DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 178. SZÁM. Debrecen, 1938 augusztus 7 vasárnap ARA 24 FILLÉR.

Végre

megindult egy folyamat Romániában is, melyet már régen várunk. Nemcsak mi magyarok, hanem az egész világ. Legalább is a nyugati nagy közvélemény, melynek húsz esztendő óta amúgy is lelkiismeretfurdalása van a velünk történt igazságtalanság miatt...

Megjelent a román kisebbségi törvénytervezet.

Szirén hangok, melyek első sorban nem nekünk, magyaroknak szólanak, hanem Runciman és társai angol uraknak, akik a szomszédban kérlelhetetlen látással, sőt meglátással rendet akarnak teremteni...

Románia jól tudja, hogy Csehszlovákia történelmi helyzetéről van ugyan szó, de neki is címezték és címzik mindazt, amit a csehek kénytelen-kelletlen tudomásul kell, hogy vegyenek...

Eddig mindig a csehekről volt szó, de Románia érezte, hogy egyszer, inkább előbb, mint utóbb rá is rákerül a sor...

Ezért aztán elkészítette sebtiben a rendelet tervezet, mely húsz év után először veszi tekintetbe, hogy a trianoni békeszerződések tulajdonképpen nemzetközi szerződések voltak, melyek teljes egyenjogúságot biztosítottak annak idején az új államokban a kisebbségi népeknek. Először ismeri el Románia, hogy kötelessége is van a kisebbségeivel szemben. Először vallja be húsz esztendő után, hogy mennyi, de mennyi embertelen mulasztást követett el. Arról nem szól a krónika, hogy mennyit vétett, milyen embertelenül járt el két évtizeden keresztül főleg a magyarok ellen. Elvette a földet, kiurta állásából a tisztviselőt, újabban az ipari vállalatokat kényszeritette szigorú büntetésekkel, hogy hetven százalékban román fajut ültessenek a munkaasztal mellé, tekintet nélkül arra, hogy az a román megfelel-e a reá bizott munkakörnek. A múlt héten százával rótták ki a büntetéseket azokra a vállalatokra, melyek nem tettek eleget ennek a perfid és hallatlan rendelkezésnek. A múlt hetekben még tűzzel, vassal hirdették, hogy ügyvédek, köztisztviselők újabb és újabb nyelvvizsgára jelentkezzenek, mert különben megnyirbált jogaikat is végképpen elvesztik...

És most jön ez a szirénahangú rendelet-tervezet, mely fűt, fát igér, gyönyörüen szónokol, hirdeti kifelé, hogy íme, Románia végre ráébredt kötelessége tudatára és legalább némileg teljesíti a kisebbségekkel szemben törvényesen vállalt kötelességét...

Mindez kifelé, Runcimannak és társainak, a nagy világ közvéleményének. Kiadták, a külföldi sajtóban meghirdették, világgá kürtölték a tervezetet, sőt, ha nem csalódunk, még dicséretet is várnának ezért a lépésükért...

Százsztiz tankot dobtak az oroszok a japánok elleni támadásba

A japánok visszaadják a vitás területet az oroszoknak

Tokió, augusztus 6. A diplomáciai tárgyalások még folynak a japánok és oroszok között, ugyanakkor a harctéren a legnagyobb hevességgel támadják egymást a csapatok. Az oroszok szombaton reggel ismét erős támadást intéztek a csangkufengi állások ellen. A japán tűzérség heves tüzelésére az oroszok visszavonultak.

A támadást a Csangcsin tó mellett reggel félhét után indították meg, gyalogsági csapat támadott ötven tank fedezete mellett. Ezzel egyidőben másik támadást is indítottak Satszaopingtól északra. Itt egy gyaloghadosztály indított támadást és hatvan tank működött közre.

Ujabb orosz területfoglalás

Tizenkét szovjet katona Szuifentől húsz kilométerre és Csangkufengtől 200 kilométernyire északra, behatolt mandzsu területre és ott lövészárkokat kezdett ásni.

Ennek a határsértésnek a következményeiről még további jelentések nincsenek.

Japán teljesiti a szovjet követelését?

Tokióból jelentik: A kormánykörök bizakodással ítélik meg a helyzetet. Az a véleményük, hogy Moszkva válasza nem zárja ki a tárgyalások folytatását.

Ezzel szemben a szemben álló csapatok, főleg az oroszok magatartása valószínüvé teszi, hogy az ellenségeskedések kiterjednek.

A sajtó számol azzal a lehetőséggel, hogy a kormány teljesiti a Szovjet követelését és kiüriti a vitás területet.

Hivatalos jelentés a diplomáciai tárgyalásról

Tokió, augusztus 6. A japán külügyi hivatal által kiadott jelentés szerint Sigemicu moszkvai japán nagykövet és Litvinov külügyi népbiztos közt folytatott tárgyaláson Sigemicu kijelentette, hogy

Japán a csangkufengi összeütközést helyi jelentőségünek tekinti és arra törekszik, hogy az ügyet békésen elsimitsák.

Japán az ellenségeskedések azonnali megszüntetését és diplomáciai tárgyalások megkezdését indítványozza.

Litvinov erre azzal válaszolt, hogy szovjet részről azonnal beszüntetik a katonai tevékenységet, ha a japán csapatokat teljesen visszavonják a kérdéses területről.

Japánnak azonkivül biztositania kell a hunesuni szerződésekben megállapitott határ sértetlenségét.

Litvinov hir szerint hétfőn újabb megbeszéléseket kezd Sigemicuval, mert a japán nagykövet Tokióból új utasításokat kapott. Japán kormánykörökben a legutóbbi moszkvai tárgyalások alapján »reményteljesnek« itélik a helyzetet.

Az oroszok több határközséget és a japán állásokat bombázták

Tokió, aug. 6. Japán hadijelentés szerint **a szovjet-oroszok megerősitették légi erőiket.** A szovjet-orosz repülőgépek ismételten több izben átrepülték a koreai határt felderitési céljából és **több határközséget, valamint a japán állásokat bombázták.** A szovjet repülők müködésének megakadályozására eddig még nem szervezték meg a japán légvédelmet. A japánok csupán **lég-védelmi ágyukkal és géppuskákkal védekeznek és lelőttek két szovjet repülőgépet.** A Szuifenho melleti legutóbbi összetüzésekről még nem érkeztek közelebbi jelentések.

Heves tűzérségi és repülőgép harcot provokáltak az oroszok

London, aug. 6. Tokióból jelentik: Az éjszakai viszonylagos csend után **megélénkült az orosz-japán harci tevékenység.** Csangkufeng közelében Szuifenho mellett **három szovjet dandár tüzérsége heves előkészitő pergőtüze után 120 harcikocsi védelme alatt előre-**

Mindezzel szemben azonban a román kormány által fenntartott sajtó-cenzura egyszerüen megtiltotta, hogy a Romániában megjelenő lapok erről a nagy hangú tervezetről egyetlen szót is szólhatnának, irhatnának...

Egyetlen szó, annyi se jelent meg a lopokban!...

Tehát nagyhühó semmiért!

Marad minden úgy, ahogy eddig volt.

Azok, akiknek a jobblétéért készült ez a törvény, tudomásul se vehetik, mert nem engedik a nagy nyilvánosság elé. A lapok nem irhatják, hirdetmények nem beszélhetik el és mindez akkor, amikor a világ pillanatok alatt mindenről tudomást vesz.

És most kérdezzük, ha ezt az emberibb sorsot hirdető rendelet-tervezetet még csak ki se lehet hirdetni, vajjon hogy fogják végrehajtani. Nem nehéz kitalálni, hogy az egész merő ámitás és diplomáciai balfogás. Ámitás, porhintés a világ felé. Ugyanaz a szűklátókör, mint az, amikor tiz évvel ezelőtt Bratianu büszkén hirdette, hogy tiz esztendő múlva nem lesz Romániában kisebbség. Elintézik tiz esztendő alatt. És mikor kérdőre vonták, hogy milyen jogon mer ilyen kijelentéseket tenni, amikor a megnagyobbodott Románia nemzetközi fórum előtt, a békeszerződés pontjai alapján köteles kisebbségeinek teljes egyenjogúságot adni, akkor nagy hangon azt mondta a román diplomácia esze, hogy: régen nincsenek kormányon azok a politikusok, akik a békét aláirták Románia nevében, igy ez a része a békeszerződésnek már nem kötelezheti Romániát...

A világ szinte hanyatt esett ennyi vakmerőségtől és ilyen szédületes hidalgástól...

És ugyakkor a román diplomácia balkeze, Titelescu pojácatáncot járt és a vakmerő fezőr és hazárdőr módszerével a genfi nagy színpadon primadonnáskodott és azt hitte, hogy nagyhangú társával, Benes akkori csehszlovák külügyminiszterrel egy végtelen korszakon át fogják lábbal tiporni az ezer esztendős európai kultúra és politikai becsület irott és iratlan parancsait...

Ezek az idők elmúltak, de Románia még mindig köntörfalazással akarja elintézni azt az ügyet, mely már régen nem román, de világ ügy. Porhintés és diplomáciai libikókázás nem számit ma már. El fognak menni a nagyhatalmak megbizottai Romániába is és a helyszinen fogják megvizsgálni, hogy mennyit ér a kifelé hangoztatott szirén hang a tettek mezején.

Mi már nyugodtan várunk, mert a mi időnk közeleg. És megkezdődik a két évtizedes nagy igazságtalanság felszámolása végre...

. . . hogy mit beszélnek a faluban?

Azt megmondja a Hajduszoboszlói Gyógyvizpalackozó kft.

Azt beszélik a faluban,
hogy te bús vagy, hallgatag...
Szél érte a ballábadat,
nem mozog e baga tag.
Agyadban a vérnyomás nagy,
gyomrodban a daganat:
Mindezeknek ellenére
ne hagyjad el magadat....

Sok bajodra orvos által
biztos kúra szabható:
Szoboszlói Gyöngyforrás-víz
palackozva kapható.
Hogyha iszod reggel-este,
adagolva helyesen:
Egyedül csak ettől lehet
meggyógyulni teljesen...

Ivókúrához való Hajdúszoboszlói Gyógyvíz minden fűszerüzletben kapható.

nyomult, de a japánok azt állitják, hogy ágyutüzük sulyos veszteséggel viszaverte a támadókat. Szepaofing kerületben a szovjet gyalogság heves tüzérségi előkészités után támadásra indult és 120 jardnyira viszaszoritotta a japánokat, **de a japán ágyuk gyilkos tüzelése megállitotta az előrenyomulást.** A gyalogsági ütközeteket élénk légi tevékenység követte. A szovjet repülőgépek bombázták a japán hadállásokat, továbbá az Eszak-Koreában fekvő Koban, Koje és Shikai városokat. Délután **az egész koreai arcvonalról heves ágyutüzet jelentettek. A Tumen-Rashin közti vasutvonalat 25 szovjet repülőgép bombázta s egyidőre megbénitotta a forgalmat a csangkufengi japán hadállások irányában.** A japán légelhárító ütegek állitólag egy szovjet gépet lelőttek. Este felé a szovjet repülőgépek átrepültek Csangkufeng felett és bombázták a japán hadállásokat. A támadó raj 16 bombavető, 3 üldöző és 3 felderitő gépből állt. Egy másik szovjet felderitő raj átrepült a koreai határ felett és több bombát dobott le. A szovjet-orosz hatóságok bezáratták a chabarovszki japán főkonzulátust.

Olcsó nyári vásár szenzációi

KONTSEK divatházban

Néhány irányár:

Creppe de chine imprimé	1.80—1.50	1 pár nyári kesztyü	0.80—0.50
70 cm. széles gyapju szövetek	2.50—2.20	1 pár hibátlan női müselyem harisnya	1.48
Lanita mintás ruhavásznak	1.50—1.20	Floconette már	1.20—1.00
Férfi tropicálok	6.00—5.00	Strand kreton	0.96
Szines férfi ing	3.80—2.80	Mosó kreton I. a.	0.80—0.74
Nyakkendők	1.16—0.96	Kötött bluzok	4.00—3.00—2.00
		Fürdő ruhák	3.00—2.00

Maradékok olcsó árban óriási választékban.

Kontsek Kornél

divatáruháza Kossuth-utca 1. szám.

Dr. Sós Jenő számvevőségi tanácsos szerencsés karambolja

Összeütközött autója a villamossal, a gépkocsi összetört, a benneülő tanácsosnak semmi baja nem történt.

Szerencsés kimenetelü karambol történt tegnap este a Piac uccán. Dr **Sós Jenő** városi számvevőségi tanácsos autójával jött ki a Piac ucca 60. számú ház udvarából. Ugyanakkor a Nagytemplom felől az állomás felé haladó villamos, melyet id. Bakó Miklós kocsivezető vezetett, odaérkezett. **A kocsivezető nem láthatta a hirtelen és sebesen kiforduló autót s az összeütközést nem lehetett elkerülni. A villamoskocsi és autó hatalmas csattanással vágódott egymásnak s a kocsi több alkatrésze darabokra tört. Csodálatos módon a benne ülő dr Sós Jenőnek semmi baja nem történt.**

A karambolról értesitették a rendőrséget s nemsokára megjelent a helyszinen **Lám Dezső** rendőrfőkapitányhelyettes, **Elek Ferenc** kapitány és **Sári István** detektív a rendőrség, **Horváth** felügyelő a HÉV részéről. A vizsgálat megindult annak tisztázására, hogy terhel-e valakit gondatlanság?

A román kisebbségi polgárok gyermekei anyanyelvükön tanulhatnak az állami iskolákban

Bukarest, augusztus 6. Román hivatalos közlöny közli a kisebbségi főkormánybiztosság működéséről szóló rendeletet. A rendelet szövege a következő. Az összes román állampolgárok *etnikai származásra és vallásra való tekintet nélkül egyenlő a törvény előtt*, amelynek tisztelettel és engedelmességgel tartoznak. Az érvényben lévő törvények *nyelv, faj, vagy vallás különbség nélkül az összes román állampolgároknak azonos polgári és politikai jogokat, azonos bánásmódot és azonos garanciákat biztositanak.*

Az olyan helységekben, ahol nagyszámban laknak kisebbségi polgárok, a román kormány *minden könnyitést megad, hogy ezeknek a kisebbségi polgároknak gyermekei saját anyanyelvükön tanulhassanak az állami elemi iskolákban.*

Idényvégi árusitás

Kardos László 1831

Lengyel tiltakozás területsértés miatt

Varsó, augusztus 6. Ma reggel három nagy cseh katonai repülőgép Zywies közelében **lengyel terület felett szállt el.** A cseh katonai gépek mintegy 22 kilométernyire haladtak előre lengyel területen, majd újból Csehország felé vették útjukat. A gépek 800 méter magasságban szálltak. A prágai lengyel követ utasitást kapott, hogy a **leghatározottabban tiltakozzék a lengyel terület megsértése ellen.**

Nyilt zendülés tört ki a Hodzsa kormány ellen a baloldali pártokban

Londonból jelentik: Prágai távirat arról számol be, hogy a cseh baloldali pártok körében nyilt zendülés tört ki a Hodzsa-kormány ellen. Ha lord Runciman további engedményeket javasolna a németek javára és ezeket Hodzsa honorálni hajlandó lenc, ebben az esetben a Hodzsa-kormányt bukás fenyegeti.

Prága, augusztus 6. Wilson berlini amerikai nagykövet szombaton felkereste Benes köztársasági elnököt és Krofta külügyminisztert. Szombaton délben az angol követségen volt diszebéd. Ez alkalommal Wilson nagykövet megbeszélést folytatott lord Runcimannal, az ebéd után az amerikai nagykövet repülőgépen visszautazott Berlinbe.

London, augusztus 6. Ramsbotham nyugdijügyi miniszter választókerületében tartott beszédében mondotta:

— **Mindnyájunknak az a leghőbb vágya, hogy lord Runciman küldetése Csehországban sikerrel járjon,** de ha ez a küldetés meghiúsul, az sem találhat bennünket készületlenül. **Fegyveres hatalmunk pererről perere félelmetesebb lesz, igy különösen a hadirepülés ügy óriási lépésekkel halad előre.**

A Trianoni szerződés katonai természetű korlátozásait érvénytelenitik

A bledi kisantant értekezleten, mely augusztus 20-án kezdődik, **egyik fontos kérdés lesz Magyarország katonai egyenjoguságának elismerése.** Ezenkivül nagy szerepet játszik a konferencián **a kisantant államok Magyarországhoz való viszonyának kérdése is.** Kisantant körökben arról is beszélnek, hogy Magyarország és a kisantant államok között esetleg **tanácskozások indulhatnak meg megnemtámadási szerződés megkötéséről.** Ezzel egyidejüleg megtörténnek **Magyarország katonai egyenjoguságának elismerése, más szóval a trianoni békeszerződésben foglalt katonai természetü korlátozások formális érvénytelenitése.**

London, augusztus 6. a 100 m. gyorsúszás után került sor a vizipoló mérkőzésre. Hollandia—Belgium 4:4 (3:3).

A második mérkőzést nem a legerősebb felállitásban *Magyarország nyerte Olaszország együttese ellen 9:0 (4:0) arányban.* — A magyar csapat nem erőltette meg magát és könnyen győzött. A gólok közül *Brandi 4, Kislégi 3, Halassi és Kánási 1—1 gólt dobott.*

Hungária filmszinház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor utoljára
a 3 ragyogó vigjátékattrakció:

1. Az uj rokon Kabos Gyulával,
2. A vonósnégyes Szőke Szakállal
3. Az uj igazgató

Hétfőtől renoválás miatt nyári szünet!

Az Apollóban

Ma, vasárnap d. u. 3, 6, 9 órakor
UTOLJÁRA:
STAN és PAN bohózata:
Biztos ur kérem
és JEANETTE MAC DONALD
ragyogó filmje:
TARANTELLA

HÉTFŐN: 2 izgalmas sláger:
1. A legérdekfeszitőbb idegenlégiós film:
Halálbrigád
Claudette Colber és Renald Colmannal
2. WALLACE BEERY és WARNER BAXTER főszereplésével:
Rabszolgahajó
Előadások: d. u. 6 és 9 órakor!

KERÉKPÁR SOLTÉSZ
legkisebb részlet
legnagyobb választék
leghosszabb kihitelezés
legjobb minőség
Kálvin-tér 2

Sorozatos minisztertanácsokon tárgyalja le a kormány a közjogi, gazdasági és szociális kérdéseket

Augusztus 10-én, szerdán veszi kezdetét az előreláthatólag négy napig tartó minisztertanács. E sorozatos tanácskozásokon azok a nagy elvi, politikai és törvényhozási kérdések kerülnek letárgyalásra, amelyek az őszi programot fogják uralni.

A kormány tagjainak négynapos tanácskozása során igen nagyjelentőségű törvényjavaslatokat, illetőleg rendeleteket készítenek elő közjogi, gazdasági, adópolitikai és szociális téren egyaránt. — Valószínűleg ezeken a minisztertanácsokon fogják letárgyalni az összeférhetetlenség kérdését. Az összeférhetetlenségi törvény nem csupán a törvényhozók, hanem a miniszternek és a palitikai államtitkároknak és főispánoknak összeférhetetlenségi kérdését is szabályozni fogja. Ennek a szabályozásnak célja, hogy a törvényhozói függetlenséget intézményes alkotmányjogi garanciával bastyázzák körül.

Onnek is meg kell már venni a
NIKOPÁLL
szipkát,
ha egészsége ér egy fabatkát...

Elaludt a villamossinen és a kerekek kettészelték a lábát

Fodrászsegéd borzalmas szerencsétlensége a Kossuth uccán

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este háromnegyed 10 órakor a Kossuth ucca 40. szám előtt.

Vida Károly 40 éves fodrászegéd, Dobó ucca 5. szám alatti lakos a délutáni órákban elindult hazulról. Útközben a nagy melegben megszomjazott és betért egy kocsmába, ahol gyors egymásutánban több pohár bort ivott. **Az ital annyira elálmosította Vida Károlyt, hogy kilenc óra után a Kossuth ucca 40. szám előtt levő pázsitos, parkirozott helyen lefeküdt. Az ittas férfi nem vette észre, hogy éppen a villamossínekre feküdt és pár perc mulva mély álomba merült.**

Ebben az időben a Kossuth uccán a villamos már csak 20 perces időközökben közlekedik. Vida Károly már negyedórája alhatott, amikor a vágóhíd felől a Kossuth uccára közlekedő 29-es számú villamos befordult a Nap uccánál. **A kanyarban sem Nagy István kocsivezető, sem Paczók János kalauz nem vette észre az alvó férfit.** Nagy István csak akkor pillantotta meg, amikor már meglehetősen közel ért hozzá s nyomban csengetett és fékezett. Az alvó Vida Károly azonban meg sem mozdult a csengetésre s a kocsit már nem sikerült megállitani.

A kerekek keresztülmentek a szerencsétlen embernek a sínen keresztbe nyujtott ballábán és a boka és térd között a szó szoros értelmében leszelték a lábat. A cipőt is szétroncsolta a villamos kereke s Vida János hatalmas vértócsában, szétzúzott lábfejjel hevert a sínek között.

A kocsiban utazó néhány ember csak arra a borzalmas sikoltásra lett figyelmes, amikor a kerekek átmentek Vida Károly lábán. A következő pillanatban megállt a már előbb fékezett villamos is és Nagy István kocsivezető és Paczók János kalauz nyomban a szerencsétlen ember segítségére siettek. Értesítették a rendőrséget és mentőket is. A kerekek annyira belepréselték a sínbe Vida levágott cipőjét, hogy Sári detektív alig tudta kivenni.

Vida Károly csodálatos módon egy pillanatra sem vesztette el eszméletét. **Borzasztó fájdalmakról panaszkodott és azt hangoztatta, hogy nem tud semmiről semmit.** A mentők percek alatt megérkeztek és ideiglenes kötéssel látták el a megcsonkult lábat. A rendőrségtől **Elek Ferenc** kapitány és **Sári István** detektív, a HÉV részéről **Horváth Ferenc** felügyelő érkeztek a helyszínre. **Elek** kapitány a sebészeti klinikán megejtette Vida Károly kihallgatását is. A sérült ember kijelentette, hogy nem hibáztat senkit, ivott délután és ő volt az oka a szerencsétlenségnek. A vizsgálat, fékpróba is igazolta, hogy a fék jól működik, a kocsivezető szabályszerűen járt el és nem terheli felelősség. Vida Károly állapota súlyos, de nem életveszélyes. Ballábát azonban valószínűleg amputálni kell.

Német repülőgép cseh terület felett

Prága, augusztus 6. Szombaton reggel egy német birodalmi repülőgép a porosz-sziléziai Braunitz község felől jövet átrepült a cseh határon. Elrepült cseh területen Skrotzhowitz felett, majd Jegerndorf irányában Braunesdorf felé folytatta -tjt. Utóbbi városba érkezve kört írt le, majd tovább repült Csehország belseje felé. Mintegy két óra mulva a repülőgép ugyanezen az úton visszatért és visszarepült Porosz-Sziléziába.

Légoltalmi propaganda előadás

A debreceni Légoltalmi Liga előadócsoportja szombaton este 7 órakor vetitettképes előadást tartott a MÁV „Szárnyaskerék" díszermében nagyszámú úri közönség jelenlétében.

Az előadást a MÁV „Horthy" zenekar nyitotta meg a magyar Hiszekeggyel. Utána a Légoltalmi Liga helyi csoport elnöke, **Nemes** ezredes beszélt gyujtó hatású hazafias szellemben.

Wizer Fáy Aladár légoltalmi előadó a légi veszélyekről és az ellene való védekezésről tartott előadást. **Sch Elemérné** „A nő szerepe a légoltalomnál" címmel igen szépen rajzolta meg a magyar nő hivatását a légi háború esetén.

Végül **Brilla Ernő** szavalta el „Védekezz" című versét nagy taps kíséretében.

Kocsis igazgató-tanító érdekes vetített képeket mutatott be a légi fegyverekről és a támadás hatásairól.

Az előadás a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Dolgozó ember
számára pótolhatatlan veszteség, ha különösen a nagy nyári melegben munkakedve ellankad, izmai a fáradtságtól megereszkednek és kimerültsége meggátolja abban, hogy feladatát elvégezze.
Ha karizmainkat, fejünket, nyakunkat, homlokunkat a hüsítő, frissítő, üditő, valódi
DIANA
sósborszesszel
kenegetjük, verejtékező testünk lehül, petyhüdt izmaink felfrissülnek, vérünk élénkebben kering, munkakedvünk és bírásunk emelkedik, a munkateljesítményünk megduplázódik.
A valódi Diana-sósborszesz az egészség biztos őre, minden házban szükség van rá s gondos, egészségét féltő ember sohasem megy munkába Diana-sósborszesz nélkül.
Próbapalack ára 64 fillér
Kis (eredeti) palack ára 1.10 pengő
Közép (családi) palack ára 3.20 pengő
Nagy (óriási) palack ára 5.90 pengő

Most olcsón vehet finom árut
a
KLEIN DIVATHAZ
idényvégi vásárán!
Néhány tájékoztató ár:

Fahéncs imprimée, gyöngyörü mintákban	1·58	Divat mosó quloqué	1·08
Divat chantung divatszinekben	2·68	Szintartó pongyola anyag	1·10
Nyersselyem (hernyóselyem)	2·95	Gyürhetetlen flocon	0.98
Csikos flamisol	1·68	Angóra ruha szövet	1·88
Complé és ruha cloqué divat szinekben	2·88	Crepella ruha szövet	0·98
Ruha cloqué	1·35	Divatkockás vászon	0·98
Mintás hernyóseiyem ruhára	3·30	Goldlinette ruha vászon	1·38
Különleges hernyóselyem imprimée	6·90	Női zsebkendő	0·20
Csikos ruhavászon	0·78	Férfi zsebkendő	0·35
Divatkarton	0·98		

Kiváló minőségü férfi inganyag (müselyem fonál) 2·28
Férfi inganyag kis hibával 1·78
Visszamaradt női kabátszövetek, közöttük sok külföldi anyag P 7·—, 6·50, 5·50
Jó minőségü férfiruhaszövetek 10·—
Erdeke, hogy nb. vásárlásait mielőbb eszközölje, mig a választék nagy!

Megkezdődött
Hammerli Pécsi kesztyügyár fiók
üzletében a kiárusitás. Rendkívül olcsó árak.
Bőr keztyük már P 1·50-től. Divatkeztyük P 2·50.

Akik elmennek...

Néhány tagja elszerződött a Bánky-színészcsaládnak. *Homokay Pál* és felesége, *Radványi Gaby* a jövő szezonban már Szegeden játszanak. Homokay Pál, aki *nemcsak mint színész elsőrangú, hanem mint rendező is egyike a legtehetségesebbeknek* — elmondotta búcsúzóul munkatársunknak, hogy *nagyon nehéz szívvel válik meg a Magyar Komédiától,* ahol a színészéletnek csak a kedves, meleg, derüs oldalait lehet érezni.

Megkérjük Homokay Pált, beszéljen valamit színészmultjáról:

1922-ben végeztem az akadémiát. Utána másfél esztendős tanulmányútra mentem állami ösztöndíjjal, külföldre. Végig tanulmányoztam Berlin, Bécs, Koppenhága és Stockholm szinházait s filmstudióit. Utóbbi helyeken főleg a Norklish filmgyárban találtam maradandó élményre, ahol a néma filmgyártás európai Holywoodja volt ebben az időben. Itt játszott többek között Zoro és Huru is.

— Mikor hazakerültem, Erdélybe szerződtem le és éveken keresztül a kisebbségi magyar színész kenyerét ettem. Nagyvárad, Kolozsvár, Arad, Temesvár voltak a főbb stációk. — Aradon ismerkedtem meg feleségemmel, aki színészgyerek volt. Anyjával együtt játszottam, egy nyáron lejött édesanyját meglátogatni s akkor ismerkedtem meg vele. *Soha nem akart színésznő lenni,* de ismeretségünk, s majd házasságunk óta ő is játszik. Erdélyben különben nekem is volt staggione társulatom.

— Ha ismét igazgató lennék, *teljesen függetleniteném magamat a budapesti műsoroktól. Megkeresném külföldi országok értékes darabjait, lefordittatnám és vidéken mutatnám be, ahol én kisebb rizikóval játszhatom. Miért ne indulhatna el egy nagy siker nálunk is, amerikai mintára, a vidékről?*

— Tíz év után Pécsre, majd Ujpestre szerződtem és onnan kerültem vitéz *Bánkyhoz.* Ha nem szerződtem volna Szegedre, *Debrecenbe szerettem volna jönni, ahol az ország legjobb közönsége van.*

— Egyébként minden vágyunk, hogy Pestre felkerüljek és csak nekem kellessen színészkedni. A feleségem pedig tölthesse be végre a nő igazi hivatását, amire minden idegszálával vágyik: ne legyen más, csak feleség és anya.

Homokay Pál, ez az értékes, rokonszenves színész búcsúzik a debreceni közönségtől. De reméljük: nem hosszú időre, visszahozza ebbe a városba a színészsors és a közönség szeretetének mágnese, amely visszavonzza azt, akit nehezen engednek el.

Szegedi Edit elmegy

Szegedi Edit vasárnap este búcsúzik Debrecentől és a Bánky társulattól a TIMOSÁ-ban. Igaz művészettel játssza meg ennek a szomorúlelkü leánynak: Ruhelének a sorát, melynek tragédiába fordulását csak a regényes véletlen állítja meg. Amikor Ruhele sír, vele könnyezik *Szegedi Edit* is. Elfelejti, hogy előtte az élet, a hírnév, dicsőség. Könnyek között búcsúzik Szegedi Edit a debreceni közönségtől:

— Ma még nem tudom elképzelni, hogyan lesz ezután. Pesten játszom majd, ahol soha nem kell ködös, sötét hajnalon felkelni, kimenni a kis állomásokra és várni a vonatra, amely új állomás felé visz. Azt hiszem, néha Pesten is felkelek négy órakor és csomagolok....

Szeme kigyul:

—... és elutazom a társulathoz. A kis városok hideg öltözőjében együtt leszek egy este Botond Marival, Gálffyval. Vendégük leszek a kis szobájukban, ahol csak petroleumlámpa világit. Csak olyan emberek társaságában szeretnék élni, akik megértenek engem, akik tudnak befelé is élni, sírni a moziban, a színházban, akik felemelkednek a gondolatok ragyogó világába és nem nevetnek ki, ha rajongó, hivő vagyok. Húszéves voltam, amikor Bánkyékhoz szerződtem és egy húszéves ember mindent meg tud szépiteni.

Aki ismeri ennek a meleglelkü leánynak a szivét, biztos lehet benne, hogy tényleg visszajön Szegedi Edit hozzájuk.

Romantikus szerelmi történet járt a Csokonai színházban Orbán Viola előtt

A magyar színésznők között kevés olyan »stilusú« és tehetségü művésznő van, mint Bánkyné *Orbán Viola.* Minden szava, mozdulata élmény és felejthetetlenül bevésődik a néző emlékezetébe. A próba közben beszélgetünk vele debreceni benyomásairól.

— Nem lehet és nem is szabad azt az érzést és szeretetet elmondani, mely engem Debrecenhez és ennek a városnak közönségéhez füz. Nemcsak a művészi sikerek kötnek ide, hanem magasztosabb emlékek is. Édesanyám és édesapám története. Apám *Orbán Árpád* zeneszerző és karmester volt. — Akkoriban szerződött a Csokonai Színházhoz, amikor édesanyám, *Várady Ibolya* 1887-ben itt megkezdte működését. Megismerték, megszerették egymást. Félév mulva megesküdtek.

— És én most minden szabad estémet ebben a színházban töltöm, még akkor is, ha nem játszom. Boldog és elégedett vagyok, ha azért kel elmennem a nézőtérről, mert nincsen üres hely, ahonnan végignézhetném az előadást. Már megtörtént, hogy férjemmel együtt a karzatról néztük az előadást. Másutt nem volt hely — hála Istennek.

Orbán Viola a téli szezonban Pesten játszik, a fővárosban már előnyösen ismerik nagy művészi skáláját. Játszott már az Operában is a »Parasztbecsület«-ben. Édesapja oltotta a lelkébe a zene imádatát. Szegeden is nagy sikerei voltak már a szabadtéri játékokban.

Debreceni ember
Csokonai Ásványvizet iszik!
Kérje mindenütt!
Szállító: Szliuka szikvizgyár. Telefon 21—11.

Kerékpár Keszler
legkedvezőbb részletre műszerésznél kapható
Széchenyi u. 1. sz.
Belső gumi P 1·20
Külső gumi P 4·20
Pedál P 2·80
Lánc P 3·50
Legolcsóbb javitómühely.

Bánkyné *Orbán Viola* nemcsak nagyszerü művésznő, jó anya is. Minden nyáron vele van két eleven, szép kisfia, akiket egyébként nagyanyjuk nevel, mert nem teszik ki őket a folytonos helyváltozás hátrányainak. — A fiúk nagyon szeretik szüleiket és boldogok, hogy a vakációt velük tölthetik.

Hogy milyen szellemesek ezek a fiúk, arra jellemző a következő történet:

Orbán Viola elvitte a két fiát a »*Méltóságos asszony*« előadására. Nagyon tetszett nekik a darab. Másnap Orbán Viola arra ébredt, hogy Roby, a nagyobbik fiú némi kis nézeteltérést csattanósan intézett el öccsének, a kis Tomynak az arcán, mire az öcs így méltatlankodott:

— *Ez nem lesz áldásos!*

Szerencse, hogy az ilyen esetek ritkák és nem zavarják meg a kis család harmóniáját.

Szenzációs
finom férfi fiu- és gyermekruha vásár kezdődik hétfőn reggel, mélyen leszállitott árakkal.
Barfosnál
a Svetits palotában
a kapu alatti helyiségben.

Gyönyörü kertiünnepély a vitézi székházban

A Nemzetes Asszonyok Társasága tegnap tartotta szokásos kerti ünnepségét a vitézi székház szép udvarában. Magyar levegő, magyaros vendégszeretet, virágos jókedv jellemezte ezt az összejövetelt, melynek szépsége és magyar mentálitása felejthetetlen élményt jelent, *különösen ma, amikor szivvel, lélekkel keressük és kivánjuk a magyar ősi szokást, a magyar motivumokat és főleg a magyar lélekhez oly közelálló csendes, hangnélküli mulatozást.*

Vacsorára gyült össze a vitézi társadalom és ez a vacsora is oly messze visszavitt bennünket az ős magyar életbe: az ételek mindmind, a forma, a mód, minden magyar és magyar.

A megkapóan szép ünnepélyen a következő előkelőségek neveit tudtuk feljegyezni: vitéz *Nagy Pál* altábornagy és neje, *Szentgyörgyi* Lajos ny. altábornagy és neje, vitéz *Berényi István* ny. tábornok, vitézi székkapitány és neje, vitéz *Both* ezredes és neje, vitéz *Roncsik Jenő* tüzoltófőparancsnok és neje, vitéz *Szegedy Gyula* igazgató és neje, vitéz *Szabó Gábor* szakiskolai osztályfőnök és neje, vitéz *Pápay* Lajos alezredes és neje, vitéz *Huszár* Endréné, vitéz *Lépes* Győző ny. ezredes és neje, vitéz *Tamássy* Lajos és neje és sokan mások a vitézi társadalomból.

A nagyszerüen megépitett és megszervezett szabad konyhán vitéz *Nagy Pálné* irányitása mellett fáradságot nem kímélve fáradoztak a siker érdekében: *vitéz Pápay Lajosné, vitéz Szabó Gáborné, vitéz Borbélyné, vitéz Tamássy Lajosné* nemzetes asszonyok és sokan mások, úgy tiszti, mint altiszti nemzetes asszonyok. Nagyszerü munkát végzett a vitézi énekkar kiváló karnagya; *Kiss Kálmán* a bográcsos elkészitésével, de sokat fáradozott a siker érdekében vitéz *Kádár Sándor* és neje a rendezés nehéz, de hálás munkájában.

A zamatos és magyaros vacsorát tánc követte, közben kugliverseny volt értékes díjak mellett.

METEOR MOZI MÜSORA
Vasárnap: 3—5—7—9 órakor, „Noszthy fiu esete Tóth Marival". Világhiradó!

— Székszorulásoknál és az ezekkel járó felfúvódásoknál, légzési zavarnál, szivdobogásnál, szédülésnél és tülzúgásnál a belek működését egy-két pohár természetes „Ferenc József" keserüvíz csakhamar elrendezi, az emésztést előmozditja, a vérkeringést felfrissíti s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Kérdezze meg orvosát.

Vígszinház
Ma 3—6 és 9 órakor,
holnap utoljára 6 és 9 órakor
4 attrakció 3 órás müsorban!
1. Chaplin a rend őre
2. Buster a siralomházban
3. Zoro-Huru a cirkusz hősei
4. A két fogoly magyar film

Az amerikai magyarok Verhovay-csoportja megérkezett Debrecenbe

Az amerikai magyarokat Molnár Ferenc ref. lelkipásztor üdvözli.

A nap aranysugarában fürdő debreceni pályaudvarra szombaton délben befutott *az amerikai magyarok Verhovay csoportjának vonata.* Őszbeborult fejű, idős férfiak és nők, villogó szemű fiatalok egyaránt meghatott szívvel léptek ki a vonatból s ebben a pillanatban *már nem volt első és másodgenerációi, csak magyar volt mind a 48 ember,* meghatott szívü gyermeke a régi és újra feltalált hazának...

A 48 amerikai magyar *Daragó* Józsefnek, a Verhovay Segélyegylet elnökének, *Ari* Bélának, a Verhovay Egylet második generációs igazgatójának és a Hegyeshalomig elébük utazott *Váy Fischer* Andornak, a »Debreczen« fővárosi munkatársának vezetésével jöttek Debrecenbe. Hatalmas csoport várta őket, szeretetteljes, meleg érdeklődéssel, élén *Zöld* József polgármesterhelyettessel, a református egyház képviseletében *Molnár* Ferenc lelkipásztorral, — *Abonyi* Géza állomásfőnökkel, a Mansz és más társadalmi egyesületek küldöttségével.

A Verhovay és magyar lobogó alatt, kék-sárga Verhovay egyensapkában megérkező amerikai magyarokat *Zöld* József helyettespolgármester köszöntötte meleg, szivélyes szavakkal a város nevében.

— *A város közönsége és minden intézménye nevében, szeretettel, ragaszkodással köszöntöm önöket* — mondotta. — *Nagy szeretettel, magyar szívvel várja az amerikai magyarokat ennek a városnak minden lakója, minden háza, a Nagyerdő, a Hortobágy puszta...*

Molnár Ferenc ref. lelkipásztor az egyház nevében megkapó szavakkal üdvözölte az amerikai magyar csoportot.

Amikor eltávozott szerettünknek levelet irunk, rendesen azzal szoktuk kezdeni az üzenetet: »Itthon nincs semmi baj, minden a régi«. De szeretném, ha titeket is ezekkel a szavakkal köszönthetnélek, amikor itt közöttünk megjelentek. De nem tehetem, sőt azt kell mondanom: *semmi sem a régi már, minden megváltozott. Keresitek a régi Nagy-Magyarországot s helyette egy vérző, letiport kis ország áll össztörve előttetek. Keresitek a régi, nagyszerű Debrecent s helyette találtok egy, a modern élet útjára tért, megszépült, lüktető életü várost. Keresitek a régi gondatlan magyar életet s találtok helyette verejtékes küzdést, melylyel minden erőnket megfeszitve, könnyeink közt is épitgetjük a jobb magyar jövőt.* De nem a régi már a mi szívünk sem, az a közömbös, hideg, magyar szív, amely könnyedén él tudta bocsátani százezer számra a ti atyáitokat messze idegenbe. *A nagy viharban közelebb jöttünk egymáshoz és szorosabban meg fogjuk egymás kezét.* Ennek a szívnek szeretével köszönt városunk minden hü fia: Isten hozott, Isten áldjon, Isten védjen meg benneteket.«

A MANSz nevében *Kovássy* Kálmánné mondott megkapó köszöntő szavakat az érkezettekhez. A Reviziós Leánykör részéről *Fehértói* Lenke üdvözölte őket, A MANSz Leánykör és a debreceni ifjúság nevében. Kérte a vendégeket, nézzenek körül, szeressék meg ezt a várost, hiszen itt pezseg, lüktet a magyar élet örömben és fájdalomban, itt az óhazában él a magyar szellem, magyar kultúra. A Templomegyesület nevében pedig dr. *Sallay* Lajosné köszöntötte az amerikai magyarokat. Az üdvözlésre *Daragó* József válaszolt: »*Eljöttünk a 40.000 tagot számláló Verhovay Egyesület nevében megmutatni, hogy egyek vagyunk az itteni magyarokkal.*«

Az állomásról az érkezettek az Arany Bikába mentek s közös ebéd után, délután megtekintették az egyetemet, a strandot és a város egyéb nevezetességeit.

A »Debreczen« munkatársa beszélgetést folytatott az amerikai magyarok néhány tagjával s ezekből a beszélgetésekből a magyarsághoz törhetetlenül ragaszkodó, ízig-vérig magyar lélek csillant elő.

Daragó József, a Verhovay központ elnöke elmondotta munkatársunknak, *hogy 43 évvel ezelőtt, mint okleveles kántor-tanitó vándorolt ki Amerikába. Azóta ez az első hazai útja.*

Mint annyi tizezren, Ő is a múlt században kivándoroltak keserves útját járta végig. Amerika különböző városaiban, a többi magyar munkásokhoz hasonlóan kereste meg kenyerét. Változatos életpályája során volt gyári munkás, nyomdász, ujságiró, de magasabbra, az életben önállóságra vágyódva, üzleti téren keresett elhelyezkedést. A kicsiny kezdetből a szorgalmas munkának eredményeként, ma Akron, Ohio városában az egyik legnagyobb fűszercsemege, hentesárú üzlet az övé, melyet gyermekei vezetnek.

Szive-lelke a félszázados távollét dacára megtartotta magyarnak, a közéleti dolgokból mindig kivette a maga részét. A magyar egyleti életbe, mint a Verhovay Segély Egylet elnöke, korszakot alkotó fejlődést hozott be. Négy cikluson keresztül viselte ennek a legnagyobb amerikai magyar tes-

EZ MÉG NEM VOLT! RADÓNÁL határtalan olcsóságok
8-ikától kiárusitás.

Mintás crepdechin	P 1·50	Crep szaten minden szinben	P 2·—	Kockás ruha vásznak	P -·94
Mintás fahéncs	P 1·80	Nyers selyem (hernyó)	P 2·50	Gyönyörü kosztüm vászon	P 1·30
Szövött fahéncs	P 1·58	Mintás Georgettek	P 1·98	Férfi ruhára tropikál	P 4·50
Divat schantung mintás és sima	P 1·50	Strand karton	P -·66	140 széles gyapjugorget	P 2·—

Nézze meg
olcsó kirakatomat
Nemes cipőüzlet
Piac u. 39.

tületnek elnöki címét. Az Ő nevéhez fűződik a Verhovay Segély Egylet teljesen modern alapokra való fektetése. A korát meghazudtoló fiatalos munkabírással, éleslátással vezeti most is 1932 január 1. óta azt.

A *Daragó* Józseffel érkezett amerikai magyarok foglalkozás szerint a legkülönbözőbb rétegekre tagozódnak. — Vannak közöttük nyugalomba vonult kereskedők és fiatal bányászok, beérkezett existenciák és kezdő egyéniségek. *De abban egyek, hogy valamennyien izzó, fanatikus hittel vallják magyarnak magukat. Igy őrzik szívükben a magyarságot, mint egy nagyon féltett, drága kincset és nem felejtik el soha.*

Ari Béla

Ari Béla már Amerikában, Tretonban született. Édesapja 1902-ben vándorolt ki Kislétáról. Középiskoláit Treton városában végezte, *az utolsó három évet esti tanfolyamra járva, nappal dolgozva.* Építészmérnökké képesítették 1930-ban s emellett a Rutger University kereskedelmi fakultásán is oklevelet nyert.,

1924 óta *önállóan keresi kenyerét, mint rajzoló, tervező, később, mint mérnök vívot ki magának jó nevet s 1933-ban New Jersey állam pénzügyminisztériumában nyert kinevezést.* 1936-ban a Verhovay nagygyűlés, mint a második generáció képviselőjét választotta meg igazgatóságának egyik tagjává.

Érdekes alakja a Debrecenbe érkezett amerikai magyaroknak *Alexo István*, aki Nethleton Pennysilvaniából jött.

Középiskolát végzett, majd lement a bányába dolgozni, mert így hozta magával a helyzet. De mihelyst lehet, újra megkezdi a tanulást... Ujságíró akar lenni...

Kitünően beszél magyarul s a magyar nyelvet, mivel lakóhelyén sehol sincsen magyar iskola — édesanyjától tanulta...

Mudin János Canton Ohioban gyári munkás... 23 évvel ezelőtt vándorolt ki Veszprémből. *Sorsa a kivándorolt magyar fordulatos élete volt.* Mikor átlépte a határt, *sirás fojtogatta torkát s elmondotta, hogy ekkor érzete meg, mennyire megérte ez az út azt a fáradtságot, amivel a Verhovay taggyüjtő versenyen részt vett és a nyertesek közé felküzdötte ma-*

Japán kormányközökben a leg-

Kedves, meghatóan szép epizódja is volt az amerikai magyarok Debrecenbe érkezésének. *Daragó Józsefnek, a Verhovay Egyesület központi elnökének unokaöccse, Somogyi Károly diósgyőri vasgyári titkár, éppen szombaton, nagybátyjának Debrecenbe érkezése napján tartotta esküvőjét egy felejthetetlenül szép debreceni úrilány-*

E héten a napiárak egy töredékéért árusitok. Figyelje az árakat.
Schőn Sándor
keztyü kötszer és orvosi müszertára,
Piac-u. 14. Csapó u. sarok.

nyal, Póta Mária tanitónővel, Póta Gyula igazgató leányával...

A Magyarországról több mint három évtizede kivándorolt Daragó József is részt vett a esküvőn, melyen dr *Beőthy György* a nagyváradi egyházmegye főtanfelügyelője, adta össze a fiatal párt. A kedves családi ünnepségen könnyekig meghatva vett részt Daragó József, aki a sors kifürkészhetetlensége a tengerentúlról éppen erre a napra hozta haza.

Az amerikai magyar ifjuság megteszi kötelességét az óhazával szemben

Meleg hangulatban folyt le a Verhovay Egyesület tagjainak vacsorája a nagyerdei fürdő terraszán, ahol a város megvendégelte az amerikai magyarokat, akiken kivül megjelentek **Lossonczy** István főispán a feleségével, **Rásó** István alispán a feleségével és **Megay Meissner** Károlynéval, **Zöld** József h. polgármester mint házigazda, **Bacsó** Jenőné és leánya Alexandra, **Milleker** Rezső és felesége, **Soó** Rezső és felesége, **Reke** Gusztáv és felesége, **Rásó** Janos, **Kovássy** Kálmánné, **Veress** Géza és felesége, **Benkő** Géza főispáni titkár, dr **Nagy** Zsolt, **Grassl** Herbert és még több előkelőség.

A kitünő vacsora közben **Zöld** József h. polgármester köszöntötte a város közönsége nevében az amerikai vendégeket. Nagy elismeréssel szólt arról az áldozatról, és fáradságról, melyet áldoztak, hogy megáltogassák hazájukat. A gyarló emberi érzésekhez emberfeletti segitségek jönnek: **a magyar föld, a magyar szó, a magyar dal, a magyar ének, a magyar bánat, a magyar történelem, amelyek beszélnek az összes amerikai magyar testvérekhez.**

Az amerikai magyarokat a messze nyuló szőlővesszőhöz hasonlitotta, amelynek hajszálgyökerein a magyar érzés átszivárgott az amerikaiak lelkébe. **Micsoda isteni erő van abban** — fejezte be nagyhatásu beszédét **Zöld** József, — **hogy a magyar nemzetnek ezeréves törzse az Oceánon tulra is ki tudja nyujtani a maga vesszőit, mint a szőlőtőke táplálja a mi kedves testvéreink lelkét.** Micsoda isteni csoda az, hogy **még ez a megcsonkitot törzs is ekkora erőt tud adni.**

A nagy tapssal fogadott beszédre **Daragó** József, a Verhovay Segélyegylet elnöke válaszolt.

— **Azért jövünk mi ide, mert rászorit a magyar sors** — mondotta, — **megéreztük, hogy attól a sorstól, amely a magyarok számára ki van szabva, akárhova megyünk, szabadulni nem tudunk.** A magyar sorsa olyan, mint a nyélbe vert éké, innen is szoritják, onnan is nyomják, abban sines gyönyörüsége, ha megtágul, mert akkor nagyot ütnek az ékre. Mi tehát megértettük, hogy mi a magyar sors: a Mohi puszta, Mohács temetője, **szemfedő a trianoni koporsón.** Ne gondolják, hogy mi amerikai magyarok éppen azzal nem törődünk, ami itt a professzorok dolga. **Ha nem lett volna az a rettenetes trianoni osztás, akkor talán elpusztult volna a magyar, de mi olyanok vagyunk, mint a tüzkő, minél jobban ütik, annál jobban szikrázik.** Most csak ötvenen vagyunk itt a negyvenezerből, **de jöhet idő, amikor mindnyájunknak használ vehetik.**

A fiatal, uj generáció nevében **Ari** Albert washingtoni pénzügyminiszteri tisztviselő szólott:

— Fájdalmas volt, amikor magyar földre léptünk, hogy nem ugy találtuk ezt a tündérországot, ahogy nekünk elmesélték. **Láttuk, hogy nekünk magyar ifjaknak nagy kötelességünk van Amerikában, hogy valamiképpen visszaállitsuk ezt a tündérországot és segitsünk.** Bebizonyosodott, hogy az amerikai magyar ifjak vére nem vált vizzé. **Olyan sikereket akarunk Amerikában elérni, hogy Magyarországgal szemben teljesithessük kötelességünket és ez meghozza az igazságot.** Az Isten segitségét kérte az óhazára addig is, amig az amerikai magyar ifjuság megteszi kötelességét.

Zajos ováció követte a felszólalásokat, majd az amerikaiak Balogh Imre cigányzenekara által játszott gyönyörü magyar nóták mellett sokáig elszórakoztak.

SZINHÁZ

A Kamaraszinház müsora:

Augusztus 7., délután *Tökmag.* Este *Timosa.*

Augusztus 8. *Botrány a Savoyban.* Kelemen Viktor.

Augusztus 9. *Könnyü a férfiaknak...* Búcsúelőadás.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Vasárnap két nagysikerü sláger szerepel a Kamaraszinház müsorán.

„Tökmag“, az idei szezon legnagyobb sikerü vígjátéka van müsoron **vasárnap délután** Gálffy Marikával a címszerepben. Az előadás mérsékelt helyárakkal kerül szinre.

Este az utóbbi évek kimagasló sikerü sláger vígjátéka, a **„Timosa“** kerül újból bemutatásra. Ez a kacagtató zenés vígjáték meg már több mint 30-szor került szinre, ma is zsufolt ház fogja végig kacagni. Ez az előadás is, úgy mint a többi, ketten egy jeggyel kerül szinre.

Hétfőn este Kelemen Viktornak két és fél órás kacagtató bohózata: **„Botrány a Savoyban“** kerül szinre szintén ketten egy jeggyel.

Kedden este búcsúelőadás, **„Könnyü a férfiaknak“** van müsoron.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a nap folyamán végigvonult egy zivatarvonal, mely a reggeli órákban érkezett nyugat felől. Az átvonuló zivatarfelhők miatt a napali felmelegedés az ország középső részein nem érte el egészen a 30 fokot. A keleti megyékben azonban délelőtt, a nyugati megyékben délután ismét 30—32 fokig, sőt Békéscsabán 33 fokig emelkedett.

Jóslat: Mérsékelt szél, több helyen ismét zivatar, a hőmérséklet alig változik.

Féláron kapja
a vásár ideje alatt a szezonból visszamaradt
legfinomabb márkás
női habselyem combinékat, hálóingeket, nyári nadrágokat, fürdőruhákat, short harisnyákat, sport zoknikat, kötött gyermekingeket, gyermekzoknikat, stb., stb.
Róna Nándor
harisnya és kötöttáru
szaküzletében
Debrecen, Piac u. 46.

Komoly áruk — Aron alul
a Kossuth u. 4 alatti (városház mellett)
Pikó J. kézimunka-üzletében
kerülnek olcsó árusitásra
Csipke kelmék függönyre, terítőre. Festett képek, párnák, szőnyegek. Az összes harisnyák. Egész gombraktár. Magyaros blusok. Gyermek ruhák. Divat gallérok 78 fillértől.

Javuló irányzatú az országos termésjelentés

A földmivelésügyi miniszter a mezőgazdaság állapotáról most adta ki legújabb jelentését. Az előző jelentés óta az időjárás kedvező volt és igy a szőlő és gyümölcs fejlődése javult. Az időjárás az aratási, hordási és cséplési munkára kedvező volt. *A búza aratását befejezték*, a szemek a legtöbb vidéken szép teltek és minőségre igen jók. A szalmatermés mennyisége igen jó.

A rozs is jó termést ad és szalmája is bőséges. *Az őszi árpa* cséplését befejezték a legtöbb helyen, szép teltek a szemek. Az őszi árpánál az eredmények úgy minőségre, mint mennyiségre jók. — *A zab sok helyen megszorult.* — A termés jó közepes.

A tengeriből jó termésre lehet számitani, megindult a csőképződés és ahol elegendő eső volt, erősen fejlődik.

A *burgonya* korai fajtái szép termést adtak, a késői fajtáknál a terméskilátások kedvezőek. Cukorrépából jó termés várható, a *kerti* veteményekből a hozam jó. — A *dinnye* minőségileg és mennyiségileg igen jó. A mesterséges takarmányok közül a *lucerna, lóhere jól növekszik.* Egyes helyeken rovarkár van. A lucerna harmadik, negyedik kaszálásadik, negyedik kaszálási folyamatban van, ahol kevés eső járt, ott közepes a termés.

A gyümölcsösökben kevés lesz a dió; alma, körte közepes; szilva és kajszi csak egyes megyékben jó. A szőlő kielégitően fejlődik.

250 ezer francia munkás 245 különvonaton szabadságra ment

Mint hirt adtunk róla a szombati nappal valamennyi francia fémipari gyár bezárja két hétre kapuit. — 250.000 munkás megkezdi első fizetéses szabadságát s a francia vasutak veztősége szombaton 245 különvonatot indított. Egész társasgépkocsi karavánok mentek ezen kívül Páris környékén többnapos útra. A munkásság tömegnyaralása most félhónapra teljesen megbénítja a francia fegyverkezést.

Gróf Hunyadi Ferenc ismét részt vesz a politikai életben

Gróf Hunyadi Ferenc, aki képviselő korában a független kisgazdapártnak volt tagja, néhány évvel ezelőtt visszavonult a politikai élettől. Most híre járt, hogy Hunyady Ferenc kilép politikai tétlenségéből és újabb szereplést vállal. Hunyady Ferenc gróf azzal kapcsolatban kijelentette, hogy a legnagyobb bizalommal van Imrédy miniszterelnök politikája iránt s igy szivesen támogatja azt az irányzatot, melyet a miniszterelnök képvisel. A dunántúli birtokos osztály megszervezésében már tevékeny részt kiván venni gróf Hunyady Ferenc.

Divat nyakkendő	Strand kendő	Gumisapka
0·58	0·48	0·19

Szerb vászon beszövött kockás, vagy csikos **0·48**	**Imprimé** crepe de chine maradékok mtr. **1·38**	**Flanell takaró** jó minőség kockás **3·98** sima **2·48**	**2 pár harisnya** erősszálu müselyemből összesen **1·28**	**Svájci nadrág** nyitott szárú pastel szinekben **0·69**	**Férfi divat ing** két külön gallérral szép szinekben **3·58** **2·48**	**Női fürdő trikó** makkó fonalból sima és min ás kötés **2·95**
Flocon maradékok szép mintakban **0·78**	**Fahéncs imprimé** pazar szép mintákban **1·98**	**Cloth paplan** mindkét oldalán használható fehér töltéssel **10·80**	**Schort harisnya** kiváló minőség szép szinek **0·75**	**Selyem kombiné** matt müselyemből hibátlan **1·90**	**Férfi sport ing** divat puplinettből **3·58** panamából **3·28**	**Férfi dressz** jó minőség szép szine den 3-as **2·28**
Taft imit divatsottis kockákban **0·98**	**Selyempiké** müselyem fonalból szines csikos vagy egyszinü **2·88** **2·48**	**Selyem paplan** csodaszép müselyem felsővel **16·80**	**3 pár harisnya** finomszálu müselyemből nálunk csak **4·—**	**Női kesztyü** jó minőség divat szinekben **0·88**	**Puplin ing** szines sport vagy fehér 2 galléros **4·98**	**Fürdő nadrág** finom makkó fonalból **1·68**
Vászon imprimé Goldberger gyártmány **1·28**	**Csipkeszövet** erős szálu függöny anyag ecrü szinben **0·88**	**Esőernyő** kis hibával bordürös **4·48** fekete **3·60** **2·98**	**Sport sokni** szép pastel szinekben **0·59** **0·29**	**Bőrkesztyü** női divat fasonban **1·80**	**Kötött ing** egész prima rövid ujju 3-as szám **2·10**	**Gyapju dressz** női és férfi szép fasonban **5·50**
Kasmirett puna esésü dirdli anyag **1·28**	**Kerti abrosz** szintartó beszövött mintás **1·98**	**Gyermek ernyő** szines mintás anyagból **1·98**	**Férfi sokni** beszövött kockás kis hibával **0·29**	**Férfi selyem ing** rövid ujju müselyem fonalból **3·88**	**Tropical ing** rövid ujju cérnafonalból most **3·98**	**Gyermek napozó** piros és kék szinben **0·95** **0·58**
Crepe de chine sima minden szinben **1·68**	**Damaszt abrosz** kockás minta jó minőség **2·28**	**Selyem blous** prima müselyem fonalból rövid ujju **3·98**	**Gumis száru** férfi harisnya cérnafiór minőség **1·38**	**Férfi selyem ing** hosszu ujju müselyem fonalból **4·88**	**Hálóing** szép fasonban szines **4·78** fehér **3·78**	**Fürdő cipő** sarokkal **3·60** sarok nélkül **1·48**
Crepe de chine imprimé válogatott szép mintákban **1·58**	**Zsur garnitura** szép szinekben 4 salvétával **2.98**	**Női zsebkendő** uj divat mintákban és szinekben **0·18**	**Gyermek sokni** minden szinben átlag ár 1-től 10-ig **0·45**	**Selyem ing** rövid ujju egész finom müselyem fonalból **5·28** **4·28**	**Rövid alsónadrág** puplinettből **1·80** setirből **0·98**	**Strand táska** csikos len vászonból csak **0·85**

6 kirakatunk is mutatja olcsó árainkat.
Nézze meg!! Érdemes!!

CSILLAG TESTVÉRÉK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Galamb Ferenc ipartestületi elnök törvényhatósági bizottsági tag lett

A polgármester Galamb Ferencet, az Ipartestület elnökét behivta a város törvényhatósági bizottsága közgyülésébe. Bartha István ugyanis lemondott bizottsági tagságáról és igy a jövőben a nagy- és gyáripar érdekképviselete részéről Galamb Ferenc elnök kerül be, aki természetesen — már tiszte miatt is — képviselni fogja a kisiparostársadalom érdekeit is.

Demokratikus front alakul Lengyelországban

Moscicki lengyel köztársasági elnök üdüléséről a jövő héten visszatér Varsóba s ezzel megindul a lengyel belpolitikai élet. — A baloldali és középpártok egy széleskörű demokratikus front létrehozásán dolgoznak. A jobboldali ellenzék hasonló egyesülési törekvései az úgynevezett Pilsudski csoporttal, addig eredménytelenek maradtak.

Megfellebbezték a mátai biztosi állás betöltését

A város törvényhatósági bizottságának legutóbbi rendes közgyülésén, mint ismeretes, betöltötték a mátai biztosi állást. A jelöléssel nem volt minden bizottsági tag megelégedve, a választás eredményével mégkevésbé. A választás megfellebbezésének határideje most lejárt. A törvényes határidőn belül két fellebbezést is nyujtottak be és pedig egyiket Serly Gusztáv törvényhatósági bizottsági tag és társai irták alá.

Ebben a fellebbezésben azt kifogásolták, hogy a jelölő bizottságban Balogh István is részt vett.

A másik fellebbezést a választásban is érdekelt Balogh Mihály nyujtotta be. Ő azt hozta fel, hogy a választás eredménye nem fedi a törvényhatósági bizottság eredeti álláspontját, mert a választás kifejezetten az ő személye elleni tiltakozás eredménye volt, éppen ezért kéri, hogy a választást a jelölés érintetlenül hagyása mellett újból ejtsék meg.

A fellebbezés okai közt szerepel az is, hogy a szavazólapok nem voltak teljesen szabályszerűek.

A fellebbezéseket felterjesztik a belügyminiszterhez döntés végett.

Valóra vált a hölgyek álma;
Megkezdödött Kőrösi nyári vására
Piac u. 38.

A vendég előtt sütik minden csütörtökön este a **GAMBRINUSZBAN** a flekkent.

Pénteken este ízes halkülönlegességek és pompás halászlé a Gambrinuszban.
Esténként Rácz Lili énekel Magyari Gyuszi zenekarának kiséretével.

Halála után küldtek 117 levelet özv. Czeglédy Jánosné debreceni asszonynak

Rokoni üdvözletek, fizetési felszólitások, baráti sorok egy halotthoz.

A Homokkertben a napokban különös eset történt, melynek előzménye még évek távolába nyulik vissza.

A Gróf Tisza István uccán lakott kis egyszobás lakásban özv. Czeglédy Jánosné 73 éves asszony.

Nem volt rokonsága Debrecenben leánya román megszállott területen lakik férjével és gyermekeivel. Az idős asszonynak valamikor saját tulajdona volt a ház és ugy adta el, hogy kikötötte az udvar végén levő egyszobában magának az 1940. év januárjáig való ingyen lakást.

Ebben a kis szobában élte a maga szinte nyomtalan életét özv. Czeglédy Jánosné. Csendes, halkszavu öregasszony volt, akinek debreceni tartózkodása mögött valami egyéni tragédia huzódott meg. Az idős nő gyakran beszélte ismerőseinek a régebbi években, hogy

nagyon szeretett volna leánya családjánál maradni, unokáival együtt élni, azonban a vejével nem tudtak megegyezni és ezért inkább eljött a házához, nehogy családi kellemetlenségek okozója legyen.

Ez a kis sérelem azonban **örök sebe maradt Czeglédy Jánosné életének.** Az öregasszony embergyülölővé vált. Egész nap nem szólt senkihez, csak kiült lakása küszöbére és imakönyvét olvasgatta. Az utolsó esztendőben nem szólt senkihez, nem hallották emberhez beszélni...

Volt azonban mindig két-három csirkéje és azokhoz beszélgetett. Az udvarban levő gyermekek figyelték meg, hogy ugy beszélt az apró jószágokhoz, mintha emberek volnának és értenék az ő szavait.

Minden baját és problémáját a csirkéknek panaszolta el özv. Czeglédy Jánosné.

— **Az emberek nem szeretnek velem beszélni, unják, amit mondani akarok továbbszaladnak, türelmetlenek és nem hagyják, hogy befejezzem a mondanivalóimat** — panaszolta egyszer a csirkéknek.

Igy élte le a maga elvadult életét özv. Czeglédy Jánosné. **Egyedüli örömet a napi posta jelentett számára.** Nagy, kiterjedt rokonsága volt az öregasszonynak s majdnem mindennap kapott valahonnan levelet. **Ezeket olvasgatta hosszan, élvezettel.** Előszedte őket többször is napjában és ugy gyönyörködött a hozzáintézett sorokban.

Szegény, elhanyagolt élete legalább ezeken keresztül érezte, hogy még eszébe jut valakinek.

Azonban jellemző arra, hogy mennyire nem szeretett emberekkel találkozni özv. Czeglédy Jánosné, hogy abban az időpontban, amikor a postás jött hozzá, mindig bevonult a szobájába, magára zárta az ajtót és a postás a levelet az ajtón vágott résen át dobta be a szobába.

Egy napon aztán **nagy fordulatot hozott özv. Czeglédy Jánosné életébe a betegség. Rosszul lett, napokig feküdt az ágyban és mikor felkelt, elszánta magát arra, amitől keservesen visszatartotta magát éveken át: levelet irt vejéhez, amelyben megirta, hogy nagyon sokat betegeskedik, nem tud egyedül élni, szeretne hozzájuk menni hátralévő napjaira,** hogy legyen valaki mellette, amikor rosszul érzi magát és hogy **megsimogathassa néha a kis unokái arcát.**

A levél elküldése után napokig izgatottan várt az idős asszony. **Ezeken a napokon valami titkos betegség rágta testét és hallatlanul lesoványodott. Egy napon aztán megjött a levél és özv. Czeglédy Jánosné elutazott Debrecenből lányához Petrozsényba.** Nem bucsuzott el senkitől, nem mondott semmit, csak becsukta kis szobája ajtaját és kiment apró batyujával az állomásra.

A lakásban hosszu időn keresztül nem hallottak semmit felőle.

Ha a bezárt szoba nem lett volna, talán el is felejtették volna már, hogy valamikor élt a világon. De igy sem sokat törődtek vele. A ház uj tulajdonosa tudta, hogy 1940-ig joga van a szobához szerződésük értelmében özv. Czeglédynének és teljesen mindegy volt, hogy benne lakik-e, vagy bezárva tartja.

A postás is csak ugy megfordult a házban, mint azelőtt és rendületlenül hordta a leveleket, melyeket bedobott özv. Czeglédy Jánosné **ajtaján a kis postalyukon.**

Ez év márciusában aztán **levelet kapott a háztulajdonos özv. Czeglédy Jánosné leányától, Marinkás Imréné petrozsényi lakostól.**

Az asszony tudatta a háztulajdonossal, hogy édesanyja pár hónappal azután, hogy hazavitték, meghalt és juniusban eljönnek Debrecenbe, hogy intézkedjenek a bezárt szoba kinyitása és bérbeadása felől.

Ez a hír egy pár napra *újra feleleventette az embergyűlölő, idős nő emlékét, akit a házban csak* **„csirkés asszony"nak nevezték el kedvenc csirkéiről.** Beszélni kezdtek róla, érdekes, utolsó éveiről, a lelkébe tört és csendben hordozott fájdalmas titkairól, amivel bizonyára megbékélt, mielőtt meghalt volna.

A mult héten aztán *Debrecenbe érkezett Marinkás Imréné és felnyitotta a kis szoba ajtaját. A látvány, ami eléjük tárult, nem mindennapi volt. Az ajtót nem lehetett kitárni a mögötte heverő levél halomtól. Felszedték az özvegy Czeglédy Jánosnéhez címzett leveleket és megszámolták: az öregaszony 117 levelet és lapot kapott halála után...*

A legváltozatosabb *rokoni üdvözlettől fizetési felszólitásig minden volt a levelek között, amelyet egy halott asszonyhoz intéztek.*

Az élet néha nagyon különös és groteszk játékokat játszik és igy küldött egy öregasszonynak, akihez élete utolsó éveiben alig szólt valaki, aki nem kapott egy meleg szót, kedves érdeklődést, sok ember útján, halála után 117 levelet.

(parrus)

Hétfőn kezdi
LORD uridivat
nyári kiárusitását

Ez még sohasem volt!
A gyári árnál is olcsóbban vásárolhat egy hétig
Dávidnál

Kockás skótszövet	1·35
Bemberg selyem	55 fill.
Strand karton	58 fill.
70 cm. gyapjuszövet	1·88
Flamizol	1·58
Mintás emprimé	1·48

Siessen, vásároljon, mielőtt kiválogatják.

Magasszinvonalu előadások a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetemen nagy érdeklődés mellett tartotta meg magyarnyelvű előadását *Rugonfalvy Kiss István* egyetemi tanár »A magyarság helyzete a mai Európa kulturális és politikai szempontból« címen. A nagyértékű, végig lebilincselő előadás elhangzása után a hallgatóság melegen ünnepelte a kitűnő professzort.

Hidy János poznani egyetem magyar lektora a magyar irodalomról tartott lengyelnyelvű előadássorozatának utolsó részében Mikszáth, Gárdonyi, Rákosi Viktor, Herczeg, Kaffa munkásságát ismertette. Nagy figyelemmel hallgatta a közönség a modern költőkről szóló méltatásokat, akik közül főleg Ady és Babits alakját emelte ki az előadó.

Dr Tassy Ferenc trieszti magyar előadó »Magyar kultúra« c. előadássorozatának befejező részében a magyar kultúra fejlődését ismertette Pázmánytól napjainkig. A kitűnő előadás nagy hatással volt a hallgatóságra.

A debreceni Nyári Egyetem mezőgazdasági tanfolyamán nagyértékű előadásokat tartottak *dr Gulyás Antal* akadémiai tanár, *Sass Gábor* gazdasági akadémiai tanár, *dr Csukás Zoltán*, *dr Soltész Sándor* gazdasági akadémiai tanárok, *Bekc László* és *Mannin-ger Adolf*. A rendszeres mezőgazdasági tanfolyam megszervezése *Milleker* professzor érdeme.

Holnap reggel kezdődik idényutáni kiárusitásunk

Soha nem létezett olcsó árak

Szabott áralnkból **25—30—40—60** százalékos leírások.

Csak amíg a készlet tart

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen **Bika szálló épület**

Feltört az olaj a negyedik lispei kutból is

Két év múlva Magyarország el tudja látni teljes olajszükségletét. — Napi 25 vagon olajat ad a megnyitott negyedik kút.

A lispei fúrásoknál most fejeződött be a negyedik olajkút feltárása s az eredmény minden várakozást felül múl. A negyedik kút együttvéve naponként 6—7 vagón olajat termel. A napi termelés tehát 32 vagonnak felel meg és ez a mennyiség már is fedezi az ország nyersolajszükségletének felét. Az elsőszámú kútból csak földgázt nyernek. Rövidesen megkezdik azonban az 5. és 6. kút fúrási munkálatait.

A nagyjelentőségű munkálatokkal kapcsolatban Bornemisza Géza iparügyi miniszter kijelentette, hogy az olajterületek feltárása programszerűen folyik. A kilátások biztatóak s remény van rá, hogy két év múlva Magyarország egész olajszükségletét hazai olajból fogják tudni fedezni.

Telegdy Róth Károly miniszteri tanácsos, aki az iparügyi minisztérium részéről az olajkutak feltárását vezeti kijelentette, hogy a lispei kutak produktuma mellett Bükkszéken naponta 2—3 vagon olajat termelnek. Két-két hónaponként várható egy újabb kútnak feltárása s egyáltalán nem utópia az, hogy két év múlva a hazai nyersolaj termés teljesen fedezni fogja Magyarország olajszüségletét. Ezeken az olajmezőkön a kutatás már teljes befejezést nyert s most már csak — feltárás van hátra, ami a legrövidebb időn belül szintén megvalósításra kerül.

Nyiregyházai kereskedő nemzetgyalázási pere a debreceni ötös tanács előtt

Dr. *Baróthy* Zoltán elnöklete alatt a debreceni törvényszéken működő ötöstanács szombaton tárgyalta *Schwarcz* József nyiregyházai kereskedő bűnügyét, aki ellen nemzetgyalázás miatt indítottak eljárást, mert dr. *Altdorffer* István ügyész vádirata szerint

a magyar nemzettel kapcsolatban azt kifejezést használta, hogy — vacak.

A tárgyaláson a vádlott azzal védezett, hogy ő nem a magyar nemzetre használta ingerült állapotban a »vacak« jelzőt, hanem

azt mondotta, hogy vacak ez az egész világ.

Erre is gondolt, mikor beszélt.

A tanuk a vádlott vallomásának ellenkezőjét bizonyították. Az ügyész súlyos ítéletet kért, hangsúlyozta, hogy a nemzetet egy olyan ember sértette meg, akinek ebben a hazában jó dolga van, ahol nemcsak kenyeret, hanem kalácsot is keres magának.

A védelem azt hangsúlyozta, hogy szándékos sértésről szó sem lehet. Félreértették a vádlott szavait.

A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, melynek értelmében bűnösnek mondották ki a kereskedőt és 200 pengő pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet nem jogerős.

Forró vizbe zuhant és meghalt egy gyermek

Halálos szerencsétlenség történt Mezőpeterd községben, ahol szülei lakásán *Kiss* József 18 hónapos gyermek belezuhant egy forró vízzel telt edénybe. A gyermeket kirántották hamar a vízből, de akkor már olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a szerencsétlen gyermek eszméletlen állapotban került a berettyóújfalui kórházba.

Az orvosok nem tudtak már segíteni rajta és szörnyü kínok után meghalt.

Az esetről a csendőrség jelentést tett a debreceni ügyészségnek. A vizsgálatot megindították annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek haláláért. A vizsgálóbíró helyszíni szemlét tart Mezőpeterden és kihallgatja az eset szemtanuit.

A román sajtórendészeti törvény guzsbaköti a magyar ujságirást

Hét magyar napilapot és 30 folyóirat megszűnését jelenti a törvény életbelépése.

Az augusztus 1-én életbelépő román sajtórendészeti törvény a gyakorlatban csaknem kizárólag a magyar sajtót akarja guzsbakötni. A rendelet eredetileg kimondotta, hogy mindazokat a lapokat, melyek valaha pártszolgálatban állottak, betiltja. Ha ezen nem enyhítettek volna, egész Erdély területén alig maradt volna 3—4 magyar hetilap. Igy is az utóbbi időben Erdély területén hét magyar napilapot tiltottak be végérvényesen, mint veszedelmes irredenta és revízionista »fészkeket«. Emellett 30 folyóiratot tiltottak be az erdélyi magyar sajtóban.

Hotel Auguszt Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés Elsőrendü magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágositást nyujt magyarul fenti szálloda.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő
ma már európai hirü. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, **hullámfürdő.** Párallanul eredményes fürdő — ivó és belélegző kúrák. A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78 fokos sós — jódos — brómos — hidrocarbonátos hévvizei táplálják. 3,000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvü ismertetővel készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

TIKÁV Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY U. 2. TELEFON IC-19-10-20.

A vásárló közönség és a mesterverseny

Az idei Tikávra nagyszabású előkészületek folynak egész esztendőn keresztül. Ez az előkészület egészen bizonyos, hogy megtermi a maga nagyon értékes gyümölcsét és országos viszonylatban is számottevő lesz a kiállítás. A napokban adtunk hírt azokról a helyi és tiszántúli kis- és kézműiparosokról, akik a mesterversenyen részt vesznek. Igen nagy számban történtek jelentkezések, ami érthető, hiszen igyekszik minden kisiparos és általában kézműiparos ilyen nagy érdeklődésre számottartó megmozduláson megmutatni, hogy mit tud. Mennyire otthon van mesterségében, milyen művésze iparának...

Éppen a kiállítás és mesterverseny vezette egyesek elgondolását, akik a kiállítást és versenyt rendező Kamarán keresztül a nagyközönség bekapcsolását is és szeretnék elérni ezzel a kiállítással és versennyel kapcsolatosan. Nevezetesen úgy, hogy a szegényebb, de tehetséges kisiparosoknak elsősorban ruházati cikkekre adjanak fel minél szélesebb körben megrendeléseket. A mai világban, amikor drága az anyag, felesleges munkát és költséget egyetlen kisiparos se akar. Viszont ha megrendelése van, szívesen és örömmel igyekszik tudása legjavát adni, már azért is, hogy a mesterversenyen feltűnéssel. A vásárló, illetve a megrendelő közönség tehát mindenképpen jól jár, ha most adja fel megrendeléseit, mert olyan munkát kap, amit valóban lehet, sőt kell is kiállításra vinni, ahol aztán a Tikáv ideje alatt megfelelő biztonsággal őrzik és megmutatják az ott megforduló vendégeknek. A gondolat igen értékes és érdemes rá felfigyelni. — A feladott megrendelések elkészítésére még mindig van idő és a megrendelést feladó közönség nemcsak önmagának használ, de az igen értékes debreceni, illetve tiszántúli kisipart és kézműipart segíti hathatósan.

Hogy mit jelent a debreceni kézműiparosság munkája, arra éppen az elmult héten adtunk elég bőséges tájékoztatót, amikor is a legilletékesebb tényező, maga az állam dicsérte meg a debreceni kézműipart és adott fel újabb rendelést. Ez a diadal nemcsak annak az öt rokonszakmának szólott, mely az állami megrendelésnek olyan fényesen eleget tett, de szólott minden kézmű- és kisiparosnak. A debreceni szabók, cipészek, csizmadiák munkája valamikor világmárka volt. Évszázadokkal ezelőtt fogalom volt a debreceni remek kézműipari termék. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy a mai kézműiparos debreceni mesterek, akik versenyre készülnek a kiállítás alkalmával, egykori elődeik nyomdokain járnak és nem fognak kevesebb dicsőséget aratni, mint a neves elődök.

A vásárló és megrendelő közönség tehát igen jól teszi, ha ilyen módon pártolja a hazai és helyi kézmű és kisipart. Használ saját magának és erősíti a nemzeti erőket, megbecsüli a helyi ipart.

Filléres
vásár
Frank Imre
Arany-Bika

A kerékpárbajnok debreceni költő érdekes barangolásai az országban

Nagy Ferenc, az ismert fiatal debreceni író kerékpáron betúrázta az országot, versben megírta vis zontagságai történetét és készül sportverseivel az szellemi olimpiá szra.

Napjainknak van egy érdekes szokása: a kerékpáros barangolás. Debrecenből a nyári hónapokban naponta többszáz fiatalember indul el egyedül, vagy csoportosan, hogy bejárja az országot. Olcsósága vonzóvá teszi az ilyen túrázást még azok előtt is, akik szeretik a kényelmi szempontokat is figyelembe venni.

A SZELLEMI OLIMPIÁSZRA KÉSZÜL NAGY FERENC.

A kerékpáros barangolások állandó kultiválói sorába tartozik *Nagy Ferenc* az ismert fiatal debreceni író is, aki évekkel ezelőtt azzal vonta magára a figyelmet, hogy mikor érettségi után nem tudott elhelyezkedni, kiment az erdőbe a faírtáshoz és ott kereste meg a kenyerét. Kemény gyerek, a mai viharvert fiatal nemzedékből, aki nem egykönnyen hátrál meg az élet legsúlyosabb ütéseitől sem.

Nagy Ferenc általában minden esztendőben elindul kerékpáros barangolásra. Ezek az utak rendkivül érdekesek, bizonyságai annak, hogyan gyüjtheti a mai fiatalember, úgyszólván üres zsebbel nekivágva az országútnak: a szépséget és szórakozást lelkébe.

Nagy Ferenc alig jött vissza egyik kerékpárturnéjáról, már a napokban nekivág a másiknak, melynek útja Szegedre visz, a szabadtéri játékokra. Közben erősen készül a legközelebbi szellemi olimpiászra, melyen sportversenyeivel és tanulmányaival akar résztvenni.

EGY MODERN PELESKEI NÓTÁRIUS HUMORBAN GAZDAG UTAZÁSA.

Nagy Ferenc jókedvüen vette a kilométereket. Erdőkben hált, málnával táplálkozott és gyönyörködött sokat, nagyon sokat. Ujra és újra felfedezte a magyar földet, melynek minden zuga, még saját fiai számára is, egyre több ismeretlen szépséget tár fel. Kedvesen mulatságos élményeit meg is énekelte, mint vérbeli költőhöz illő, pompásan pergő, ízes verssorokban. Érdemes ezt a kedves, hangulatos, verses útleirást teljes terjedelmében közreadnunk.

EGY VIDÉKI FIATALEMBER KALANDOS BICIKLITURÁJA PESTRE.

Felültem a kerékpárra —
s betapostam a pedálba:
emigyen indultam Pestre,
berobbant szívvel, repesve. —
A nyeregben álmodoztam
s »kemény diókat« hámoztam:

— Három kerék folyton forgott
fölöttem ködvár gomolygott.
A mellettem futó póznák
a nagy rónát átkarolták,
kaszás karú emberek
vágtak hosszú rendeket,
Nyíregyházánál szól a vámos
»Álljon csak meg kerékpáros...«
— Szabadságos katonának
sorompót még nem csináltak....!
ilyenkép szóltam hozzája
s ő bebujt a csigaházba.
— Tokajnál az Erzsébet-híd
lelógázta pilléreit:
a lomhán folyó Tiszába,
csöndesen ázott a lába.
Tarcalon jó töltött lángost
ettem, s dicsértem a várost.
— Miskolc felé karikáztam:
sárga kereszteket láttam,
kedves búza-keresztek
s arany napfény — nevettek,
csöpp emberek hajladoztak
terített asztalt tapostak,
roppant »dongó« duruzsolt
s potrohából búza folyt.
— Diósgyőrből Nyirjesre
mentem fel, — tiszta este
dobogtatta szivemet,
egy régi lányt kerestem:
hegy tetején megtaláltam
és csak szóllanul csodáltam.
Kicsi asztal mellett ültünk
puha csöndbe elmerültünk.
Tüzesek az ablakok
Fene nagy ez a Pest-város,
sok az ucca, sok a ház ott, —
szük, tenyérnyi udvarok,
sirva kérnek fényt, Napot.
Finnyás a fák haja —
csupa bubi-frizura.
Rémsok gépkocsi szalad
zúgva, mint a bogarak.
A rendőr nem utonálló,
helyette színes fényváltó
pislog az utak felett
s mondja: »állj«, — avagy »mehet«
Este szép a Duna-partja:
ezer bogár csillog rajta,
sok-sok szentjános bogár
nyüzsög, majd a vízre száll.
Este mindenütt zene szól
s a város szív-ere
kéjesen önti a mámort
s az aki még raggel gyászolt,
este egy kis nőt ölel
s táncol szive hölgyivel.
— Korábban mentem haza,
mint a tisztes ház-anya.
Sóhajos nagy csönd fogad
s látok alvó lányokat:
heverésznek, mint a macskák.
Széjjel nézek s egy üres ágy
mellére lepihenek
és a csöndben figyelek:
alig figyelek egy kicsit,
valami testembe csíp,
riadtan oda kapok,
jaj — most itt, — most meg amott,
derekam és szemem héját
ellepik mint éhes héjják:
nyüzsög a poloska-had
s otthagyom az ágyamat.
Meghúzódom az asztalon
s az éj zenéjét hallgatom:
egy lány foga csikorog,
másik nyugtalan forog,
kaparász a harmadik:
minden körme kis ladik,
hótestén tova suhan,
szép piros uszálya van....
— Soroksári vágóhidra vitt
másnap életem sinja:
van benne sok vágó csarnok
és sokkal több a vágó-zsarnok.
Kis borjak és nagy bikák
a mennybe itt mennek át,
felakasztott kicsi borjak
véres torokkal dalolnak...
Véresek az emberek,
éhesek az emberek....

*

A nem mindennapi tehetséggel megírt utikaland, egy modern »Peleskei nótárius utazásai« igényével léphet fel irodalmunkban. Nagy Ferenc komoly, értékes tehetség és ez a szemelvényekben leadott munkája is azt igazolja.

(?)

s bent az emberek vakok:
nem látják a fák sorát,
sem a szentjános bogárt.
— Gödöllőre fut a kerék,
e nem gyáva, se nem merész
szívvel csak suhanok tovább,
utólérni az éjszakát.
Fönt a csillagok ragyognak,
lent meg a tücskök dalolnak,
sötét hang szól valahonnan:
»megálljs« és a szivem dobban.
Egy merész lejtő veszett
zuhanással elvezet —
s nevetek a bús csavargón,
aki rámcirpelt a tarlón.
— Bent járok már Pest alatt:
fölöttem csillag-kalap
s égő Edison-szemek,
fényes uccák, — emberek,
akik többé nem sietnek,
akik örökké éheznek.
A körúton uccalányok,
csúf, zilált-hajú sovárok:
hulló csillag csak tüzök,
nemük kiégett — érzők.
A Liget csöndben susog:
a padokon koldusok
aszott teste szendereg
alig lelek egy helyet,
Lerogyok, mint egy halott
fejem fáj, gyomrom sajog
Amikorra felébredtem
a lámpák aludni mentek:
szótlan emberek jöttek
s befogták a szemöket.

Megszállott területi hirek

Most megjelent statisztika szerint a segesvári Petőfi ünnepélyen ötezer magyar ember vett részt Erdély minden részéből.

Kolozsváron a hatóság nyilvánosságra hozza a legjobb és legrosszabb minőségű kenyeret előállító pékek nevét.

Kolozsváron kétszáztól négyszáz százalékig drágult a kéményseprés, most a háztulajdonosok nagyszabású tiltakozásra készülnek.

A szatmár—halmi vonalon egyik éjjel nagyszabású selyemcsempészetet lepleztek le s egész sereg csehszlovák állampolgárt fogtak el.

Erdélyben a református és unitárius papok állami kongruáját ötven százalékkal leszállították, így érzékeny kárt okoznak a különben se rózsás javadalmú magyar felekezeti papságnak.

Kedden Brassó fölött igen erős vihar és égiháború vonult el és a Postaréten a fába csapott, egy embert megölt, többet megsebesitett.

Irógép-kellékek HURAY, Iparkamara T: 17-93

Debreceni cserkészek a minaretek városában, Istambulban

INDULÁS VÁRNÁBÓL.

A leáldozó nap vörös sugarai ragyogva csillognak a hullámos tengeren. A kikötőben hatalmas hajók között ott áll a „Cár Ferdinánd", mely álmaink, vágyaink beteljesülése, Istambul felé fog vinni.

6 óra. A hajó sípja élesen felzúg s az óriási test elmozdul a partról, melyen hatalmas embertömeg integet, búcsúzik, kedvenceitől: a magyar cserkészektől. Boldogan égő szemmel nézzük az egyre távolodó partot és kikötőt. Már az integető kezek sem látszanak, a pont is szürke sávvá olvad, csupán a lebukó nap aranyozza a távoli várost, Várnát, hogy később ez is beolvadjon az egyenletes szürke semmibe, mely a partot, a szárazföldet jelenti.

A TENGEREN BEFUT HAJÓNK ISTAMBULBA

Amint a partoktól távolodunk, az éj is felvonja fekete bársonyát. A csillagok milliói ragyognak s a láthatatlan part felől néha felcsillan Galata világító tornyának fénye. Mi a fedélzeten ülünk s még élvezzük az egyenletes himbálódzást. A gramafon víg zenéje, a vidám társaság ébren tartják a hajó közönségét.

Ragyogó köntösben száll a nap. Hajónk még mindig fut Istambul felé. Korán ébred a hajón mindenki, hogy láthassa a Boszporust. Már messziről látszik, hogy ott előttünk a tenger összeszeszükül két fal közé. Itt kezdődik a Boszporusz, melynek szélessége 1000 méter körül van. A tenger nyugodt. Kis habjait sirályok szántják s kísérik a hajót. A két parton feltünnek az első minaretek, kupolás mecsetek. Mindenki a hajó orrában áll, hogy láthassa és érezhesse azt a varázst, melyet a török világ magából áraszt, sugároz. Különös érzés fog el, mikor szemlélem a két part rombadőlt várait. Jobbra Európa, balra Ázsia partjai huzódnak.

Befutunk a kikötőbe. Előttem áll a régi török főváros: Konstantinápoly, ma Istambul. A szürke felhők közül rásüt a nap a mecsetek kupoláin ragyogó török félholdra, megvilágítja a karcsu minareteket, az emeletes palotákat tömkelegét, az óceánjárók és kisebb hajók százait. Az első benyomás felejthetetlenül gyönyörű, szép. „Cár Ferdinánd" már kiköt a parton. Szabad az út egy zúgva, rohanva, látszólag ész nélkül zakatoló szívhez: Istamhulhoz.

A MECSETEKBEN.

A hajónál várt bennünket Szaffet bey, az itteni magyar főkonzul titkára, aki kitünően beszél magyarul, a magyaróvári gazdasági akadémián végzett, sőt magyar neve is van: Hilbaly Szaffet. Ott látjuk továbbá Molnár István magyar egyetemi hallgatót, aki öt éve tartózkodik Törökországban s nagyszerűen beszél törökül.

Nem sokáig érzelgünk, hanem egyenesen neki vágunk a látnivalóknak.

Ami az idegent meglepi e városban, az a mecsetek tömege. Kívülről csak a nagyság meglepő, de ha belép az ember, a pazar pompa az, ami lenyügözi. Az ajtóban le kell vetni a cipőt. Értelmetlenül hadonász és magyaráz az ör, hogy nem szabad fényképezőgépet bevinni. Ezt tiltja Mohamed. Mezitláb lépünk be a templomba. Bent nyomasztó csend, misztikus fény, és pazar pompa uralkodik. Az ember az óriási és szebbnél szebb perzsa szőnyegeken megy. A falakat gyönyörű színek díszítik. A hatalmas boltívek és kupolák ragyogó csillárokat tartanak. Mindenütt ott áll a Korán, melyben a török betük mint megannyi ákombákom hemzsegnek. E nem mindennapi látvány térdre kényszerit.

Elnyulok a puha szőnyegen s egyszer csak szalad az ör ordítva felém, hogy keljek fel, mert Mohamed ezt sem engedi.

Zúgó fejjel hagyjuk el a sok mecsetet, melyek pompa és nagyság dolgában még ma is vetekednek.

A SZERÁLYBAN.

A szultánok hatalmának gazdagsága a szerályban még ma is látható. Nem egy hatalmas palota ez, hanem sok kis apró, de annál gyönyörübb s pazarabb fénnyel berendezett kis szobák halmaza. Az egyik szobasor rejti magában a szultánok kincseit: ez a kincses tár. Két gyönyörű szobát ékesítenek a porcellán tárgyak, gyönyörübbnél gyönyörübb tányérok, brilliánsokkal, smaragdokkal kirakott csészék, — hatalmas kínai porcellán vázák tömegei vannak itt fölhalmozva. Ujabb három szoba az arany és ezüst kincseket rejti magában. Majd néhány szobával tovább haladva eljutunk oda, ahol a panoráma gyönyörüségében fürdethetjük szemünket, a szerály kilátó erkélyéről. Az erkély tengerre nyilik. Jobbra látszik a Márvány tenger tükör síma vize, balra az Aranyszarv nyilik.

A kincsek között egy debreceni emlék is van. Debrecen egyetemi ifjúsága egy díszkarddal együtt adományozta ezt az aranykoszorút a szultánnak.

A szülőföld iránti határtalan szeretet és őszinte büszkeség érzése töltötte szívünket,

amikor a szultánok mérhetetlen kincses tárában éppen debreceni vonatkozású ajándékot láttunk.

A kincsestár után a szultánok lakószobáit tekintettük meg, pazar pompájával és bihetetlen kényelmével. Ha valaki Törökországra gondol, feltétlen eszébe jut a hárem. Amit csak könyvekben olvashat az ember, az való színét öltötte előttünk. Nem tudtam hinni a szememnek, amint a szultánok sok-sok nejének gyönyörű hálótermeit láttam. A díványok, perzsaszőnyegek, gyönyörű festmények láttára a szoba benépesedett, miközben az élő mult falai közt bámulva csodáltuk a háremet.

A BAZÁRBAN.

A törökség tipikus arcát a bazárban láthatjuk meg. A nagyorgalmú utcákban hatalmas tülkölések zsivajából egyszerre jutunk a keskeny piszkos sikátorokba, amelyeknek rendszer nélküli összevisszasága adja a bazárt. Maga a bazár óriási kiterjedésü és ezernyi tömeg keresi fel naponta. Az egyszerübb emberek bevásárló helye ez.

Hatalmas kapunál sötét folyosókba jutunk. Alig lépünk be a gyéren megvilágított folyosóra, amelyen jobbról, balról kis üzletek vannak, már is elébünk toppan, akik így szólnak hozzád magyarul: „Gyere be magyar!" Kézen fog s behuz üzletébe, amely sajátos sötét megvilágitású. Azonban a kereskedő ügyessége annál kézenfekvőbb, minél beljebb jutsz. Lenyom a székre, leveszi kalapodat, cigarettával kinál s közben már ki is pakkolta szebbnél szebb áruit. S miközben ajánl, érdeklődik hazád sorsa felől. Kikérdez családi állapotodról, kívánesi mindenre s addig beszélgettek, amíg egy hatalmas terítőt már meg is vettél anélkül, hogy akarnád vagy nem, van pénzed vagy nincs. Igy lehet vásárolni a bazárban. De alig lépsz ki az egyik üzletből, már hívnak a másikba, harmadikba, mindegyikbe. Bölcsőtől a koporsóig meg lehet itt találni mindent. De minden szépsége és romantikája mellett egy tipikus sajátsága van a bazárnak, mely európai embert kiriaszt: a piszok.

VACSORA A MAGYAR FŐKONZULNÁL.

Szaffet bey főkonzuli titkár délben közölte velünk, hogy

a főkonzul délután szivesen látja a jó uszókat saját fürdőjében és este az egész társaságot saját villájában vacsorán.

Nagyon megörültünk a meghívásnak és siettünk is neki eleget tenni. Galata hídnál várt bennünket egy gyönyörű motorcsónak, amely elvitt a strandra. Mint később kitünt, a fürdő a tengeren a viharos Boszporuszban van. A Boszporusz partján áll a főkonzul faháza, amelyben levetkezünk, hogy nemsoká a hűs habokban keressünk menedéket a nagy forróság elől. Alig tízőnknek jutott az a szerencse, hogy megfürödhettünk a Boszporuszban. Mikor aztán a nap leádozott, feltünt a láthatáron a félholdas török zászlós motorcsónak s elvitt bennünket a főkonzul úr bebeki villájába. A villa hegyoldalon épült. Gyönyörű lugas vezet a Boszporuszra néző terraszig. Amint a terraszra lépünk a megterített asztal új reményt önt belénk. A parancsnokság a konzul úr szobájában, mi pedig a terraszon vacsorázunk. Szendvicsek, pástétomok után kitűnő szíriai bor fűtötte a hangulatot. Majd tészták, torták, következtek és a kitűnő vacsorát pompás déli gyümölcsök fejezték be. Hogy a vacsora teljes legyen, pompás fagylaltot szolgálnak fel, majd újabb borok következnek és vídám nótaszó veri fel Bebek csendes uccáit. A magyar nótákra a főkonzul úr csárdást szeretne látni,

melyet Kornya parancsnok úr felesége Baba néni és Jánossy Zoli, mint egy szív egy lélek el is jártak.

A vídám hangulat lassan néma hangulatba ment át. „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország" melódiája szállt a zugó Boszporusz felé s táltos paripákon hazaszálltak gondolataink Magyarországra.

MAGA A VÁROS.

Istambul a milliós városok közé tartozik, azok közé, amelyek szerencsésen használták ki a történelem és a víz adottságait. Óriási már maga az idegenforgalma is, és hogy csak egy hídon milyen óriási tömeg fordul meg naponta, azt legjobban kifejezhetjük azzal a megállapitással, hogy egy negyed óra alatt 1500—2000 ember halad keresztül a Galata hídon. Közben a villamosok, melyen első és másod osztály is van, száguldnak tova. Előttünk hatalmas sorokat alkotnak a száguldó autók.

Azonban ha Istambul igazi arcát akarjuk látni, akkor a zajos uccáktól távol, kis zug uccákban kell térnünk. A piszok, a bűz, a nyomor kiabáló emberei fetrengenek itt. Távol a robogó autóktól, a hajók füstfelhőitől, ezekben nyomorog az igazi honi nép: a török. A nagyvárosi jelleget a külföldiek adják meg.

BUCSU A MINARETEK VÁROSÁBÓL.

Szombaton este hat órakor indult a „Cár Ferdinánd" Istambul kikötőjéből. Lelkünkben az élmények gazdagsága élt még. Lassan, méltóságteljesen siklottunk ki a hajók tömegéből. Felejthetetlen látványt nyujtó emlékek, s mi boldogan vettük tudomásuk, hogy megyünk.

Büzkék vagyunk arra, hogy jártunk Ázsiában, hogy jártunk azon a földön, ahol Rákóczi, meg Mikes Kelemen élte le szomorú életét. Jártunk azon a földön, ahol mindenütt a magyar és török mult lehelletét éreztük.

Reggelre ébredve ragyogott a nap, derült az égbolt s a láthatáron feltünt a galatai félsziget. Mögötte a kedves kis arányos öbölben Várna. Amint a kikötőbe besiklik hajónk, a hazaérkezés boldog öröme száll meg mindnyájunkat. A parton integetnek itthon maradt társaink s a kikötőben várta Kornya parancsnok urat Fehér Géza bátyánk, akinek olyan nagy része volt várnai táborozásunk előkészítésében. Integet a fürdő, a város, minden vár, hív, szeret bennüket, mint ahogy szeretünk mi téged Debrecen.

Várna, 1938 augusztus 2.

Ifj. Kocsár Károly.

Román állampolgár az ötös tanács előtt

Király Sándor 32 éves debreceni gazdasági cseléd, aki román állampolgár, a debreceni törvényszék ötös tanácsa elé került izgatás miatt. Király egy szekérrel haladt az úton, mikor szemlészek állitották meg és szüzdohányt keresték a szekéren. Király igen dühös lett a szemlészekre, amiért a szekerén kutattak és durva szavakkal támadt reájuk, olvan kifejezéseket is használt, melyek az ügyész szerint már az izgatás elkövetését jelentik.

A törvényszék előtt a vádlott beismerte, hogy kiabált a szemlészekre, de, mint mondja »nem akartam én izgatni, csak megmondtam a magamét«.

A bíróság egy hónapi fogházra ítélte el Királyt. Az ítélet jogerős.

ÜZLETVIZSGÁLATOK.

A hatóság a vegykisérleti állomás bevonásával júliusban két izben tartott ellenőrzést. Huszonegy üzletben voltak vizsgálatok, számos mintát vettek. A tejvizsgálatoknál húsz mintát vettek, hat bádogot lefoglaltak.

INSÉGMUNKÁK.

A város júliusban kertészeti munkáknál, a püspökladányi és balmazujvárosi út földmunkáinál foglalkoztatott inségmunkásokat, számszerint hatvankettőt. A napi átlag hetven fő. Munkabérre kifizettek 3716 pengőt, az összes kiadás 5396 pengő.

44 UJ IPAROSSEGÉD EGY HÓNAP ALATT.

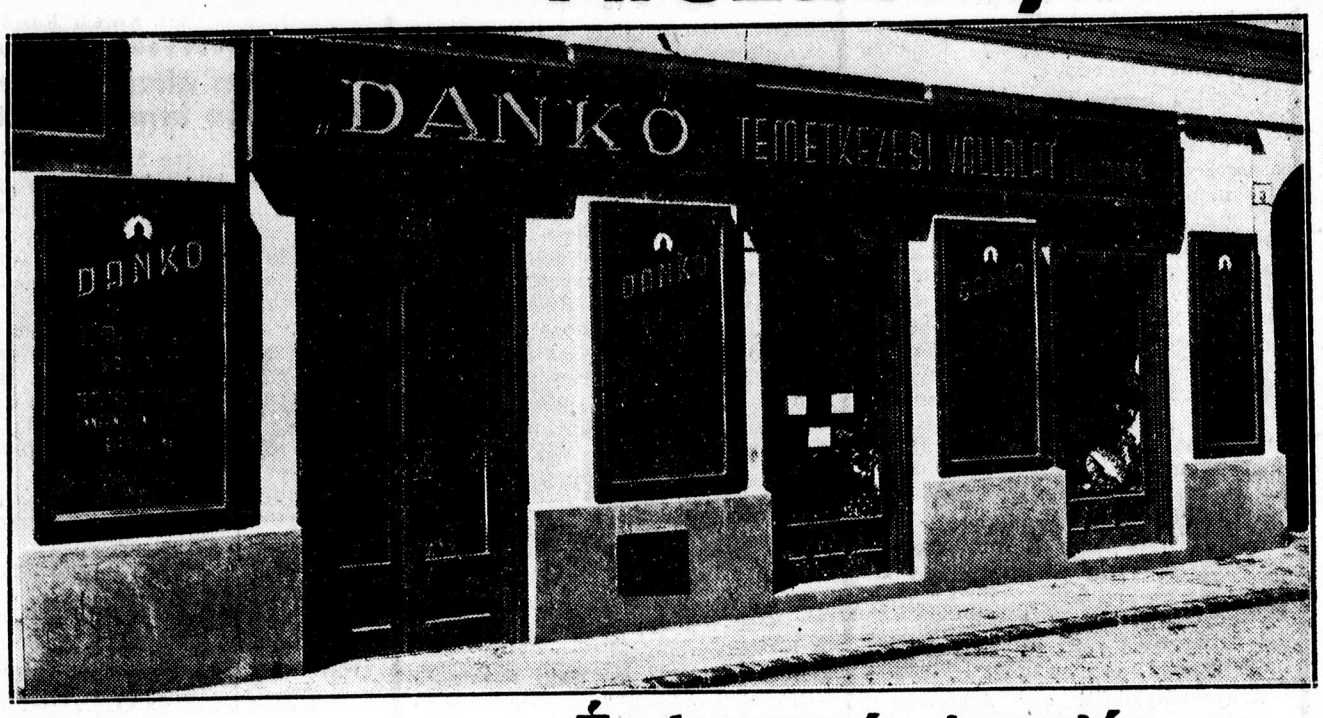
A debreceni Ipartestület júliusban 44 munkakönyvet adott ki. Munkakönyvet ki- és bejelentettek 120 esetben, 5 tanonceszerződést kötöttek, 3 tanulót felszabadítottak.

Körlevelet, levelezőlapot
olcsón, gyorsan, ízlésesen készit
Lapunk nyomdája
Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó rt.
József k. herceg-u. 1.
Bika-bérház

Sas-u. 3.

„DANKÓ“ Temetkezési Vállalat Árszabálya.

Kossuth-u. 6.

Telefon nappal 23-22. éjjel 30-66.

Cégtulajdonos:

Ekli József.

Üzletvezető:

Somlyai Károly.

Érckoporsós temetés.

Érckoporsó bármely színben felírással és kereszttel, külső búrakoporsó, selyem, v. selyemtül szemfedél, selyem, v. selyemtül párna, vászon kivert alsólepedő, 10 »« fejfa, v. kereszt felírással, 6 testőr és 1 portás teljes díszben, 4 lovas Rákóczi díszkocsi, holttest szállítás a temetőben, preparált koszorú selyem szalaggal és felírással, kargyász, 100 drb nyomott gyászlap és rendezés — 375·—

1. Tölgyfakoporsós temetés.

Keményfakoporsó bármely színben (dísznélkül) felírással és kereszttel, selyem, v. selyemtül szemfedél, selyem, v. selyemtül párna, vászon kivert alsólepedő, 10 »« fejfa, v. kereszt felírással, 4 testőr 1 portás teljes díszben, 4 lovas Rákóczi díszkocsi, szállítás a temetőbe, kargyász, preparált koszorú selyem szalaggal és felírással, 100 drb nyomott gyászlap és rendezés — — — — — 250·—

2. Ercállásu puhafakoporsós temetés.

Lakkos v. kavicsos koporsó bármely színben, felírással és kereszttel, II. o. selyem, v. selyemtül szemfedél, II. o. selyem, v. selyemtül párna, vászon kivert alsólepedő, 8 »« fejfa, v. kereszt felírással, 4 testőr teljes díszben, 2 lovas Rákóczi díszkocsi, szállítás a temetőbe, preparált koszorú selyem szalaggal és felírással, kargyász 100 drb nyomott gyászlap és rendezés — — — — — 190·—

3. Félércállásu koporsós temetés.

Lakkos, v. kavicsos koporsó bármely színben, felírással és kereszttel, tül szemfedél selyem hímzéssel, vászon kivert alsólepedő, 8 »« fejfa, v. kereszt felírással 4 testőr teljes díszben, 2 lovas üveges gyászkocsi, szállítás a temetőbe, műkoszorú szalaggal és felírással, 50 drb nyomott gyászlap — 138·—

4. Dombortetős koporsós temetés.

Lakkos, v. kavicsos koporsó bármely színben, felírással és kereszttel lusztrin szemfedél, lusztrin párna, papir kivert alsólepedő, keményfa tábla, v. kereszt felírással, 2 testőr teljes díszben, 2 lovas üveges gyászkocsi, szállítás a temetőbe, műkoszorú szalaggal és felírással, irott gyászlap — 75·—

5. Simakoporsós temetés.

Lakkos, v. kavicsos koporsó felírással és kereszttel, organtül nyomott szemfedél és párna, papir kivert alsólepedő, puhafa tábla, v. kereszt felírással, szállítás a temetőbe 2 holttestvivő, irott gyászlap — 40·—

6. Legegyszerűbb felnőtt temetés.

Sima koporsó fekete, v. bronzos színben, papir kivert szemfedél, lepedő és párna, szállítás a temetőbe, puha fejtábla, v. kereszt felírással, 2 holttestvivő, gyászlap — 20·—

Exhumálás.

Bezárt temetőkből egy holttest átszállítása a köztemetőbe hatósági és temetői költségek nélkül — 40·—
Több holttest exhumálása arányosan olcsóbb

Araim szolidságáról, pontos és kegyelettel es kiszolgálásról cégemnek közel 50 éves multja szolgál biztositékul.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata augusztus 7-től 14-ig:

»Nap« Tolvaj Imre, Piac u. 1. — Piac és Hatvan u. sarok. Telefon: 27-73. — »Muraköz« Preiser Ernő Piac u. 72. Deák Ferenc u. sarok. Telefon: 13-30. — »Aranyegyszarvú« Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. Telefon: 34-96. — »Arany János« Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó uccai kanyar. Telefon: 11-78. — »Mátyás király« Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi út 16. Telefon: 13-83.

MENTŐK TELEFONSZAMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass";

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor Kiss Antal Jenő, délután 6 órakor Szenes László. Ispotály-templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Váry László. Kossuth uccai templmban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 3 órakor Nagy Sándor th. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Vasi László, délután 5 órakor Nagy Sándor. Nyilastelepi templombandélelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor Mezey Béla. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. Nyulasi áll. iskolában délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor. Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Wolaffka-telepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. Olajütői imaházban délután 3 órakor Orosz János. Tanyai istentiszteletek: Hármashegyen délelőtt 9 órakor Siposs Imre; Lukaházán délután 3 órakor vitéz Szabó Endre; Pallagon délelőtt 9 órakor Kovács Árpád; Ondód I. Kádárdülőn déelőtt 10 órakor Rápolty Árpád; Hortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András; Ebesen délelőtt 10 órakor Papp Géza.

— **Vasárnapi miserend** a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban. Rendes szentmisék kezdete 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Beöthy György apát, szentbeszédet mond Reich Elemér jezsuita atya. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. Kertségekben és kápolnákban: Józsán Buri János, Hajdusámsonban Novák Gyula, Csapókertben Taroczky Antal, Auguszta szanatóriumban Béres Endre.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap d. e. 10 órakor lesz gyülekezeti istentisztelet.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig prédikáció Urvacsoraosztással. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

A Nyári Egyetem mai és holnapi programja

10-kor filmbemutató a Hungária mozgószínházban, 2-kor indulás a nagyállomásról a Hortobágyra.

Hétfő:

9—11 Nyireő István dr: A könyvtárak nemzetvédelmi munkája (magyar). Papp István dr: A magyar nyelv (német),

10—11 Cs. Szabó László dr: Magyar Rádió — magyar kultúregység (magyar), Papp István magyar nyelv (német), Molnos Lipót: A XIX. és XX. századi magyar líra (francia).

11—12 Cs. Szabó László dr: Magyar Rádió — magyar kultúregység (magyar), Wallisch Oszkár dr Magyarország az olasz művészetben (olasz), Szablinsky László: Magyarország földrajza (lengyel).

A fenti előadásokon kívül a meghirdetett időben lesz megtartva a magyar, francia, angol, német, olasz, lengyel és eszperantó nyelvóra.

— **Német istentisztelet az evangélikus templomban.** Vasárnap d. e. 9 órakor az evangélikus templomban németnyelvű reggeli áhitatot tartunk a Nyári Egyetem németnyelvű hallgatói és a gyülekezet németül értő tagjai részére. Prédikál Wolts Harm segédlelkész.

In der evangelischen Kirche (Miklós u. 3. indet am Sonntag, dem 7. August morgens um 9 neun Uhr eine deutsche Morgenandacht statt. Redner Vikar Wolts. Die deutschen und deutschsprechenden Hörer der Sommeruniversität und die Deutschsprachigen in Debrecen sind herzlichts eingeladen. Evangélikus lelkészi hivatal.

— **A köztemető forgalma.** Juliusban a felekezeti temetőkből 37 halottat szállítottak át és temettek el a köztemetőben. 222 temetés történt, ebből 59 ingyenes. A köztemető juliusi bevétele 15.000 pengőnél több volt.

— **A hatóság juliusi ügyforgalma.** A hatósághoz júliusban 1186 polgármesteri, 6195 közigazgatási, 2745 kihágási, 1158 hatósági és szegénységi, 454 bizalmas természetű, összesen 11.739 ügydarab érkezett.

— **Állampolgársági és illetőségi ügyek.** A hatósághoz 453 állampolgársági és illetőségi ügyirat érkezett. Községi kötelékbe 14 új egyént vettek fel, állampolgársági esküt tett 2 visszahonosított egyén.

VIZVEZETÉK, gáz, csatornázás és fütés szerelő műhelyemet Kossuth u. és Burgondia u. sarkán is megnyitottam. Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását. A munkát olcsón és pontosan készitem. — SZABÓ LÁSZLÓ. Lakás: Rothermere u. 55. sz.

— **Sárospatakról került a debreceni törvényszék ötös tanácsa elé** szombaton délben Tarjáni József, aki a vádirat szerint kormányzósértést követett el és az urak ellen is izgatott, azt beszélvén, hogy hogy csak az uraknak adnak jó nyugdíjat, a szegény ember pedig hiába dolgozik, elpusztulhat, azt nem segítik. A vádlott tagadta, hogy az inkriminált kifejezéseket mondotta volna. Nem olyan értelemben használta a szavakat, ahogy a terhelő tanuk állítják — mondotta. — A bíróság megállapította bűnösségét és elítélte egy hónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— **A mentők munkája.** Juliusban a mentők szolgálatát 761 esetben vették igénybe. Első segélyben részesítettek 157 férfit, 90 nőt, 38 gyermeket. Az esetek és szállítások közül 549 nappal, 91 éjjel, 211 belsőségen, 429 a külsőségen történt.

A HEZOLITE-RAPID ismertetése

A borotválkozás a ma kultúrférfiánál egy mindennapos művelet és talán csak a rendkivül erős megszokottság, vagy a napi használati cikkek iránt mutatott közömbösség volt az egyedüli ok, hogy ma, amikor a kémia napról-napra produkálja a legkiválóbb egészségügyi és szépségápolási készítményeket, a borotválkozás megőrizte legprimitivebb formáját.

Miért borotválkozik Ön úgy, mint a középkorban?

Miért engedi Ön, hogy arcát szappanokkal perceklg dörzsöljék?
Miért engedi Ön, hogy arcbőrét esetleg kiszárítsák és hajlataiban gyulladásos kitüréseket idézzenek elő?

Ne vesse Ön át a megszokottság és borotválkozzék: víz, szappan és ecset nélkül 1 perc alatt a HEZOLITE-RAPID arcápoló gyors borotvakrémmel.

Bőre bársonyos simaságú, rugalmas és természetes zsirosságú lesz; nem kaparja fel többé bőrét és nem lesz a borotválkozás ezentúl Önnek egy mindennapos tortúra, mert a

HEZOLITE-RAPIDDAL egy perc alatt tökéletesen megborotválkozik.

A HEZOLITE-RAPID kikisérletezésénél az a szempont vezette a kutató vegyészt, hogy az arcbőrre egy minden szempontból ártalmatlan krémalapot találjon, mely a bőrre való gyors beszivódásával a szakállszálakat hathatós felpuhitását idézze elő, ami a legfontosabb követelménye az ú. n. gyors borotváló krémnek. Ezen problémának megoldásával még nem elégedtünk meg mert a legfontosabb célkitüzés az volt, hogy a szakáll felpuhitása mellett az arc is rugalmasan reagáljon a borotválkozás alatt és azt követően, ami azután teljesen kikiszöböli az arcbőr feldörzsölését vagy esetleges gyulladásait. A HEZOLITE-RAPID az a készitmény, amely nemcsak ezekel az előnyöket nyujtja, hanem időben és pénzben is minden követelménynek megfelel.
A legmodernebb kémiai elvek alapján összeállitott — teljesen ártalmatlan — HEZOLITE-RAPID három főelőnye:

megbizható, gyors, olcsó.

Ne töltse idejét hosszadalmas ecsetelléssel, borotválkozzék egy perc alatt az ideális HEZOLITE-RAPID arcápoló gyors borotvakrémmel.
Egyetlen kisérlet meggyőzi Önt arról, hogy a HEZOLITE-RAPID az az ideális arcápoló gyors borotvakrém, amit Ön oly rég keres és sohasem fog mást használni Kapható: drogériában, illatszertárban és minden szaküzletben.

Kérje fodrászát, hogy HEZOLITE-RAPID arcápoló gyors borotvakrémmel borotválja.

Készitő: Dr. HOLCZER ISTVAN vegyész, Budapest, Teréz-körut 8

HASZNÁLATI UTASITÁS:

Vékony rétegben kenjük fel ujjunkkal akár száraz, akár a gyengén bevizezett arcra a krémet, olymódon, hogy az arcbőr, illetve a szakáll átnedvesedjék a krémtől (ne dörzsöljük, hanem kenjünk a krémet). Egész kemény szakáll vagy különösen érzékeny arcbőr esetén gyengén masszirozzuk ujjunkkal (nem dörzsölni) a bekrémezett arcot a borotválás utáni könnyü érzés elősegitése érdekében.
Leborotválkozás után az arcot vízzel átnedvesitjük és az igy felfrissitett Hezolite-Rapiddal telitett arcbőr újabb krémezés nélkül kiborotválható; a krém vastagság egyénien megállapitható, ha mértékadónak vesszük, hogy a próbadoboz 4—5 borotválkozásra elegendő.

Próbadoboz 24 fillér. Ezen 24 fillért is visszatériti bármely szaküzlet, hol a Hezolite vásárolható, vagy a készitő olyképpen hogy minden eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál egy visszaadott üres próbadoboz 24 fillérban levonásba hozható.

EREDETI CSOMAGOLÁSOK ÁRAI:

Nagy tubus 88 fillér Eredeti doboz . . 1.50 P Óriási tubus 2.— P
Családi doboz 3.— P 1 kg-os óriási családi doboz 7.— P

Figyelmébe ajánljuk a HEZOLITE pengéket, amelyek a krémmel borotválkozóknak különösen alkalmasak.

— **A hatósági kézbesítő iroda forgalma.** A hatóság keretében működő kézbesítő iroda júliusban a város részéről 14.235, bírósági és ügyészi hivataloktól 7432, ipari és kihágási ügyekben 4788 helybeli állami és egyéb ügyekben 3552, vidéki állami és egyéb ügyekben 2115 esetben, hirdetményeket 425 alkalommal, a postahivatal által kiadott ajánlott és közönséges levelet 2453 darabot, összesen 35027 darabot kézbesített ki.

— **Halálos dráma játszódott le após és vő között** Karácsony községben. Varga Dávid ottani gazdaember összeszólalkozott vejével, Kiss Gergellyel, aki felkapott egy vasvillát és azzal megszúrta apósát. Varga szorongatott helyzetében elővette kaszáját és teljes erővel veje testébe vágta. A fiatalember holtan rogyott össze, az após állapota válságos.

— **Az állategészségügyi hatóság** Debrecenben júliusban öt esetben 1517 darab sertésre adott szimultán oltásra engedélyt.

— **Az uszoda forgalma.** Julius hónapban a nagyerdei uszodát 41,885 felnőtt és 18,728 gyermek, összesen 60,613 vendég látogatta meg. A betegbiztosító intézetek 2,122 beteget utaltak be. A forgalom kereken 9000-rel több, mint tavaly júliusban volt. A bevétel 29,237 pengőt tett ki, tavaly júliusban 21,085 pengőt. Ezenkívül a betegektől 2174 pengőt vettek be. A kiadás 4375 pengőre rugott. — A népfürdőt 51090 egyén látogatta meg, a bevétel 9046 pengőre rugott.

— **Kötelező az aranka nevü élősdi növény irtása.** A földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki az arankanevű élősdi növény kötelező irtásáról szóló rendelet módositásáról. A módositás értelmében a lóherét és lucernát termelő gazdákról és a bevetett terület nagyságáról a községi (városi) hatóságok által készitett nyilvántartások vezetése a jövőben mellőzendő.

— **Idegenforgalom.** Juliusban 351 külföldi, 1771 belföldi idegen érkezett. Megfordult Debrecenben 80 külföldi, 1723 belföldi autó.

A szezonvégi kiárusitás hétfőn, 8-án kezdődik

Győződjön meg olcsó áraimról, vételkényszer nélkül várjuk.

Petrik Károly női és férfidivatüzletében

Szent Anna u. 5.

A TIKÁV iparos és mesterversenyén mutatja meg a debreceni iparos, hogy mit tud?! Jelentkezzék az iparos és mesterversenyre!!

— **Leendő anyák,** akiknek különösen gonddal kell arra ügyelniök, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— **Felkérjük tagtársainkat,** hogy ma, vasárnap délután 6 órakor Olbrichtovich János tagtársunk kisleányának temetésén megjelenni sziveskedjenek. A Debreceni Férfi és Nőiszabók Halálozási Segélyegyesülete elnöksége. (o)

x **Dr Forbát Ernő bőr- és nemibetegségek szakorvosa,** Piac u. 26. rendelését ujra megkezdte.

x **Garai tánctanár** ma, vasárnap bemutató estélyt tart, ugyanott e hó 9-én uj tánctanfolyam kezdődik. Margit fürdő.

x **Schaff tánciskolájában a Koronában** a nyár folyamán a vasárnapi össztáncokra **ketten egy jegygyel** lehet jönni.

— **Than Gyula siremléke javára Kölcsönös Segélyző Egylet 10 pengőt és Schlachta vaskereskedő 1 pengőt adományozott.**

— **Szovjetorosz tengeralattjárók incidenseket okoztak a finn vizeken** az utóbbi időben. Megállitottak finn hajókat, zaklatták a halászokat és sok finn vizijárművet el is koboztak. Finnország az inzultusokkal kapcsolatban diplomáciai lépéseket tett Moszkvában.

— **A hungarista mozgalom tagjának vallotta magát** dr Béli István gyöngyösi közigazgatási gyakornok. A polgármester azonnali hatállyal elbocsájtotta a szolgálatból.

— **A csehszlovákiai zsidó párt vezetősége** táviratilag kért kegyelmet a brit gyarmatügyi minisztertől Mordechaj Schwarz palesztinai segédrendőr számára, akit halálra ítéltek. Azért itélték el, mert agyonlőtt egy arab rendőrt. A segédrendőr néhány esztendővel ezelőtt ment ki Komáromból Palesztinába.

BÉLYEGGYÜJTŐK! Csak **Gobát**-albumban gyüjtsünk, mert az tökéletes. Kiadó: **Bátori bélyegház, Budapest, IV., Városház ucca 14.**

— **A cukorbaj ellen rövidhullámu sugarakkal gyógyitanak** egy londoni kórházban. Dr Sunbury észlelte először, hogy a sugárterápiával kezelt betegeinek állapota javult. A vércukor süllyedésének állandóságát még vizsgálják.

— **Torz borjut ellett** egy révfülöpi gazda tehene. A borju 65 kilós, vizslafülü, nyelvetlen, disznóharcsaszáju. A homloka közepén tojásnagyságu szeme van. A borju csak néhány percig élt.

x **Svábot, poloskát öl!** Szektin rovarirtó, doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda, Somogyi drogéria. Kossuth u. 6. szám.

— **Példátlan erkölcsbotrány történt Szombathelyen,** ahol beteges hajlamu férfiak társaságot alakitottak és orgiákat rendeztek egyik vagyonos társuk lakásában. A társaság nem sajnálta a pénzt, hogy minél több fiatalembert megrontsanak. A rendőri nyomozás folyik az ügyben.

— **Nem jelent meg már a Nemzet** cimü budapesti lap péntek száma és a Magyar Hirlap is vasárnap adja utolsó számát a közönség kezébe.

Ma délután bucsúzom mint TÖKMAG

Magyar Komédia Kamaraszinház

— **Nagyarányu kommunista összeesküvést lepleztek le Lembergben.** A lengyel rendőrség 13 vörös agitátort tett ártalmatlanná. Az összeesküvők leleplezésénél az is kiderült, hogy Moszkva semmi anyagi áldozattól nem riad vissza bomlasztó aknamunkájának sikere érdekében. Egyetlen kommunista sejt 38 ezer svájci frankot költött el egy hónap alatt. A lengyel biróság a 13 vádlottat 2—8 évi börtönbüntetéssel sujtotta.

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK, fotocikkek előnyös fizetési feltételek mellett. BERZÉKI fotoszaküzletei Piac 16. és 38. sz

Harakirit követett el a 85 éves Nisivama tábornok. Bucsulevelében azt irta, hogy öregsége miatt már nem vehet részt az oroszok elleni harcokban, de mivel az államnak a háboruhoz pénzre van szüksége, legalább a nyugdijteher csökkentésével akar hozzájárulni a nemzeti ügy szolgálatához.

x **A tüdőbajt elkerülheti,** aki a régi padlóra szines PLASTILIT, hézagmentes burkolatot készittet. Lukács Vilmos és testvére céggel. Kérjen telefon árajánlatot.

— **Városi segélyezés.** A város a mult hónapban 8926 pengőt fizetett ki segélyekre, ebből 804 embernek 519 családtaggal 7360 pengő jutott, maga a lakbér 4473 pengő volt.

Családi értesitések:

özv. Hornyák Józsefné
Debrecen
Draskóczki József
MÁV főfelügyelő, Budapest
jegyesek.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** E héten a következők kaptak 1—1 könyvet jutalmul: Keresztessy Lenke, Monostorpályi ut 10.; Janka Ilona, Bethlen u. 50.; Heinisch Ilona, Csillag u. 32.; Ermes Editke, Erzsébet u. 20.; Mágner Ducy, Rakovszky u. 40. és Schirf István Erzsébet u. 20. — A könyveket hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor át lehet venni lapunk kiadóhivatalában.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— **Helyszini szemlét tartottak a rablógyilkosság ügyében,** melyet a Horhi-pusztán követtek el. Özvegy Varga Ferencnét ölték meg és kirabolták. Megállapitotta a boncolás, hogy az asszony fejét rugásokkal roncsolták szét, tehát már a földön feküdt, mikor a gyilkos összetiporta a testét, bordáit összetörte, a szerencsétlen asszony gyomra is szétszakadt. A rablógyilkos kézrekeritésére indult nyomozás eddig eredménytelen.

— **Ujitás a női felső kereskedelmi iskolában.** Amint értesülünk a női felső kereskedelmi iskolában a most következő évtől kezdődően — a szülők külön anyagi megterhelése nélkül — második idegen nyelvként az angolt is tanitani fogják. A második évfolyam tanulói tetszésük szerint választhatják meg, hogy angol vagy francia nyelvet óhajtanak-e tanulni. A választott idegen nyelvet azután három éven keresztül tanulják. A német nyelv tanulása természetesen mindegyik tanulóra nézve kötelező marad. Örömmel közöljük ezt a tényt és hisszük, hogy ez az iskola különben is nagy népszerűségét még fokozni fogja.

Uj valutaegyezmény Amerika, Anglia és Franciaország között

A jelenlegi háromhatalmi valutaegyezmény helyébe valószínűleg közelesen új egyezmény lép, melyet a bejegyzés előtt álló angol—amerikai kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban köt Amerika, Anglia és Franciaország. Az új egyezmény megkötését befejezett ténynek tekintik.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Balogh Béla szobafestő s. Homok u. 120. leány Katalin, Szücs Imre npsz. Pósa u. 50. fiu Imre, Háry Lajos szabó m. Püspökladány leány Katalin, Varga Lajos npsz. Olajütő 57. fiu László, Bence Mihály hirlapiró Vág u. 5. leány Judith, Balázs Kálmán dohánykertész, Hosszupályi leány Margit, Ráday Miklós erdőtelepitő Haláp 152. fiu Miklós, Bocskay János kőmüves s. Toldi u. 1. fiu István.

Házasságok: Kiss Sándor cipész s. Létai ut 20—Molnár Erzsébet Rákossy J. u. 8. Győry Béla füszerkereskedő, Miklós u. 21.—Garamvölgyi Mária Széchenyi u. 72. Szabó Imre géplakatos s.—Kelemen Juliánna Kölcsey u. 21. B. Kiss Sándor cipész m.—Szücs Margit Vigkedvű Mihály u. 29. Kállay István kőmüves s. Nyil u. 23.—Monori Róza Kerekes Géza u. 1. Papp István máv. vonatkisérő Lónyai u. 33. —Bukszár Margit Ménrót u. 13. Pető József nyomdász s. Böszörményi ut. 80.—Kocsis Margit Homok u. 142. sz. Rittinger János m. kir. postamester Kaba—Piszkay Erzsébet Hatvan u. 27. Somogyi Károly gyári titkár Diósgyőr —Póta Mária Mikes Kelemen u. 2. sz. Nagy Sándor kereskedő Huszár Gáll u. 8.—Petronyák Anna Márton Kálmán u. 12. Bakó Péter gazdálkodó Rigó u. 2.—Sándor Ilona Szeder utca 19. Révész László cipőfelsőrészkészitő Meszena u. 20.—Vadász Rozália Püspökladány.

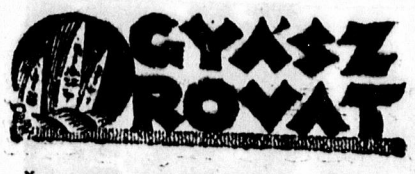
Halálozások: Urlich Judit ref. 7 hónapos, Tegez u. 23. Kovács Piroska ref. 2 hónapos, Bellegelő 243. Szekér Anna ref. 10 hónapos, Pesti u. 4. Galambos György fm. gör. kat. 47 éves, Nyirbátor.

A gazdasági és szociális propaganda szolgátatába állitják a filmet

Reformot készitenek elő a magyar filmgyártás területén. Filmeken akarnák bemutatni, hogy milyen nagyarányú társadalompolitika, gazdasági és szociális munka indult meg az országban. Bemutatják a csatornaépitéseket, útépitéseket, iskolákat. Beszámolnak a képek a katonaélet vidám, kedves mozzanatairól is.

Vándorfilmapparátusokat fognak felszerelni és a legkisebb falvakban is bemutatják az országfejlesztő nagy munkát.

x **Szeplő, májfolt ellen** Rózsa arcvíz, doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda Somogyi Drogéria, Kossuth ucca 6.

Özv. Miskolczy Béláné váradi Szabó Zsófia 92 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután félhat órakor lesz a köztemetőben. Lakás: Füvészkert ucca 22. Gebauer cég rendezi.

Kripkó József ny. m. kir. postafőellenőr, a debreceni Csapó uccai kisposta volt főnöke életének 60-ik évében elhunyt. Halálát özvegye és rokonsága gyászolják. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozóterméből a Dankó cég rendezésében.

Olbrichtovics Klárika gyermek életének 6. évében elhunyt. Az elhunytban Olbrichtovics János közismert férfiszabómester gyermekét gyászolja. Temetése vasárnap délután 6 órakor lesz a köztemető ravatalozóterméből a Dankó cég rendezésében.

Matkó Rózsika oklevéles tanítónő 27 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félhat órakor lesz a köztemetői II. a) sz. ravatalozóteremből református szertartással. Lakása: MÁV kolónia 27/1. Pusztai temetkezési intézet.

Kontra János nyug. MÁV segédtiszt 52 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután öt órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremből gör. kat. szertartással. Lakása: Bercsényi u. 11. Pusztai temetkezési intézet.

Kövesi Károly hírlapbizományos meghalt. Mély gyász érte Debrecen kereskedő- és sporttársadalmát, Kövesi Károly hírlapbizományos 44 éves korában, harctéren szerzett betegségében meghalt. Gyászolja szerető hitvese, két gyermeke: Éva és Ervin, valamint kiterjedt rokonsága. Temetése holnap, hétfőn lesz délután 2 órakor.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik drága jó férjem, édesapánk elhunyta alkalmából mély bánatunkat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek, valamint a Törekvés Dalkör tagjainak ezúton mondunk ájó szívvel igaz köszönetet. **Özv. Weszprémy Józsefné és családja.**

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult testvérünk: Suba Sára elhunytával megnyilvánult meleg részvétért, ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, valamint a Gebauer temetkezési vállalatnak kegyeletes kiszolgálásáért hálás köszönetet mondunk. **Özv. Kovács Fernené és testvérei,** Halastó ucca 19.

Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak és ismerősöknek, valamint a tudományegyetem jogi karának részéről megjelent professzor úrnak, tisztviselőinek és altisztjeinek, mindazoknak, kik felejthetetlen férjem temetésén megjelentek, ravatalára koszorút és virágot helyeztek. **Özv. Farkas Sándorné és leánya.**

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik Istenben boldogult férjem temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, vagy virágot helyeztek, mely által nagy fájdalmamat enyhíteni szívesek voltak. **Özv. Visován Illésné.**

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

A férj 8000 fontot ér a – feleségnek

London, július 29. Mint más országokban, Angliában is igen gyakori eset, hogy a bíróságnak ítéletben kártérítést kell megállapítania valakinek a halála miatt. Hogy mennyit ér egy emberi élet, erre vonatkozólag a bírák értékelése nagyon különbözik. Nemrég például Tucker manchesteri bíró 1250 fontot állapított meg egy apa részére, akinek ötéves fia közlekedési baleset áldozata lett, de csak 1030 fontot ítélt meg egy másik apának 27 éves asszonyleánya elvesztése miatt, akinek halálát szintén közlekedési katasztrófa okozta. Mikor megkérdeztek, hogy miért ítélt így, Tucker bíró ezt mondta:

— Úgy gondoltam, egy ötéves gyerek többet várhat az élettől, tehát többet is veszített, mint egy 27 éves felnőtt.

Májusban egy angol esküdtszék ezer font kártérítést állapított meg egy hároméves kisleány gondatlanságból okozott halála miatt. Charles bíró akkor úgy nyilatkozott, hogy a kártérítést túlzottnak találja.

— Én csak százötven fontot állapítottam volna meg — mondta.

Nemrég Singleton bíró foglalkozott ezeknek a kártérítési ügyeknek a problémáival s hogy mennyire eltérők az értékelések, arra nézve a következő négy esetet említette meg példaképpen a közelmult bírói gyakorlatából:

Egy 20 éves asszonyért fellebbezési bíróság 1000 fontot,

egy 3 éves gyerekért az esküdtszék 90 fontot,

egy 8 éves gyerekért egy bíró 1500 fontot

és egy 28 éves férfiért egy másik bíró 1000 fontot állapított meg.

E jogi problémák alapján a Daily Express című angol napilap egyik riporterének az az ötlete támadt, hogy megkérdi az egyszerű járókelőt, az átlagembert, akit az angol „uccai embernek" nevez, hogy mennyire becsüli készpénzben az életét? Mennyire becsüli a felesége és a gyermekei életét?

A kérdezősködésnek, mint maga a riporter bevallja, nem volt sikere, a megkérdezett emberek nem tudtak határozott választ adni, többnyire azt mondták, hogy előbb jól meg kellene gondolniok a dolgot. De annyiban majdnem mindnyájan egyetértettek, hogy az ember pézben kifejezhető értéke főleg a keresőképességétől függ. Egy férfi ennek alapján pontos választ is adott. Évente 500 fontot keres, mondta, ebből 100 fontot költ magára, ha tehát ötszázalékos kamatozást veszünk alapul, a felesége számára 8000 font értéket képvisel.

— **Miserend a katolikus templomban.** Aug. 7-én rendes vasárnapi miserend. Nagymisét Láng Pál pápai kamarás végzi. Szentbeszédet mond **P. Reisz jezsuita atya** a katolikus egyház missziós tevékenységéről. Délután 6-kor szentségbetétel. A prédikáció elmarad, de utána tartjuk meg Nagy Kálmán S J bucsuünnepélyét, aki Kínába megy. Szép idő esetén a Svetits Intézet udvarán, rossz időben a piarista gimnázium tornatermében. A vasárnapi templomi gyüjtést a fiatal missziós utiköltségére forditjuk, azért kérjük a jó hiveket, kiki tehetsége szerint járuljon hozzá a hosszu ut költségeihez. Szentmise lesz még a csapókerti kápolnában, az Augusztaszanatóriumban, Sámsonban és Józsán.

— **Elaludtak a betörők** a helyszinen Szakácsi Bertalan hentesmester egri pincéjében, ahová lopni mentek. A jóféle egri borból olyan sokat ittak, hogy lerészegedtek és ottmaradtak a hordók mellett aludva. A hentesmester ott adta át a jómadarakat a rendőröknek. A betörők fiatal iparostanoncok voltak.

— **Halálos revolverharc folyt le Kalocsán** szombatra virradó éjszaka. Egy betörő román katonaszökevényt, Zahabecz Istvánt igazoltatni akarta Horváth Antal rendőrfőtörzsőrmester és Vezényi János detektiv. A betörő két lövést adott le rájuk s egyik golyó Vezényi szájába hatolt, a másik Horváth mellét találta. Horváth rendőrnek még volt annyi ereje, hogy utána lőtt a menekülő Zahabecznek, akit halálrasebzett. A rendőr és detektiv állapota életveszélyes.

x **A cserépkályha** olcsó, szép, jó, egészséges. Nagy választékban Krisch kályhásmesternél, Ispotály tér 1. sz. a. (nagyállomásnál). Telefon 12—18. sz. Minden, e szakmába vágó munkát jutányosan vállal helyben és vidéken.

— **14 ház leégett, 100 ember hajléktalan lett** Kemeneshőgyész községben. Szakács Lajos gazdasági cseléd kigyulladt zsupfedeles házáról terjedt el a tüz, mely 30 ezer pengő kárt okozott.

— **A Duna-bizottság hétfőn ül össze Sinajában.** Ezen a konferencián résztvesznek Franciaország, Anglia, Olaszország és Románia képviselői, akik megtárgyalják a dunai alsó hajózási rend megváltoztatását.

Maradék és rőfös üzletemet
Széchenyi u. 22. alól
Dégenfeldtér 3. szám alá helyeztem.
Kertészné.

— **Balbo tábornok Gőhringhez utazik.** Rómából jelentik, hogy Balbo tábornok, Libia kormányzója Göhring tábornagy személyes meghivására hétfőn többnapos látogatásra Németországba utazik.

— **A szovjet négy bányamérnököt kivégeztetett.** Moszkvából jelentik, hogy Bujonnovoban négy bányamérnököt állitólag géprombolásért halálra, egy mérnököt pedig 25 évi fegyházra ítéltek.

— **24 esztendővel ezelőtt indultak el Pilsudski marsall rohamcsapatai a cári Oroszország ellen.** Krakóban ez alkalomból nagy emlékünnepséget tartottak.

— **Barátságos határközi értekezlet volt a magyar és jugoszláv kiküldöttek között a trianoni határon levő Horgos községben.** A határközi értekezleten a jugoszláv kiküldöttek kijelentették, hogy utasitásuk van arra, hogy a felmerült kettős birtokosproblémákat a legmesszebbmenő előzékenységgel oldják meg. Mind magyar, mind szerb területről megengedik a kölcsönös határközi forgalmat.

Csak augusztus 14-ig

Női ruhák műselyem imprimé, fabáncs — — — 9.80
Crepdesin, sima és mintás 14.—, 12.40
Pongyola, vagy ruha mosható — — — — — 4.90
Női ruhák vegyes minőség — — — — — 5.80
Divatalj — — — — 4.46
Costüm — — — — 14.—
Lenvászonból — 16.24, 15.17
Gumi-köppeny — — — 10.—

Harisnyák női fehérneműek rendkívül olcsón!

TAKARÉKOSSÁGRA IS

SCHREIBER ADOLF

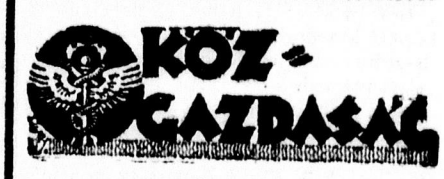
Piac ucca 19.

— **Óriási szesz-botrány tört ki Newyorkban.** Elfogták a legnagyobb szeszcsempészet tagjait, akik többmillió dollárral kárositották meg az államkincstárt. 103 ember ellen bocsátottak ki elfogató parancsot és egy órán belül 87-et be is szállitottak közülük a rendőrség fogházába. A letartóztatottak között nagyszámban vannak rendőrtisztek és vámtisztek.

— **Villámlás, felhőszakadás Zalaegerszegen.** A több nap óta tartó óriási hőség után ma reggel 5 óra tájban hatalmas villám és mennydörgéssel felhőszakadás zudult a városra.

Más sportágban: Kaposvárott a vidéki bajnokság (atlétika) második napja, Kelet is nagyobb számú atlétával indul. Angliában az Európa uszóbajnokság folytatódik és kíséri aggódó, bízó figyelem a magyar uszókat és vizipólózókat.

A Bocskai negyed 6 órakor a DEAC pályán a DEAC csapatával tart edzőmérkőzést. Több próbajátékos vesz részt az edzésen, így Csokai (Karcagi MOVE), Pásztói (FTC) is.

TERMÉNYTŐZSDE

Ujbúza: tiszavidéki 77 kg-os 19.95—20.10, 78 kg-os 20.15—20.30, 79 kg-os 20.35—20.50, 80 kg-os 20.45—20.60, felsőtiszai, fejérmegyei, dunántúli 77 kg-os 19.85—20.05, 78 kg-os 20.05—20.25, 79 kg-os 20.25—20.45, 80 kg-os 20.35—20.55, duna-tiszaközi 77 kg-os 19.85—20.00, 78 kg-os 20.05—20.20, 79 kg-os 20.25—20.40, 80 kg-os 20.55—20.50. Ujrozs: pestvidéki 15.30—15.45, más származású 15.40—15.55. Uj takarmányárpa: elsőrendű 15.10—15.50, középminőségű 15.00—15.25. Ujzab: középminőségű 15.70—15.85. Tengeri: tiszántúli 19.20—19.40, egyéb áll. 19.00—19.10, Bp. közraktár 19.40—19.50.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A szombati ferencvárosi sertésvásárra összesen 419 darab sertést hajtottak fel. A vásár állományából angol hússertés 86 darab. Árak: uradalmi zsírsertés 95, prima szedett sertés 95—98, II. 92—94, silány 86—88 fillér.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.00—19.30, rozs 14.00—14.40, árpa 15.00—15.60, tengeri 18.20—18.50, lucerna 6.80—8.50, széna 6.00—6.50, bükköny 5.70, szalma 2.70—3.00.

Az amerikai magyarok Verhovay-csoportja Debrecenben.

SPORT

Visszaállt a futbal béke Románia és Magyarország között

Bukarest, augusztus 6. A román labdarugó szövetség tudomásul vette, hogy az MLSz a Bindea-ügyben megfelelő megtorlással élt és így román hivatalos sportkörök felfogása szerint a magyar-román sportérintkezés rendes mederbe terelődött.

Kelet vezet az országos vidéki atletikai viadal első napján

Kapesvár, augusztus 6. Szombaton kezdődött a kétnapos országos vidéki atletikai bajnoki verseny. Az első nap eredményei: 100 m-es síkfutás: 1. Szigetvári (Délnyugat) 11.2.

800 m-es síkfutás: 1. Nyalka (Észak) 1.56.8 (északi kerületi rekord), 2. Tárnoki (Pestvidék) 1.58.4.

400 m-es gátfutás: 1. Werbőczy (Észak) 58.8 (északi kerületi rekord).

5000 m-es síkfutás: 1. Farkas (Pestvidék) 15.50.4.

Rúdugrás: 1. Pálosi (Kelet) 350.

Távolugrás: 1. Horváth (Kelet) 669.

Gerelyvetés: 1. Kinál (Kelet) 61.92 (keleti kerületi rekord), 2. Ráczhelyi (Északnyugat) 60.48 (északnyugati kerületi rekord.

Az első nap pontverseny állása: 1. Kelet 37 ponttal, 2. Délnyugat 36 ponttal, 3. Pestvidék 24 ponttal, 4. Észak 19 ponttal, 5. Északnyugat 12 ponttal, 6. Dél 4 ponttal.

A motoros sport nagy előretörése Debrecenben

Augusztus 14-én, vasárnap rendezi a DVSC kerékpár szakosztálya az idei első motoros, motorvezetéses és kerékpáros pályaversenyét. A sportdélután keretében lesz a fővárosi Törekvés SE és a DVSC futballmérkőzése.

A motorverseny az edzések alapján, amelyet a versenyzők igen nagy szorgalommal folytatnak, igen szép és izgalmasnak igérkezik. Az érdeklődés a verseny iránt igen nagy. A versenyzők között lesz Szekeres (Postás), Istenes (Typographia), Nagy Károly (Törekvés), Liszkay (Törekvés), Boday (Törekvés), Simon (DVSC), Fásy (DVSC), Augner (DVSC), Csiha (DVSC), Bartha (DVSC). Az ellenfelek igen erősek lesznek, de a debreceni versenyzőknek ez nem számit, mert mint ahogy már nem egyszer megmutatták, most is meg fogják állani a helyüket.

A futballmérkőzés előtt fog lezajlani a motorvezetéses és kerékpáros, a félidőben pedig a legérdekesebb, a motorkerékpáros verseny. A versenyen indulók egy része már a multban is bemutatta tudását és rátermettségét. A verseny három kategóriában lesz lebonyolitva. 250 cm³, 350 cm³, 500 cm³ és megfelelő induló esetén Csepel, illetve segédmotorversenyt is rendezünk. Mindhárim, illetve négy kategória első három helyezettje igen szép díjjal lesz kitüntetve. A versenyen egyesületen kivüliek is indulhatnak, sőt felkérjük a motoros sporttársakat, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek. A benevezéseket és a versenyre mindennemü felvilágositást Molnár József műszerészmesternél, Csapó u. 30. Nevezési zárlat csütörtök este 7 órakor. A versenyen, mivel csak kizárólag kezdők versenye, igy mindenkinek egyforma esélye van.

Eddigi nevezések alapján az indulók a következők: Marsovszky István 350 cm³—500 cm³, Faragó Gábor 350—500 cm³, Bagi István 350 cm³, Fekete István 350 cm³, Székely Károly 250 cm³, Kovács Kálmán 250 cm³, Molnár József 250, 350 és 500 cm³. A nevezések még folynak. A versenyre a közönség körében is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Sporthiradó

A „Debreczen" sporthirszolgálata jelenti:

Debrecenben rövid volt a labdarugás nyári pihenője, alig egy-két hét, kezdődik a bajnoki idény is, bemelegitőnek is kitünő mérkőzéseket kap a debreceni közönség. **Vasárnap a DVSC fogadja a Szolnoki MÁV csapatát.** A Szolnoki MÁV csapata most kitünő márka, nagyvonzerő. Ismeretes a közönség előtt az a bravuros küzdelem, amellyel beverekedte magát a legjobbak, a nemzeti liga csapatai közé. És a Szolnoki MÁV csapata kitünő erőkből áll, csatársorát a legjobb hirek előzik meg. — Kolláth, Sárkány, Korom stb. — fedezetsora is kitünő. A debreceni közönség bizonyára nagy érdeklődéssel fogadja a jóhirü együttest. — A DVSC Kántorral erősíti a capatát és remélhetőleg jól fog küzdeni ellenfele ellen. A mérkőzést dr. Nagy Zsolt vezeti, kezdődik negyed 6 órakor. Előtte ifjusági mérkőzés: DVSC ifjusági—Nyilastelepi Törekvés.

A Hajdu-kupabajnokság során Balmazujvároson eldőlhet a Hajdu-kupa sorsa, a két élen álló BSC és DMTE találkozik. Hajdunánáson a HTK a Téglaskert FC-vel küzd, mig Tiszalökön a TAC—Hajdudorogi ASE mérkőzés szerepel müsoron.

Püspökladányban a PMÁV a Szombathelyi Haladással játszik a vasutas bajnokság döntőjében. A PMÁV a Szolnoki MÁV-ot, a Haladás a Törekvést előzte meg. Nagy küzdelem várható. Vezeti dr. Thomas Henrik.

A bajnoki idény előkészületei során több edzőjellegü mérkőzés van már müsoron. Mátészalkán az MVTE—Báthori SE játszik, Kisvárdán a KKLE—NyTVE.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Cipőkereskedősegédek és elárusitónők, ugyanott kezdők gyakornoki állásra felvételnek. — Irásbeli ajánlatokat „Jó fizetés" jeligére kiadóba. 1915 vv

Tanulót felvesz Király István kft. kávé, füszer, bor és italárukereskedése, — Debrecen. 1584

Kifutófiú, nagyobb, biciklizni tudó, felvételik. Árpád tér 25. 1627

Füszerestanuló és kifutó, csak jó családból, felvételik. Csapó 88. 1629

KOMENCIÓS nős kocsist, 16—17 éves fiával Debrecenhez közel eső tanyára jó bizonyitvánnyal felveszek. Jelentkezés vasárnap e lap kiadóhivatalában reggel 7 órától délelőtt 10 óráig.

Fodrásztanulónak ügyes fiut felveszek. — Vasuti fodrásznál, pályaudvar. 1678

Gyakorlott biztositási üzletszerzők igen szépen kereshetnek újrendszerü üzletágazat bevezetésével — Előnyben részesülnek, akik a nélkülözésben járatsak. Jelentkezés a Debreceni Első Takarékpénztár biztositási osztályánál, délelőtt 11 és 12 óra között. 1170

Ügyes kifutó fiu cukorkaüzembe azonnal felvételik. Nyugati u. 18. 1657

Egy ügyes fiatalember vagy leány italmérésbe felvételik. Petőfi tér 3. 1616

Kifutófiú azonnal felvételik. — Kefeüzem, Szappanos ucca 20. 1742

Házmestert keresek, gyermektelent. Csapó ucca 86. szám. 1728

Megbizható üzletvezetőt keresek — azonnalra. Cim a kiadóban. 1739

Biciklizni tudó fiút kifutónak augusztus 15-re felveszek. Kassa út 12. 1671

Lakást adok magánosnak vagy párnak kisebb munkálatokért. Méliusz tér négy. 1698

Komenciós kocsist, azonkivül majorost keresek. Érdeklődni kismacsi megállónál. 1693

Szerelősoffőrt Ford teherautóhoz felveszünk. Csurka temetkezés. 1701

Kifutófiút felvesz Hagymási szücs Piac u. 63. 1815

Kifutófiút azonnali belépésre felveszek. Fahidi, Simonffy 6. 1721

Házmestert felveszek. Monti ezredes u. 16. 1723

Gyermektelen házaspár házmesternek felvételik. Nagyvárad ucca 17. 1762

Komenciós kocsis és tehenész egy családból felvételik. — Lorántffy u. 20. 1791

Iskolaszolgát keresek elsejére. Kis nyugdijasok előnyben. Szent Anna 53. sz. 1800

Kovácssegéd és tanuló felvételik. — Kishegyesi út 38a. Suba István. 1798

Jó családból való fiú szobafestőtanulónak felvételik. — Körmendy, Diófa u. 22. 1718

Keresek szeptember 1-iki belépésre füszerkereskedősegédet, a vasszakmát is értők előnyben. Eddigi müködés és fizetési igény megjelöléssel ajánlatok Schlachta J. utóda, Hajdúnánás küldendők. 1816

Kifutó, megbizható, jó bizonyitvánnyal felvételik Adorján füszernagykereskedő cégnél, Piac ucca 83. 1824

Alkalmazást keres férfi

Ezer pengő kaucióval bármilyen állást vállal iparos. Cim a kiadóban. 1609

Egy szijgyártó és kocsifényező tanyára menne. Kandia u. 21. 1783

Alkalmazást nyer nő

Sütemény- árusitáshoz egészséges tiszta nőt felveszek. — Homok ucca 119. 1741

Tanulóleányt fehérneművarráshoz felveszek. Gróf Julia Szent Anna 7. 1713

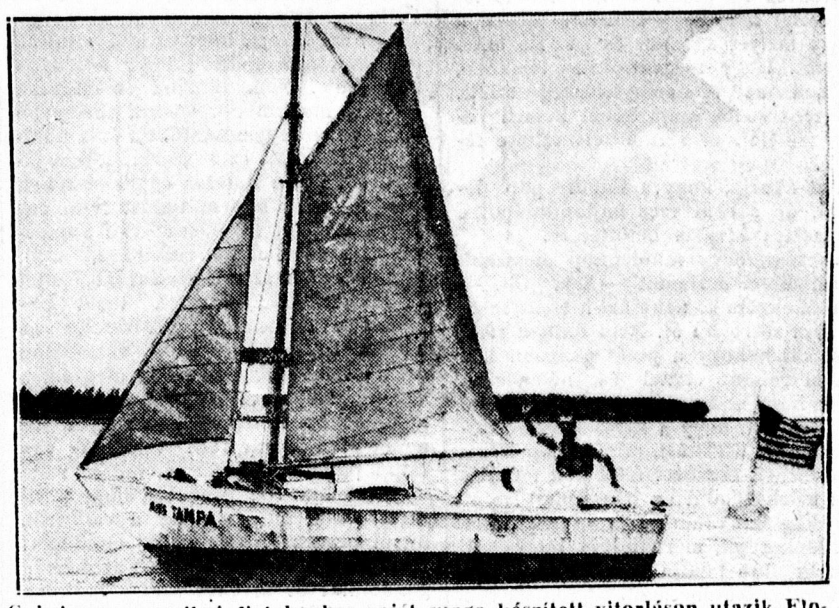
Apróhirdetések folytatása a 34, 35, 36 oldalon

KÉPES VASÁRNAPJA

Londonban az egyik áruház tetején remek virágos kertet csináltak, ahol ha a vásárló elfárad, kipihenheti magát.

Gui Avery amerikai fiatalember saját maga készített vitorláson utazik Floridából Genuába. Az utat 4 hónap alatt akarja megtenni.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a sikkasztás

nem a fogházigazgatók sorsa első sorban, hanem éppen azoké, akik a fogházgondnokok és igazgatók felnhatósága alá kerülnek. Persze, ez nálunk és minden kultúrállamban így van. De nem így odaát, az új hatalom fogházaiban, fegyházaiban, amint azt az erdélyi lapokból olvasom. De hát persze, ahány ház, annyi szokás. Romániában pedig ahány fegyház, fogház, annyi szokás. Szalmáron például a fogházigazgató és teljes tisztviselő kara letartóztatásba került, mert kisült, hogy a rabok pénzét, keserves filléreit ezek az »urak« egyszerűen elsikkasztották. Nem példátlan az eset, hiszen akkor nem is szólnánk. De hasonló esetről olvasunk a szamosújvári, nagyenyedi, sőt a vakaresti fegyházzal kapcsolatban is. Boldog ország, ahol olyan jól mehet az embereknek sorsa, hogy a fegyencektől is lehet sikkasztani. És szegény fegyencek, ha már tőlük is sikkasztanak, mit lophatnak azoktól a szerencsétlenektől, akik szabadon járnak...

arról, hogy

az orvos

ha igazán hivatásának él, bizony nagyon megszenved azért a kenyérért, amit becsülettel megkeres. Különösen külsőségi és vidéki körorvosok tudják azt, hogy mit jelent kenyeret keresni a mai világban. Ez az életpálya is hivatás és nem állás, mert aki állásnak fogja fel, az nagyon hamar belefárad és elkedvetlenedik. Egyik jónevű gyermekorvos mesélte el egyik élményét abból az időből, amikor még külsőségi orvos volt. Nem példátlan eset, érdemes meghallgatni. Éjnek éjszakáján, téli csatakos időben kihívták valahova a Bellegelőnek mondott, de valójában bizony néhány jó kilométernyire fekvő egyik tanyára. Éjfél után érkezett ki a sötét tanyára és alig tudta felverni a tanyabelieket. Végre lelket vert beléjük és kérdezte, hogy ki a beteg. A tanyasiak jámbor képpel mondták, hogy, hogy most már nincs semmi baj, menjen csak haza tekintetes úr, mert az asszony kólikája már elmúlt, alszik, mint a bunda. Az orvost elhagyta hagyományos türelme és azt mondta: nem addig a, azért, mert kibolondították, fizessenek húsz pengőt. Ebből persze nagy veszekedés lett, többről többre, míg a meggyógyult asszony is beleszólt a vitába, de olyan hevesen, hogy kiugrott az álkapcsa. Lett erre riadalom, de ott volt a doktor, hát kérték tegye vissza, ha Istent ismer. A doktor most már a kerítés mellé állott és azt mondta, hogy jöjjenek be a városi rendelőbe, ezzel a bajjal lehet járni, majd otthon megcsinálja. — Nyomban igértek tíz pengőt, de a doktor hallani se akart az alkuról, cégre is kénytelen kelletlen kifizették a húsz pengőt, s a doktor nyomban helyre billentette az álkapcsot. Ha azonban ez a szerencsés szerencsétlenség nem következik be, a hideg, sáros éjszakában történt kibolondítás honoráriumát ma sem kapta volna meg...

arról, hogy

a téglahordás

mely annak idején tisztes napszámos munka volt és aki dolgozni akart akkor kapott ilyen munkát, amikor kedve tartotta. Ugyanannyira, hogy a budapesti építkezéseknél pl. a felvidéki jó tót legények és leányok egész esztendőn keresztül kereséshez, munkához jutottak éppen az építkezések útján. Ki merte volna akkor, negyedszázaddal ezelőtt elképzelni azt, hogy az Urnak 1938-ik esztendejében érettségizett fiatalemberek nem szórakozásból, de komoly keresetből nap, nap után téglahordó napszámosmunkát fognak végezni, hogy tanulhassanak. Nagyot lendült a világ kereke, sok minden megváltozott, de azt a fiatalságot, mely ma így keresi a tandíjra valót, ne merje kisebbíteni senki. Mert még csak össze se lehet hasonlítani a negyed századdal ezelőtti boldog és Nagy-Magyarországban élt ifjúsággal, aki ha megmerte szerezni azt az érettségi bizonyítványt, ezer és száz állás várta az ország minden részében...

arról, hogy

a szegedi játékok

közvetítése alkalmával végighallgattuk azt a Háry Jánost ugyanazokkal a szereplőkkel, mely Háry Jánost az országban először debreceni óriás szabadtéri színpadon mi hoztunk színre. Szép volt a szegedi előadás közvetítése, de nyomban megjegyezzük, hogy Palló Imre egy cseppnyivel se énekelt jobban, mint annak idején itt, a vén Kollégium udvarán teremtett óriás színpadon. Amennyire tudunk örülni Szeged világraszóló sikerének, annyira elszomorít bennünket az a tudat, hogy mindezt mi, debrecenek akkor eresztettük ki kezünkből, amikor már nagynehezen megteremtettük. Szeged ünnepel és ünnepli a világ, mi búsulunk és csak mi emlékszünk már arra, hogy a debreceni szabadtéri színjátszás esztendőkkel ezelőtt teremtette meg néhány álmodozó itteni magyar vakmerő kitartásából azt, aminek most az egész ország tapsol...

arról, hogy

a légi gebe

elnevezés bejárta az egész világsajtót és Lindbergh szerencsés sikere óta aligha beszéltek valakiről többet, mint erről a nagyon nyugodt és felette komoly amerikai fiatalemberről, Corriganról, aki egy rozoga gépen egyszerűen átrepült az óperenciás tengeren néhány dollárral a zsebében, mintegy feleletül a gazdag és sokat áldozó amerikai filmmágnás világkörüli repülésére, hogy nemcsak a gazdag emberek kiváltsága a modern csodák teremtése, szegény ember is megteheti, ha hite és tudása van hozzá. Hogy elromlott volna az iránytűje ennek a nagyon kedves Corrigánnak és tévedésből repülte át az óceánt, ezt én egyszerűen nem hiszem. De hogy a repülés tudománya a kisujjában van arra leteszem a főeskül. Különben is tetszik ez a csupa kedvesség ember. Mindenek előtt azért, mert a pénz nem szédíti el, nem hajlandó mozihősként visszamenni hazájába, semmi pénzért nem tudják rávenni, hogy mutogassa magát jó pénzért színpadokon, mint valami háromfejű borjút. Férfi, aki a mai világ vásári zaján felül szegényen is tud sikert teremteni a tehetségével. Szeretném a mai ifjúságnak példaképül állítani...

arról, hogy

hamis diplomával

sikerült valakinek jól jövedelmező állást és keresetet biztosítani akkor amikor ezrek, meg ezrek valódi, igaz, keservesen megszerzett valódi diplomával nem tudnak kenyérhez jutni. Hány és hány fiatal orvos van, aki még egyetlen fillért se keresett kitűnő diplomájával, mert mióta megszerezte, azóta díjtalan gyakornokként dolgozik valamelyik kórházban, vagy klinikán. És ez a sehonnai, diplomástalan senki nem becsületesen álláshoz, keresethez jutott, sőt, ha nem elég szemfüles felette hatósága, vagyha nem pályázik magasabb jövedelmet biztosító állásra, ma is írja hazug rendelvényeit szegény betegeknek és sikeres adósság csinálása után újabb adósságok ezreit teremti meg, sőt, a jelek szerint meg is nősült volna a »diplomájára.« De addig jár a hamisság, a kútra, míg verembe esik. Megtörtént, aminek káröröm nélkül mindenki szívből gratulál az illető vármegye tiszti főorvosának...

jegyzi: sz. r. i.

Megvilágitják az aggteleki cseppkőbarlang földalatti tavát

Elkészült a világhirű cseppkőbarlang földalatti tavának villanyvilágítása. Csodás látvány fogadja a barlang látogatóit, akik az újonnan világított barlangszakaszban gyönyörködnek. A kristály tiszta vizű tó felületén visszatükröződő pompásszínű cseppkövekkel ékes hatalmas boltozat látása s az alvilági csendet megtörő vízesés zubogása felejthetetlen élmény marad a barlang látogatói számára. Gondoskodás történik arról is, hogy a barlang látogatói a több száz méteres földalatti tavon csónakázhassanak. A tó partján egyébként újonnan épített kényelmes sétaút vezet.

A mai ifjuság lelki problémája egy érdekes debreceni levél tükrében

Válasz egy levélre.

Kedves Barátom! Tanácsot kért tőlem. Azt írta, hogy felőröl'e idegeit a harc, melyet a fiáért és a fia ellen folytat. Hogy megváltozott lélekben, testben az eredménytelenség miatt. megfehéredett, szája körül keserű vonás született és szeme elvesztette fényét.

Azt akarja, hogy a fiából pap legyen, de ő nem érez hajlandóságot e magasztos hivatás betöltésére.

»Érzem, hogy mindennap messzebb visszi tőlem a fiamat — írja Ön. — Gyülöl engem és néha azt hiszem, hogy én sem szeretem őt. Nem hallgat rám, nem hiszi, hogy a javát akarom. Fut a mai rohanó élettel és néha, csak azért, hogy szenvedést okozzon nekem, azt fejtegeti, hogy a kereszténység túlélte magát, a vallást, mint a nép félrevezetésének eszközét félre kell tenni és más célokat adni az ifjuságnak, mint az eddigiek. Elhatároztam, megtöröm az ellenkezését, mert tudom, hogy csak ezen az úton találja meg a nyugalmat és végül a boldogságot. Ez a gyerek anya nélkül nőtt fel. Kötelességem kétszeresen vigyázni rá, hogy az élet és a mai materiális felfogás el ne ragadják őt. Megharcolok érte minden eszközzel. Öntől nemcsak tanácsot kérek — talán hiába is adna elveimmel ellenkezőt — hanem azt is, hogy beszéljen a fiammal.«

Beszéltem vele.

Mintha csak az Ön szavait idézte volna. »Nem szeretem az apámat, mert ő gyülöl engem. Ő a legnagyobb ellenségem. Hálát s föltétlen engedelmességet követel tőlem azért, mert véletlenül én vagyok a fia. Az én életem felett senki nem rendelkezhet, csak én magam. Nem türöm, hogy valaki boldogtalanná tegyen és olyan pályára kényszerítsen, melyhez nincs kedvem.«

— Bizonyosan nagyon helytelenül jár el az édesapja, — feleltem, — ha ezt »követeli« öntől. Ez a pálya sokkal magasztosabb, mintsem valakit rákényszeríteni szabad volna. Sőt vétkezik az az ember is, aki csak hivatalt lát benne. *Ma a hitetlenségnek olyan hulláma ellen kell harcolnia a papságnak, hogy csak lélekben elhivatott, felkészült és föltétlen hívő papok álljanak ki a lelkekért.* De ne feledje el, hogy az ön édesapja nem csak az ön testi javát nézi, hanem a lelkéért is küzd. Ő azt hiszi, hogy a pap olyan magasra szállhat fel Isten felé, ahova az élettel együtt rohanó ember nehezen törhet fel.

— Nem akarok én semmiféle lelkimagasságot — mondta dacosan a fia. — Nem kell nekem az Isten és a titkainak megfejtése. Ember vagyok és kielégít az, ami egy ember életében kellemes lehet. Ha olyan titkokat akarnék megfejteni, melyek tulságosan magasak számomra, bizonyosan tagadó, vagy lázadozó lennék. Az apám soha nem értett meg engem. Azt akarja, hogy szeretetet tanítsak és mindennap megcsúfolja az iránta érzett szeretetemet. Éreznie kell, hogy minden nap messzebb futunk egymástól és mégis egyre zsarnokibban követelődzik. Összel elköltözöm tőle . . .

— Talán megöli vele . . .

— Igy meg magam őrlődöm fel, — felelte. — Én azt hiszem, hötelességem megharcolni a boldogságomért.

— Mi a boldogság? — kérdeztem tőle és ő pillanatig gondolkozva nézett rám, aztán azt felelte:

— Természetesen a vágyaink elérése!

— Lehet, hogy a vágyaink elérése örömet okoz, — mondtam, — de néha a legnagyobb csalódásunkat hordozza. Sőt talán azt mondhatnánk, hogy minden emberies vágy elérése egy kis csalódással jár.

— Ön sem ért meg engem — mondotta. — Ugy beszél, ahogy az apám. Talán azt állítja, hogy el kell vetnünk mindent, ami emberi, hogy boldogok lehessünk? Nem akarják megérteni, hogy a ma embere sokkal messzebb jár a vallásos gondolatoktól és a lelkiségtől, semmint ezek szerint tudna élni? **Nekünk, a fiatalok egyik részének nem hit kell, hanem tudás!** Nem papokra és papi hivatásra van szükségünk, hanem olyan vezetőkre, akik megtanítanak szembeszállni az élettel és megtanítanak, hogyan lehet nagyobb darab kenyeret kikövetelni az élettől. Tudom jól, hogy válaszúton állok és még nem találtam meg ezt a vezetőt. Magamra utaltan tapogatózom, de az a segítség, amelyet az apám kínál, nem kell! Ismerek egy fiatal papot. Jó barátom, tudom róla, hogy ateista. Azt gondolja, hogy a világot csalja meg, amikor a vallásról, hitről prédikál? Dehogy! Önmagát! Elveket hirdet, feláldozza azokért a gondolatát és híveket szerez ezeknek az elveknek, melyekben ő maga nem hisz. Azt akarják, hogy én is így éljek?

— Vajjon ha az édesanyja élne — kérdeztem tőle, — ő hogyan simitaná el ezt a kettőjük között fennálló ellentétet?

Az Ön fia hosszú ideig hallgatott. Láttam rajta, hogy gondolatai messze járnak, aztán nagyon szomoruan mondotta:

— Talán ő is az édesapámnak adna igazat, mert nagyon vallásos lélek volt, bár azt hiszem, ha ő életben lenne, nem fejlödött volna idáig a dolog, mert bizonyos, hogy akkor én is más szemmel nézném az életet. Az ő hite másfajta volt, mint az apámé. Az öregem „követel", az édesanyám „hivott".

Ön egyszer azt mondta nekem, hogy a fia túlságosan érzéketlen. Megfigyeltem az arcát s most, amikor az anyjára gondolt, egészen átmelegedtek, megfinomultak vonásai. Tudtam, hogy megsimogatták az édesanyja emlékei.

— Édesapjának nincs igaza — mondtam ismét, kihasználva a pillanatnyi elfogódottságát. — De magának sincs. Ő nem tudja elhinni, hogy fiának mások a vágyai, céljai és hiába lenne apjával szemben engedelmes, egyik sem találná meg így a megnyugvást. Edesapja az ön boldogságát keresi, de rossz úton jár, mert az igazi szeretet soha nem állítja ilyen kinzó próbák elé az embert. Emelkedjék ön fölibe, legyen a szeretete nemesebb. Magyarázza meg gyöngéd türelemmel, hogy ha olyan pályára lép, mellyel szemben csak ellenszenvet érez, az élet minden szenvedésének vádját az eltévesztett hivatása rovására írja majd. Soha nem gondol hálás szívvel az édesapjára, akinek pedig, higyje el, csak szeretet járna. Ellenben ha önmaga választja ki az útját, az ott ért csalódásokat könnyen bocsátja meg önmagának, mert a legirgalmasabb bírái valamennyien önmagunknak vagyunk. Azt hiszem, ön még nem szenvedett eleget s nem csalták meg álmai, vágyai annyira, hogy ezek a szenvedések Isten és a hit felé hajtották volna. De én tudom, hogy akár pap lesz, akár nem, elérkezik az idő, amikor szégyenkezni fog emiatt a kijelentése miatt, hogy a vallás túlélte magát. Ezt mondották először a mohamedánizmusról, buddhizmusról, brahminizmusról, nem is beszélve a zsidó vallásról, melynek még a vallás címet sem akarják megadni, hogy az Ószövetség talajára épitő Krisztust könnyebben tagadhassák meg. Ha tudná, milyen szomorú bizonyítványa ez a „túlélte magát" szó a mai ember lelkivilágának, ön soha nem mondaná ki. Azt hiszik, a materiális tudás nem fér össze a szellemivel. Pedig higyje el, az ember nagyon sokszor azt tagadja meg, amit nem képes megérteni, felfogni.

— Emlékszik Newtonra? Ez az ember, aki a nehézkedés törvényét felfedezte, soha nem állt szemben a Teremtővel. A nagy mindenség rendjében a természet csodálatos szépségében Isten megnyilatkozását látta. És ez a nagy tudós halála előtt ezt mondta magáról: „Én nem tudom, mit tart rólam a világ, de magam olyan vagyok, mint a gyermek, aki a tengerparton ül és abban gyönyörködik, hogy szebbnél szebb csigát talál, de az igazság az, hogy az óceán kifürkészhetetlen". Soha ez az ember ki nem mondta Isten nevét anélkül, hogy fejét meg ne hajtotta volna. S ha valaki a természet törvényére hivatkozva tagadta előtte Isten létét, Newton azt felelte: „Én jobban tudom, hogy van Isten, mert a világ mindenségét jobban átkutattam".

— És vajjon ez a Newton követelte volna a fiától, hogy megtagadva elveit, vágyait, az övét fogadja el?

— Nem tudom, de nem hiszem. Abban bizonyos vagyok, hogy nem engedte volna meg, hogy az ilyenféle harcban a szeretetük vérezzen el. De higyje el, ön éppen úgy küzdhet newtoni lélekkel, mint ahogy küzdenie kellene az édesapjának. Vagy talán közelebb áll önhöz s a hasonló gondolkodású ifjakhoz Büchner, aki azt írta: „Ha van Isten, miért nem írja fel nevét a csillagos égre?" Vagy az a másik tudós, aki azt mondta: „Isten még soha nem került a bonckésem alá".

— Ez túlzás! — kiáltott fel a fia. — Én nem állítom, hogy nincs Isten, csak nem érzem magam hivatottnak arra, hogy foglalkozzam a titkaival.

Még sokáig beszélgettem a fiával. Arra kértem, hogy ha az apja nem tud megértő és elnéző lenni, legyen ő az. Nem ígérte meg, de tudom, hgoy meg fogja tenni. Nem bizonyítottam előtte sem a vallás szükségességét, sem a felfogása helytelenségét, mégis lassan, észrevétlenül helyet cserélt velem. Elismerte, hogy majd ha eljön a nagy szenvedése, vagy valami fenséges boldogság az életében, akkor valamelyik elvezeti őt az Isten felé.

Nem hallgattam el semmit a beszélgetésből, leírtam Önnek őszintén. Azt hiszem, megismeri belőle a fia lelkét. A mai gyerek túlságosan magárahagyottan formálta ki életfelfogását. A szülőket annyira lekötötte a kenyérért való küzdelem, hogy észre sem vették, miképen ragadja el a materializmus, vagy éppen a gyülölet szelleme tőlük a gyermekeik lelkét. A korok soha nem álltak olyan ellenségként egymással szemben, mint éppen ma. A mai szülők nagyrésze maga építette meg az eltávolodás útját a gyermektől. Ők maguk szakították ki az életüket a hit és a lélek törvényei alól és minden ember a maga elgondolása szerint igyekezett nevelni fiait. Az egyik szülő tulságosan bizalmas volt, megmutatta gyermekének az élet minden szennyét, úgyhogy a fiatal lélek megbénult, mielőtt gyermek lehetett volna. A másik szülő mindent elzárt fiától. És ez az ifjú két kézzel ragadta meg azok tanítását, akik saját céljaik érdekében irányították a hajlékony lelket, sokszor el az Istentől, de főleg el a megbocsátás és szeretet gondolatától.

A társadalom legnagyobb vétke volt, hogy elfelejtette hitre, szeretetre tanítani az ifjúságot. Az Ön fia mindenkiben ellenséget sejt, mert hiszen a legközelebbi hozzátartozójától is csak ellenségeskedést, vagy legalább is ellenkezést tapasztalt. Nem a megbocsátásra, jóságra, gyöndédségre készítette elő magát, hanem a harcra és érdekeiért a mások legyőzésére. Ön egyszer azt mondta nekem, hogy nagyon nehezen tört bele az életbe, melyre az édesapja indította el. Nem veszi észre, hogy úgy tesz, mint hajdanában tettek azok a felszabadult inasok, akik a most beszegödött új tanulókat meghajszolják csak azért, mert annak idején velük is így bántak?

Azt hiszem, hogy ez a mai fiatalság, melynek számos tagja kevés szeretetet és hitet tanult, a szenvedésektől legyőzetve, egészen másképpen nevelik majd gyermekeiket. Hamarosan rá-eszmélnek, hogy a megtagadott hitet csak véres szenvedés árán szerezheti vissza az ember és ha a szeretetről elfeledkezik, akkor nem talál az életben semmit, ami nyugalmat, vagy boldogságot ad neki és éppen ezért megtanítják gyermekeiket szeretetre, hitre és megbocsátásra.

Tanácsot kért és bár azt mondta, hogy ha a tanácsom ellenkezik az Ön felfogásával, nem fogadja el, mégis azt felelem Önnek, legyen nagy, győzze le az akaratosságát, mutassa meg őszinte, áldozatkész szeretetét és meglátja, hogy a fia ezért a szeretetért mennyire hálás lesz Önnek és a hálája vezeti őt el Isten felé.

A világ egyik legnagyobb őslénytani tudósa megtalálta az ember ősét

A tudományos világnak óriási szenzációja van: dr Robert *Broom*, az általánosan ismertnevű skótszármazású délafrikai tudós bejelentette, hogy Cape tartományban folytatott ásatások során olyan koponyamaradványokat találtak, amelyek megoldják a feljődéstan régi problémáját és megmutatják azt az összekötő kapcsot, amely az ember és az emberszabású majmok között eddig hiányzott.

— Bizonyosra vehetjük — mondotta nyilatkozatában Robert Broom —, hogy Délafrikában kétmillió esztendővel ezelőtt olyan nagytermetű, emberszabású lények éltek, amelyek fejlődéstani szempontból sokkal közelebb álltak az emberhez, mint akár a csimpánz, akár a gorilla.

Az a koponya, amelyet megtaláltak, nem teljesen ép ugyan, de alkalmas arra, hogy az agyvelő méretein kívül minden adatot meg állapítsanak belőle. Az arcesontrendszer majdnem teljes épségben meg van, a koponya baloldali alsó fele szintén ép és jól látható rajta a fül elhelyezése, a pofacsont és az áll kialakulása.

A felső állkapocs majdnem teljes és tökéletes. Érdekes, hogy az arc szerkezete az emberéhez hasonlít és nem a gorilláéhoz, amely jelentékenyen laposabb.

A tudósok megállapítása szerint az agyvelő 600 köbcentis lehetett, tehát kisebb, mint az emberé, de viszont nagyobb, mint az emberszabású majmoké.

A tudományos felfedezés jelentőségére jellemző Haldane professzor véleménye, amely a következő:

— A világ két őslénytani kutatója közül dr Broom az egyik legnagyobb tudós. Szakértelmét, jóhiszeműségét és tudományos gondosságát már sokszor bebizonyította. A további beszámolót erről a nagyhorderejű tudományos felfedezéséről a legnagyobb érdeklődéssel várjuk.

A barcelonai katedrális belseje, a mult héten történt bombázás után.
Japán csapatok egy elfoglalt kinai városba vonulnak be.

A „Debreczen" társadalom-egyeteme

A hangjáték és televizió története

A legfiatalabb művészet a hangjáték... Jóval fiatalabb a filmnél, ennél az óriássá nőtt csecsemőnél is, melyel gyors fejlődés tekintetében sem mérkőzhet. Maga a rádió is csak később ismerte fel jelentőségét s előbb olyan színpadi darabokkal igyekezett pótolni, amelyekben kevés szereplő és éles kontúrú szerepek vannak, tehát látás nélkül is élvezheti a hallgató...

A hangjáték voltaképpen olyan darab, melynek megírásánál kissé drasztikus hasonlattal élve: azt tételezték fel, hogy a hallgatók egytől-egyig vakok. A színek, a mozgás, a mimika itt minden hatáseszközzel együtt a hangban sűrűsödik össze. Annál tökéletesebb a hangjáték, mentől kifejezőbbé válik a hang.

Azt a hiányt, hogy kezdetben csak színpadi játékokat adhattak elő a rádióban, úgy igyekeztek pótolni, hogy mindenféle mellékzörejeket vittek bele. Kutyaugatástól kezdve mennydörgésig, megkísérelték hangossá tenni a darabot. Itt jutottak el az első alapvető hibához, melynek szakadékába belezuhant és ott hosszú ideig stagnált ez az új művészet.

Elfelejtették azt, hogy a hangosjáték, nem feltétlen jó hangjáték is egyúttal. Nem elég az, hogy pokoli zajt csinálva igyekezzen az író és rendező hatást elérni... a hangjátéknak is éppenúgy meg vannak a maga külön, sajátos műfaji törvényei, mint a színpadnak és filmnek... És legalább annyira különbözik a hangjáték a színpadtól, mint amennyire különbözik attól a film.

A magyar hangjátékirodalom...

Állanak az eddig elmondottak elsősorban a magyar hangjátékra, mely időrendben is jóval az angol, francia, amerikai és német hangjáték után kezdett kialakulni. Ott tartunk, hogy még ezidőszerint sincsen komoly mértékkel számbavehető hangjátékunk s ha végigtekintünk a magyar studió hangjáték műsorán, Kilián Zoltán., Révay József néhány érdekesebb és legalább részleteiben már a cél felé villanó kísérletén kívül a darabok zömét teljesen indokolatlanul nevezték el hangjátéknak.

A hangjáték témája...

Baj van már többnyire a témánál is. Olyan szüzséket dolgoznak fel rádióelőadásoknak, melyek mozgalmasságuk, színességük folytán nem nélkülözhetik a színpadot, vagy filmet, tehát a vizualitást.

Részben már magánál a témánál el kell döntenie a hangjátéknál annak, hogy a képes e birkózni a műfaj törvényeivel és igényeivel... Az egyetlen igazi hagjátékíró, vérbeli művésze a rádiódarabnak, Az amerikai Etyiep Wood író például egyik témájában a világűr utazást írja meg. Egy fantasztikus birodalomba visz... a holdra, Vénusra és más bolygókra s ezekről hallgattatja meg a földi élet áthangzását. Remek, mesteri téma, igazi hangjáték ötlet. — Ugyanigy másik darabja: a »Paradicsom«, melyben Miltonnak, a vak költőnek életét dolgozza fel. Szinte lélekanalizist nyújtóan finom halk dráma ez és mégis első sorától utolsóig hangjáték. De talán ezeket is felülmúlja harmadik darabja, mely témájában a legötletesebb, kidolgozása pedig írói bravúr... Eg ytudós találmányáról szól a fantasztikus mese, melyel ki lehet hallgatni, mit beszél az emberek bensője. A találmány birtokosa kihallgatja a világot.

Mint ezekből a rövid ismertetésekből látható, elsőrangú fontosságú maga a témaválasztás is a hangjátéknál. De még ennél is jelentősebb a témakezelés. A hangjában benne érezzen, a mondanivalójában benne legyen annak a vaknak, hogy ő nem látó ember. Elég egy félrecsúszott dialógus, melyben úgy kezeljük, mint látó embert, már megtörik a hatás.

Utban a televizió-játék felé...

A döntő lökést a hangjáték fejlődésnél a televizió megszüntetése adja meg. Néhány év múlva a televizió már tökéletessé válik és ekkor egy teljesen új korszaka kezdődik a hangjáték-irodalomnak. Houghes már érzi ezt, az egyetlen igazi hangjátékíró már megírta első televiziós játékát. A televizió a közeljövő nagy produktuma lesz, melynek hatása felmérhetetlen, túl fogja szárnyalni a film jelentőségét is.

Ez a jelenlegi helyzete a hangjátékirodalomnak. A következő közleményeinkben ebből ásunk le a hangjáték gyökeréig, rámutatva e műfaj történetére s egyben rávillantva a jövő útjára is.

(parvus.)

Bocsánat! a Dr. beleszól

Azért nem minden második ember

Az emberiségre az utóbbi időben ugyancsak rá jár a rud. Orvosok, természettudósok nem sok jót jósolnak ennek a különös teremtménynek... Kezdődött a dolog a bolygókkal. Bejósolgatták a csillagászok és más tudósok szinte évenként az üstökösöket, melyek jönnek és összeütköznek a földdel, aztán vége lesz a világnak... Volt ennek a jósolgatásnak egy áldozata is. A Bellegelőn lakott az öreg Jakel József, fél Homokkert ismerte, ő és a felesége hordták a tejet a házakhoz. Aztán mikor az öreg Jakel, aki szépen, rendesen összeszedte magát egy élet szorgalmas munkájával, volt kis háza, földje, baromfija, — hát szóval, mikor az öreg kisilabizálta az ujságból, hogy micsoda nagy veszély fenyegti az emberiséget, ez rettentő nagy szeget ütött a fejébe.

— Hát asszony, itt lesz mihamar a végítélet — bökte ki ebédnél a lelkén rágódó dolgot.

— Ehun-e — muttatta Jakel bácsi repedezett, fekete körmével az ujságlapot. — Nekünk gyün a bolygó, mintha teszem én rámennék a szekérrel egy csirke nyakára, osztán vége a világnak...

— Hiszi az öreganyám — mondotta az asszony.

— Hát e pedig mán itt van, frásba — mondta az öreg Jakel és fejesóválva nézett utána az asszonynak, aki kiment az ólba megtöteni a kacsákat... Hm, hát nem bolond szegény asszony, eszi magát a munkával, pedig hát már nem érdemes. Még jó nyolc hónap, aztán eljön a november 17, amikorra az

Nem olyan veszélyes, mint amilyennek látszik. — Fulánk nélküli méhek lepték el a két strandoló leányt.
Amerikai tüzoltók és mentők gyakorlatozása. Az egyik felhőkarcoló tetejéről ugrik a ponyvába egy tüzoltó.

ustököst jósolták, akor aztán úgyis itt kell hagyni mindent...

Ere a gondolatra felberzenkedett a harag Jakel bácsi üstökében.

— De a nemjóját — morfondírozott, — hát azért güzültem én, hogy még hasznát se lássam... Asszony lelkem, estére ölj le egy néhány kacsát... nincs szívem nézni, hogy kinlódj velük, mikor itt a világ vége. Aztán meg úgyis meghalunk, hát addig legalább éljünk jól.

Jakel bácsi nyolc hónapon keresztül minden nap pecsenyét evett... Bort ivott utána és nem dolgozott. Ezzel a nyolc hónappal megajándékozta magát, mielőtt elgyün az a nagy fene üstökös.

Az aprójószág mind elsistergett a tepsiben, átváltozott szép kemencében sült, piros pecsenyévé. De még a föld is átváltozott. Még szerencse, hogy a kis házra nem került sor, mert közben eljött a november 17-ike, amit alaposan becsípve, ágyban fekve, a szürt szemére huzva várt Jakel uram. Annyira várta, hogy még 18-án se merte elődugni a fejét. Két nap mulva aztán megsokalta a dolgot és felkelt. Tudomásul vette, hogy az üstökös nem jött. Biztosan valami más dolga akadt. De a dolgos élettől teljesen elszokott, nem tudott visszamenni többet. Teljesen tönkrement, ha a világ nem is, de ő igen...

Mostanában már abba hagytak az üstökös jóslásokkal, most pedig más oldalról rémítgetik a jámbor emberiséget... Most belülről piszkálják. Egyszer a halandóságot becsülik majdnem kétszeresére a születőknek és ebből számítják ki, hány száz év mulva hal meg az utolsó ember is a földön. Máskor pedig, mint most egy hónap alatt kétszer is, azt állítják, hogy egyre kevesebb a normális ember a földön. Egyik orvosprofesszor megkockáztatta többek között azt az állítást, hogy napjainkban minden második ember bolond. A délafrikai kollégája már nem volt ennyire nyersen őszinte és csak azt állította, hogy a nagyváros lármás életében nem lehet egyetlen egészséges ember sem. Minthogy pedig az emberiség zöme nagyvárosokban él, hát kevés egészséges ember van a sártekén...

Most jön aztán az orvos, aki beleszól.

Ezzel a két állítással kapcsolatban kérdést intéztünk egyik ismert debreceni orvoshoz, aki a következőket mondotta:

— Nem olyan veszedelmes az eset, mint amilyennek kinéz. Kétségtelen, hogy a háborúból kevés ember jött haza teljesen egészségesen. Ha más nem, az idegei egy kicsit felmondták a szolgálatot. A háboruutáni évek sem voltak éppen azok az ideálisan idegmegnyugtatónak nevezhető esztendők. Ne csodálkozzunk tehát, hogy ma sok emberrel találkozunk az utcán, aki magában beszél, morfondiroz. Régen azt mondották erre, az kétségtelen, hogy bolond szegény. Manapság pedig majdnem mindnyájan rajta kapjuk magunkat egy kis hasonló magándiskurzuson. Tény, hogy az ilyen ember már nem normális a szó szoros értelmében, de azért nehéz volna róla egyenesen azt állítani, hogy bolond...

— Végeredményben tehát tény, hogy nem normális ember sokkal több van, mint amennyi a bolond. Ezek a nem normálisok rendes, jó munkaerők, kitűnő családapák, esetleg nagy tehetségek is lehetnek... Minden: csak éppen kiegyensúlyozott, boldog, nyugodt életű ember nem. Ettől megfosztotta őket az a kor, amelyik azzal dicsekedhet, hogy a legtöbb embert kiforgatta önmagából és lelkének arcáról letörölte az Isten képét. (parvus).

Fantasztikus mesevilág elevenedik meg egy debreceni fodrászsegéd őstehetség képzőművész alkotásaiban

Kemecsei Gyulának hívják és 18 éves fodrászsegéd... Fiatal, lányos lágy arca elpirul, ahogy a szerkesztőségbe beállít munkáival, hogy nézzük meg. Érdekes szobrok, különös elképzeléseket csillogtató képek, festmények kerülnek elő hóna alól. Bizarr színek, egy dús fantáziának szinte keleti pompájú álmai ezek a rajzok, képek és apró gipszszobrok.

— Mióta foglalkozik festéssel és mintázással? — kérdezzük.

— Meg sem tudnám hirtelen mondani — mondja elfogódottan Kemecsei Gyula —. Már gyermekkoromban szívesen rajzoltam és babráltam szobrok gyúrásán.

Agyagból, homokból, söt még kenyérbélből is kis furcsa állatalakokat ábrázoltam ki és emlékszem rá, hogy nagy sikerem volt velük játszópajtásaim között...

Aztán ez a gyermekjáték szinte átmenet nélkül folyt bele komolyabb munkába és végül

a mesterségem mellett egy más sik titkos életcélommá lett, amit jól esik az embernek a lelkében hordozni, melengetni, őrizni a rossz napok csapásai között.

— Miért nem tanult, képezte magát?

— **Megakadályozott a szegénység...** Csak hat elemit tudtam elvégezni. Aztán árva lettem, most is nővéremnél lakom a Mester utcán... Iparágra mentem.

Kirakja a képeket, rajzokat és szobrocskákat a szerkesztőségi asztalra. Szinte szerelmes áhitattal simogatja végig minden darabját pillantásával... Valóban érdekes gyüjtemény... **Egy egész mesevilág elevenedik meg a fiatal debreceni őstehetség munkáiban, szinekből, szobrokból, ceruzavonásokból... Tündérek, manók, lidércek, koboldok, mindegyiken valami különleges elgondolás varázsa.** Ennek a fiatal fiúnak érdekes és egyéni elgondolásai vannak és munkáinak minden darabját kiforratlanságában is bearanyozza a tehetség.

Valami kamaszosan kedves, fiatalos lendület érzik minden vonalon.

Ez a fiatalos frisseség elárad, eluralkodik a rajzokon. A tájképek ezt a fiatal szemet, látást kacagják vissza. A szobrok... az antik görög és római arcélek... mellettük érdekes kontraszként Buffaló Bill...

Ebben az érdekes tarkaságban a témáknak csak egy a bizonyos, az hogy ennek a fiatal fiúnak,

Kemecsei Gyula őstehetségnek képessége van a képzőművészethez és érdemes lenne vele foglalkozni.

Egyik, másik darabja már is értékes elgondolásokat és ügyes formai megoldásokat hord magán.

A rajzai között van néhány nagyon ügyes portré, mutatva a fiatal tehetség sokoldalúságát. **Egyike a legjobbaknak a filmcsillagciklus, amely a legnépszerűbb sztárok képeit adja vissza. Érzik azonban, hogy ezek nem üres és hideg levelezőlap utánzatok, hanem oly képek, melyek a vászonról maradtak meg egy fiatal képzeletben s annak friss csillogásával lettek papírra vetve.**

A filmcsillagok képei között is *a legjobb a Gréta Garbo kép.* Ez a maga nemében egyike a legsikerültebbeknek, amit a híres svéd színésznőről festettek.

— Nem küldi el Gréta Garbonak — kérdezzük.

Most aktuális volna nászajándéknak. A napokban ment férjhez.

Kemecsei Gyula szeme felcsillan...

— El fogom küldeni — mondotta mosolyogva — meglepem vele. *A világ egyik leghíresebb művészének bizonyosan jóleső meglepetést fog jelenteni a különös nászajándék, melyet Debrecenből, a nagy hajdú városból küldött neki egy kis, fiatal őstehetség, aki nappal kénytelen szappanozni, borotválni és csak este nyúlhat az ecsethez.*

— Mi a terve a jövőre nézve? — kérdezzük.

— Szeretnék tanulni... képezni magamat — mondja és hirtelen egy kis szomorúság csendül meg hangjában...

— Sajnos... erről egyelőre szó sem leht. Dolgoznom kell a mesterségemben. Kell a kenyér. De talán majd, valamikor. Addig pedig csinálom úgy, ahogy eddig... csak magamból merítve.

A fiatalabbak debreceni őstehetség már is jól ismeri, hogy mi az, amikor meg kell alkudni a helyzettel... Pedig érdemes volna. — Azok a képek és szobrok, nem mindennapi képességet mutatnak. (*l*)

Világhirü külföldiek, akik nem tudják Debrecent eljelejteni

A Hortobágy örökre feledhetetlen, csodás élményem marad

Három év előtt a debreceni tudományegyetemen felemelő ünnepség keretében avatta díszdoktorává dr *Aschoff Frigyes* freiburgi egyetemi tanárt, a kórbonctan világhírű tudósát. *Aschoff* professzor több napon keresztül Debrecenben időzött ezalkalommal és eltávozásakor a *legnagyobb szeretet és elragadtatás hangján nyilatkozott debreceni élményeiről.*

A Kollégium négyszázados jubileumára természetesen meghívták a debreceni egyetem díszdoktorait, köztük a világhírű freiburgi tudóst is, aki meleghangú levélben köszönte meg a meghívást és azt válaszolta, hogy az ünnepségen *okvetlenül személyesen vesz részt.*

Pár nappal ezelőtt levél érkezett tőle az egyetem rektori hivatalába és ebben azt írta, hogy legnagyobb sajnálatára mégsem tud eljönni, mert a legutóbbi skóciai tudományos körútján megbetegedett és orvosai hosszú időre eltiltották minden megerőltetéstől.

Levelében nagy meghatottsággal eleveníti fel a Debrecenben töltött szép napok emlékét.

— Sohasem fogom elfelejteni — írja — a Tiszántúl szépséges fővárosát és a csodálatosan szép napokat az Önök körében. *Ma is magam előtt látom a festőien szép Nagyerdőt, az impozánsan egységes egyetemi telepet a hatalmas fák között, a mélyen a földszint alá süllyedt, ősi Csonka templomot, a megkapóan és megrendítően magasztos szépségű új Köztemetőt, a világszép debreceni strandfürdőt és természetesen a Hortobágyot, mely örökre feledhetetlenül csodás élményem marad.* Ugyanilyen szeretettel emlékszem a Kántus magasztos énekeire, amelyekkel felavatásom ünnepét megszépítették. *Forró vágyam, hogy mielőtt az Ur elszólítana a földről, mégegyszer megláthassam mindezt, mégegyszer halljam a Kántust és mégegyszer eltáncolhassam a csodálatos Hortobágyon az Önök pompás táncát, a csárdást.*

Alig lehetne hatásosabb idegenforgalmi propagandát elképzelni Debrecen számára, mint ezeket a szavakat, amelyekben a világhírű tudós hitet tett Debrecen iránti érzelmeiről.

Hasonlóan érdekes az a levél is, amelyet *Jaakson* észt kultuszminiszter államtitkára intézett a napokban dr *Csikesz* Sándor egyetemi rektorhoz. Dr *Csikesz* ugyanis nemrég — mint megírtuk — magas észt kitüntetésben részesült. Köszönő levelére a szabadságon lévő észt kultuszminiszter helyett most államtitkára válaszolt. A meleghangú levélben megemlíti, hogy a *kultuszminiszter állandóan a legnagyobb elragadtatással emlékezik meg mult évi debreceni látogatásáról és különösen nagy szeretettel beszél a Kántusról és a Horotobágyról.*

Ispilángi dal

Mint egy karácsonyi fehér mese
Megnyilt az égnek minden ablaka
S felhőcsónakán megjelent a Hold.
Míg szemem lelkes arcán elmereng,
Az esticsönd fehér rózsát havaz
S szivembe fájdul egy Chopin-akkord.

Égi Kedvesem, bátor Lovagom!
Betelhetetlen kivánesiasággal
Rejtelmeidben most utat nyitok,
Mert szemcsillagodba beköltözök
S bohó mámorban leszállok mélyre
Meglesni azt, mi Benned szent s titok

Büszke Sas-fészek álmos ablakán
Halálraváltan rég alszik a fény,
Csöndország ásít a Várfokáról.
Szelid tróntermét, hogy lopva járom,
Egy pihent lantról — annyi év után —
Ujra dal csendül »Énekes virág«-ról.

Most egy »Aranypajzs« von fénybe engem,
Te állsz mögötte mint szép régi kép,
Kihez fohászos szemem fölvetem.
Ajkadról nekem repdes az ének
Mint régi vers, mint messzimuzsika,
S tőle imára fonódik kezem.

Rózsaszin kert hoz ispilángi dalt,
Hószin virágon vérzivatart
Felolvadt szivedt édes nászdalát.
Piros álmokon vágyakat szőve
A »Nyár Leánya« pompázik feléd
Kit kincsesgonddal szépnek alkotásod.

De ott jó régi Csillagasszonyod,
Szivén titánok nagyszerelme ég
Melytől szép szemed gyöngyökbe meredt.
Felszitott lelked kapzsi lángba vész,
— Legyen a perc bár szenvedést hozó —
Átröpülitek a Nagyvégtelent.

Te sem vagy hát az a bűvös gyógyszer
Melytől behegged sok fájó sebem
Ha tán gyógyulást keresnék Nálad.
Igy hát minden forró harctól messze
Elhagylak én, — bárhogy is fájsz nekem —
De — szivedből nincs többé kijárat...

legenyei vitéz Soltészné
Guldán Olga

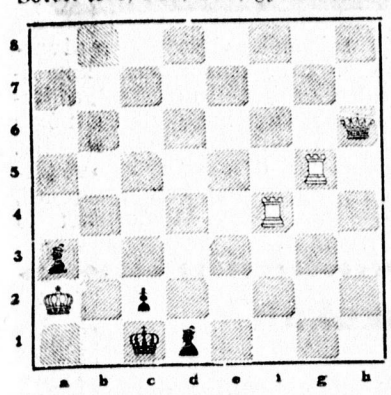
SAKK

55. SZ. SAKKFELADVÁNY.

J. Double Ravensburg.

(A „Frankischen Volkblattes" 1912. évi versenyén III. díj.)

Sötét: Kc1, Fa3, Fd1, gy: c2 (4).

Világos: Ka2, Vh6, Bf4, Bg5 (4).

Matt két lépésben.

62. SZÁMU JÁTSZMA.

Caro-Cann védelem.

Világos: P. Keres. Sötét: O. Kaila. Dorpat 1938.

1. c4, c6. 2. d4, d5. 3. exd5, cxd5. 4. c4, Hf6. 5. Hc3, e6. 6. Hf3, Fe7. 7. Fd3, 0—0. 8. 0—0, dxc4. 9. Fxc4, a6. 10. e2 (Erélyesebb és jobb: 10. a4! b6. 11. Ve2, Fb7. 12. Bd1, Hc6. 13. d5! stb.), b5. 11. Fb3, Fb7. 12. Fg5 (E helyen is 12. Bd1-re következő Hd5 és He5!-tel jobb játékot igért), Hbd7. 13. Bd1, Hb6. 14. He5, Hbd5. 15. f4 (15. Bd3!!), Hxc3. 16. bxc3, He4. 17. Fxe7, Vxe7. 18. f5? (Keres gyengélkedik: Vd3! és esetleges Bac8-ra 19. c4! kitűnő volt), 18.... Hxc3 (18... exf? 19. Hxf7!). 19. Vg4, exf5. 20. Vxf5? (Sokkal jobb lett volna: 20. Bxf5! mert Fd5! 21. Fxd5, Hxd5. 22. Hc6, Vd6. 23. Bd5! Vc6 után a világos szabad gyalog nagyon erős). 20.... Hd1! 21. Hf7, Ve3†. 22. Kh1, Fg2†!! (Bombaerős. Világos állása tarthatatlan). 23. Kg2, Vb3!! (Nincs menekvés!) 24. Ve4, Vd5. (Még erélyesebb lett volna 24.... Va2† és Bae8!) 25. Hh6†, Kh8. 26. Hf7†, Bxf7. 27. Vd5, He3†. 28. Kg3, Hd5. 29. Bf7, Hc3. 30. Be7, Ha2. 31. d5, Kg8. 32. d6, Bd8. 33. Be6, Kf7 és világos feladta. Az „új csillag" sápadtan ragyogott.

Ambrus Sándor.

Sakkhirek

A Debreceni Sakk Kör rendezésében augusztus 20-án kezdődő sakkverseny előkészületei nagyban folynak. Tekintettel a Debreceni Sakk Kör és a Nyíregyházi Merényi Lajos Sakk Kör közötti kapcsolatokra, a küszöbön álló vegyes mesterversenyre, egy nyíregyházai versenyző meghívása is igen üdvös lenne. Bár a versenyző kijelölése a Nyíregyházi Sakk Kör diszkrecionális joga, mi — versenyeredményei és felkészültsége miatt Kovács Kornélt látnók legszívesebben.

Az 53. számú sakkfeladvány helyes megfejtése, — mely lapunk julius hó 24-iki számában jelent meg, — Fd6! E héten Lakatos István, Csapó u. 12. szám alatti megfejtőnk kapott egy kötet könyvet, melyet hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehet lapunk kiadóhivatalában.

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. **„kulcslépés"**-nek beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Sakk.** Beadási határidő: **péntek este 6 óra.** Szelvényt mellékelni kötelező!

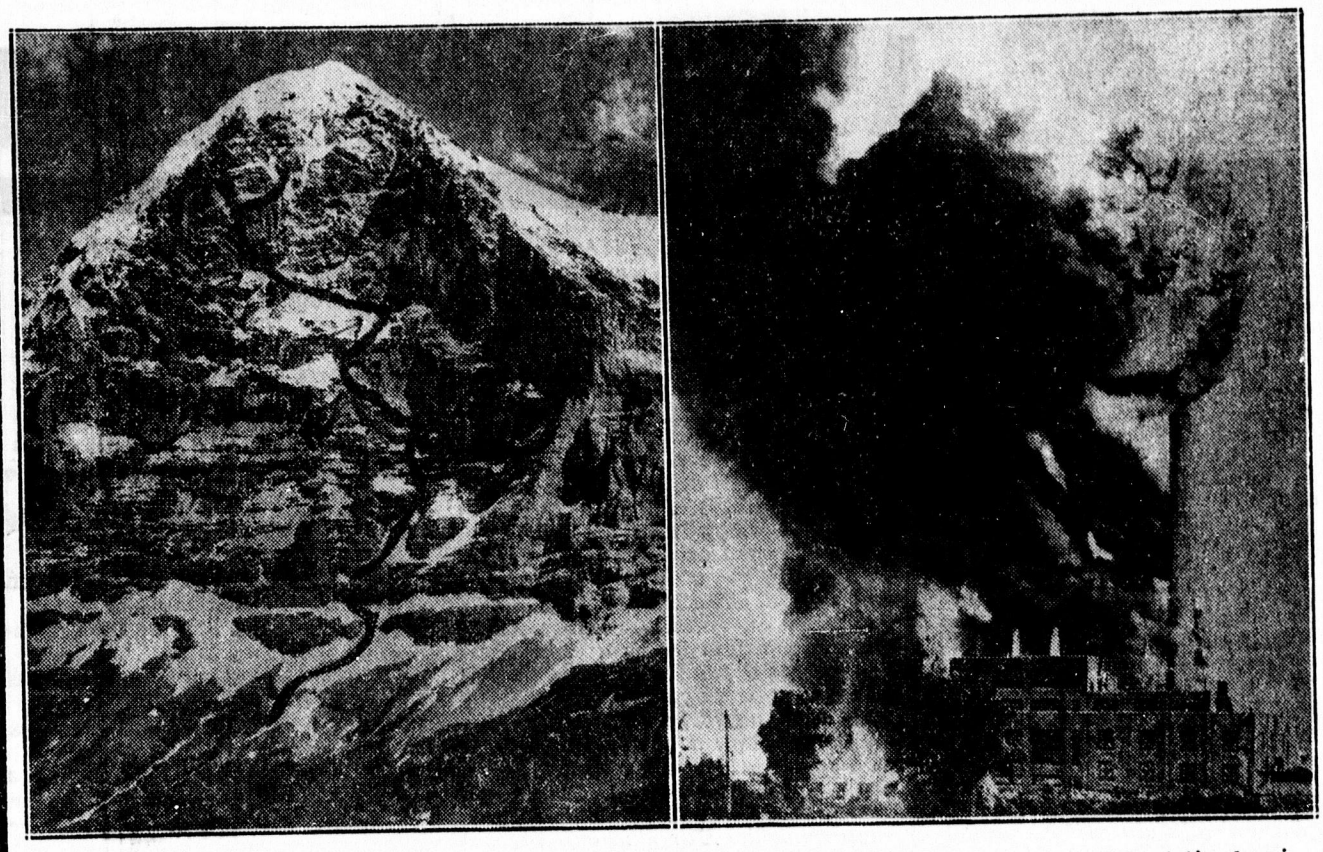
Heti jutalom: 1 kötet könyv!

51. SZ. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

A Svájci Eiger hegycsoportnak legmagasabb csucsát sikerült megmászni. Képünk a hegycsucsot mutatja, berajzolva az útvonalat, amelyen az expedició haladt.

Egy amerikai olajfinomító felrobbant. Öt ember meghalt, 25 megsebesült, a lángok az egekig értek.

Egy megszállott magyar vármegye 18 esztendő után a statisztika tükrében

A mai modern társadalom-tudomány nem lehet meg statisztika nélkül. Ezek a hideg számok mindenre feleletet adnak. Ott kezdődik egy állam kultúrértéke, hogy van-e megbízható statisztikai adat mindenből rendelkezésre. Ahol a statisztika nem megbízható, ott nincs mit várni az igazságnak.

A magyar statisztika pl. az egész világon arról híres, hogy kinosan pontos, annyira pontos, hogy sok esetben éppen erre a becsületes, tiszta és számokban jelentkező adathalmazra épített ezelőtt húsz esztendővel az az irányzat, mely kisebbségi államma degradálta ezt az országot és ennek alapján követelték felosztását.

Azóta sok minden történt, sok minden megváltozott és rájöttek a nagy, nyugati népek, hogy az őszinte szó még nem jogcím arra, hogy egy ezeresztendős országot nagyon alacsony műveltségi fokon álló népeknek kiszolgáltassanak csak azért, mert véletlen és összejátszó események most az ő javára billentenék a mérleget.

Sok mindenre rájöttek, igy a többi között arra is, hogy a felosztott és darabokra tépett Magyarország helyett teremtettek

három olyan felfújt nagyságú új államot, ahol a nemzetiségek sokkal, de sokkal kétségbeejtőbb panaszokat és bajokat sorolnak fel nap, nap után a világ közvéleménye előtt és bár nem adnak ezek az új államok megbízható statisztikát, mert ezt a komoly tudományt is saját céljaik kihasználására használják fel úgy, hogy ferditenek, mégis az a helyzet éppen a hamis statisztika tükrében is, hogy az már tarthatatlan egész Európa, sőt a világ közéleménye előtt.

Ime, itt közlünk néhány adatot a román statisztikából, melyet Szatmár megye állíttatott össze március 31-ig bezárólag.

Elsőnek közli a kimutatás azoknak a házasságoknak számát, melyet szellemi pályán, tehát tanult osztályhoz tartozók kötöttek. Román és kisebbségi felek. E szerint szellemi pályán működő férfiak elvettek 375 nőt feleségül. Ebből a számból 266 esetben román férfi kötött házaságot magyar nővel, ami 70.94 százaléknak felel meg. 52 esetben magát németnek valló kötött házasságot, 13 esetben sváb, 9 esetben rutén, 8 esetben cseh, ugyancsak 8 esetben zsidó, szintén 8 esetben tót, öt lengyel, 3 olasz, egy esetben francia, egy esetben osztrák, egy esetben horvát nőt vettek feleségül szellemi pályán dolgozó román férfiak.

Ezzel szemben szellemi pályán dolgozó román nőt összesen 74-et vettek el kisebbségi sorsban élő középosztálybeliek.

Ez a szám azt jelenti első sorban, hogy erősebb ellenállása van a román nőnek a vegyes házasággal szemben, bár meg kell adni, hogy ebben is van valami erő, hanem azt jelenti, hogy sokkal kevesebb a román szellemi pályán dolgozó nő.

A 74 megkötött házasságból magyar férfi 43 esetben vett el román nőt, ami az egésznek 57.36 százaléka. 13 esetben német férfi házasodott román nővel, 5 esetben sváb, 5 esetben zsidói 4 esetben cseh, egy esetben olasz, orosz, örmény, lengyel férfi kötött házasságot román nővel.

Még ennél is beszédesebbek azok a számok, melyek a szatmármegyei földmíves és munkásosztály vegyes házasságát mutatja ki,

mert a megállapitás szerint, 1886 román nemzetiségű munkás és földmíves kötött házasságot kisebbségi nővel. Ebből a tekintélyes számból 1629 esetben magyar nőt vettek feleségül, ami százalékban 86.37 százaléknak felel meg.

187 esetben sváb nőt, 52 esetben rutén nőt, 6 esetben zsidó nőt, és 12 esetben más származású nőt, tehát tótot, lengyelt, oroszt, örményt vettek feleségül román férfiak.

Kisebbségi férfihez férhez ment összesen 1042 román nő, ebből a számból 845 esetben magyar földmíves vett el román nőt, tehát az egész 81 százalékát, sváb 32, 4 esetben zsidó, öt esetben különféle más nemzetiségekkel kötött házasságot román földmíves-, vagy munkásnő.

Ezek a számok kétségkívül beszélnek arról az állapotról, mely ma, húsz esztendő után is uralkodó ebben a nagy százalékban magyar vármegyében, melyben első sorban magyarok, csak utolsó sorban laktak románok, akik azonban csak annyiban voltak románok, mert rutén származásuk miatt görög katolikus vallást követték, ezt pedig egynek vették, sőt veszik ma is sok esetben a román fajjal, holott éppen más fajból származnak, mert egyik szláv, másik román faj vérszerit. A ruténeknek elrománosítása tervszerű volt már a régi jó békevilágban, mert a görög katolikus román papság vezette els ősorban azokat a paróchiákat, ahol a beolvasztásnak jó talajt kaptak. A szamosújvári, nagyváradi és a többi görög katolikus papképző intézetek első sorban román ajkú és fajú papjelölteket vettek fel, akik aztán egy, egy megkaparított román hitközségben elvégezték a maguk nemzeti munkáját, különösen ott, ahol szórványokban éltek az északi részről leszivárgó rutének.

Ez a statisztika tehát nem föltétlen megbízható, nem mindenben helytálló, egyben azonban minden körülmények között adatot ad:

arra, hogy húsz év után is még mindig tömegben élhet ott a magyarság, ahol pedig a Páris környéki békekötések alkalmával azt hirdették, hogy nincs magyar azon a területen.

Pedig ebben a statisztikában azok a románok is szerepelnek, akik húsz évvel ezelőtt nem Sabauk, Cherecesek, Sabaudusok, Suciuk, Chisek, Voidák, Popok, Selegeávoltak, hanem Szabók, Kerekesek, Szabadosok, Szűcsök, Kissek, Vajdák, Papok, Szilágyiak.

Azóta persze sokat változott a világ és elkeresztelték a neveket is.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Az a taps

valóban nem volt helyén való, Asszonyom, mikor éppen bennünket, magyar társadalmat több gyűlölettel, mint szeretettel emlegető körülmények között a színésznő kilép nemzetiségi ruhában a színpadra. A ruha szép, senkinek semmi kifogása ellene, de az a ruha és az a körülmény semmi esetre se volt alkalmas arra, hogy nyiltszini tapsot arasson, ezt mi is állitjuk. Kérdezni, hogy vajjon mi váltotta ki a nézőkből, első sorban a hölgyekből a tapsot...

Nem nehéz feleletet adni erre a kérdésre.

Nem nehéz feletet adni erre a kérdésre.

Semmi más, mint a járatlanság. Egész egyszerűen azt hitték sokan, hogy a ruha túlstilizált magyar ruha és semmi más. Ma már éppen a divatszalonok és a sok, sok stilizátor közreműködése révén valóban nem lát tisztán az ember, hogy mi is az, amit magyarsnak szeretnénk beadni és rásózni a jóindulatu, de tájékozatlan közönségre...

Igy aztán sikerül, hogy az egykori nemzetiségeink ruhája is úgynevezett polgárjogot nyer éppen a tudatlanság révén. Azért kapja az az erősen és kihangsúlyozottan nemzetiségi ruha a nyiltszini tapsot...

Tudatlanságból, járatlanságból.

Ez éppen olyan dolog, mint sokan azzal védekeznek a hölgyeink közül a ma is tomboló piros-sárga-kék színek védelmében, hogy nem tudják, hogy az a színösszetétel a román nemzeti szint adja ki. Persze, nem emlékeznek már a hölgyek arra, hogy húsz esztendővel ezelőtt milyen szigorú parancsra kellett kidugni a debreceni házak tetőrésén át ezt a zászlót. Nem emlékeznek, de nekünk, emlékezőknek fáj, nagyon fáj ez a végtelenül szomorú emlék és embertelenül közönyös magyar felfogás.

Azzal se legyezgessék a hölgyek magukat, hogy a főváros, Budapest színei is hasonló színekből állitódtak össze. Ezt a szint már, tudtunkkal a főváros is levette »napirendről.« Már nem a főváros trikolorja ez az összetétel...

Csak ennyit, Asszonyom a békesség kedvéért. A túlzott lojalitás ezen a téren se vezethető jóra. Annyi, de annyi engedményt adtunk évszázadokon keresztül nemzetiségeinknek, hogy azok húsz esztendővel ezelőtt elvették országunk kétharmad részét...

Divat a kánikulában

Minél kevesebb a ruha, ez a jelszó. No és hogy csinálják ezt? — kérdezheti a gyanutlan idegen. És mi felelünk rá: ravaszul!

Először is harisnyatartótól igyekezünk megszabadulni, ami elég nehéz helyzetbe hozhatja különösen azt az asszonyt, aki a ruháit állandóan fűzőre próbálja, a melegben pláne — köztudomású? —, hogy a testek még jobban kiterjednek, meg azután harisnya feltétlenül kell a délutáni ruhához, zoknit, vagy teljesen harisnyanélküliséget nem ismer a nyári divat. — Erre azután mindenki az u. n. short harisnyát viseli, amely a térd alatt erősen tart gumival. A második fontos tényező az olyan könnyű ruhaviselet, amely nem kiván nagy és gondos »aláöltözést«. Igy például remek viselet a most annyira felkapott shantung.

Tehát a legnyugodtabban felöltözhetünk a legelegánsabban short harisnyában, fűző nélkül, pláne az, akinek az előírt karcsúsága megvan.

A legelegánsabb fürdőhelyeken elegáns ruhához short harisnyát viselnek, kalap helyett kék szalagot, vagy hurkát, ha este vesszük fel, beborítjuk egy vékony selyemfátyollal. Egy nyerssziinű, könnyen mosható, tisztítható schantunk ruhában tünt fel egy ismert társaságbeli asszony a minap, amint vígan sietett a strandon. A ruha hátközépig ki volt vágva, nyakban egy pánttal kötődött, elől mellvarrásos volt, keskeny, piros antilop öv volt a derekán, benne ügyesen és sikkesen egy színes muszlin kendő, két szemberánc a térdek felett. Efelett egy cseppnyi boleró ékeskedett. A legnagyobb meglepetésemre ugyanezt a hölgyet este az egyik előkelő kávéházban láttam viszont, óriási társaság közepette és Uram bocsás, nem akartam hinni saját szemeimnek: ugyanabban a ruhában ült, amiben délelőtt láttam, csakhogy... Csakhogy azzal a különbséggel, hogy a piros övet levette, helyette egy széles imprimé övet kötött rá, amely elől lecsüngött s egy hosszú ugyanilyen imprimé kabátot viselt hozzá nagy fekete kalappal. Egyike volt a legelegánsabbaknak és azt hiszem, rajtam kívül nem igen tudta más is, hogy a ruhájának nincsen háta, hanem egy egyszerű strandruha csak.

Látják Hölgyeim, így védekezik az elegáns, ügyes asszony a hőség ellen.

A párisi divat

1. A munkás ruháját és a gazda kalapját utánozzuk.
2. Rövidebb lesz a szoknya.
3. Prémmel szegett vászontoalettet viselsz.
4. Telve »klasszikus bibor« és néger-barna« lesz a divatszíned.
5. Mereven, drótkeretben viseled arcodon a fátyolt.

Páris, augusztus 6. Egy nagy párisi divatszalon tulajdonosa, aki éppen lázasan dolgozik azon, hogy augusztus elejére tervbevett nagy bemutatójára toalett-kollekcióját összeállítsa, érdekes nyilatkozatot adott egy párisi lap divattudósítójának.

A hírneves szalon főnöke a következőket mondotta:

— A népfront Franciaországban ma a munkás áll az előtérben. Igy a munkás öltözéke irányítja a Ma divatját. A vasöntő munkás érclemezzel védi szemét a kohótűz villogó fényében. Az új női fátyoldivat ezt utánozza. Nem fog szabadon lebegni, hanem mintegy drótkeretben, mereven viselik ezentúl az arc felett. A szoknyán mély zsebek lesznek. A francia gazda magas és széles karimájú kalapja erősen befolyásolni fogja a női kalapviseletet. Tekintet nélkül az időjárásra, a vászonviselet divatja következik. Sőt prémmel szegélyezve. Furcsán hangzik: prémmel szegélyezett vászonruha! S mégis sokaknak fog tetszeni.

Ami a vonalakat illeti, a páris divatmester hangsúlyozta, hogy meglepő változások következnek. A szoknya még rövidebb lesz és télre egy új divatszín következik, amelyet a Lyons-ban az angol királyi pár párisi fogadására készült speciális selymek »ihlettek« a divatvilágba. Ez a szín a klasszikus biborral rokon, mélypiros, egyes hatásaiban majdnem fekete és mégis néha itt-ott világoskéken fénylik. A másik téli divatszín a »négerbarna«, amely nemcsak a nappali, hanem az estélyi toaletteket is uralni fogja.

Álmodó éjszakák

Ilyenkor minden az enyém:
A legtitkosabb vágy
És a legbiztosabb remény.

Ilyenkor nekem is minden szabad —,
Amit csak adott Isten a földön
És a kékben úszó ég alatt...

Az ilyen éjjel rabja vagyok,
S nem veszem észre, nem tudom,
Hogy lassan, lassan hervadok!...

Király vagyok a gondok fölött!
És úgy érzem, hogy kenyér és hatalom
Hozzám társul költözött...

De ha dereng a szürkítő hajnal,
Koldusan, árván, szegényen leborulok,
Aztán küzdök tovább a napi bajjal...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

Hétfő. Délben: gyöngykásaleves, párolt marhafartő parajjal, bécsi táska (1), Meinl-fekete. Este: sonkás omlett, gyümölcs.

Kedd. Délben: zöldborsóleves, sajtosszelet metélttésztából (2), csőteugeri, Meinl-fekete. Este: Meinl-féle kakaó hidegen, foszlós kalács, gyümölcs.

Szerda. Délben: daragaluska leves, zöldséggel párolt borjucsülök ecetes tormával, mákoskifli, Meinl-fekete. — Este: gombapaprikás (3), zöldbabsaláta, tészta délről.

Csütörtök. Délben: galambgulyásleves, túróscsusza (Meinl-féle 4 tojásos tésztából), Meinl-féle Szekszárdi vörösbor, görögdinnye, Meinl-fekete. Este: pirított borjúmáj reszelt burgonyával, sajt.

Péntek. Délben: halászlé, rakott burgonya, lekváros derelye (Meinl-féle vegyes ízzel), Meinl-fekete. Este: sajtos tekercs citrommártással (4), őszibarack.

Szombat. Délben: paradicsomleves, tarhonyás sertéshus, hideg gyümölcsrízs Meinl-féle málnalével. Este: velő tojással, saláta.

Vasárnap. Délben: fejtett bableves, bélszínfilé töltött sárgarépával (3), kovászos uborka, tiroli rétes, Meinl-féle Zöldszilváni, Meinl-fekete. Este: hideg tea, Meinl-féle Marenostrum szardinia, délről sütemény, sajt.

(1) **Bécsi táska.** Egyenlő mennyiségű Epocát, áttört tehéntúrót és szitált lisztet a deszkán összegyúrunk. Háromszor pihentetjük 1—1 negyedórát és mindig kinyujtjuk és egyirányban hajtogatjuk, mint a leveles vajas tésztát, negyedszerre kinyujtjuk, derelyemetélővel négyszögekre osztjuk, minden lapot Meinl-féle barackízzel megkenünk és kis halmot rakunk a tetejébe darált dió vagy mogyoróból. Négy oldalát egymásra hajtjuk és az így nyert táskákat tojással megkenve, egyenletes tűznél szép pirosra sütjük. Vaniliás cukorral meghintve tálaljuk.

(2) **Sajtos szelet metélt tésztából.** Meinl-féle metélt tésztát sósvízben kifőzünk, lecsepegtetjük, tejbe és paradicsomvelőbe áztatjuk, mire vastagra megdagad. Epocával jól kikent sütőbádogba tesszük és kissé megsütjük, ezután tetejét betakarjuk vékonyan vágott sajtszeletekkel, visszatesszük pár percre a sütőbe, négyszegletes szeletekre felvágjuk és rögtön tálaljuk.

(3) **Gombapaprikás.** Darabokra szeletelt gombát hagymás zsíron kissé megpirítunk, felereszt jük és kevéssé pároljuk, ezután piros paprikát, 1—2 tojássárgát, kis lisztet elhabarunk tejfellel, ráöntjük a gombára, jól megforgatjuk, keverjük az egészet és azonnal tálaljuk.

(4) **Sajtos tekercs citrommártással.** Hat tojás habját keményre felverjük és egyenkint beleengedjük a hat sárgáját, ezután ugyanannyi evőkanál lisztet engedünk bele, ezt a masszát kikent tepsire egyenletesen elkenjük és kisütjük. Kiboritjuk deszkára, reszelt sajttal és citrommártást ráöntve, tálaljuk. A mártást úgy készítjük, hogy egy egész tojást a habüstben jó habosra verünk egy pohár limonádéval és egy kávéskanál liszttel, ezután a tűzre téve addig verjük tovább, míg felforr, ráöntjük a tekeresre és rögtön tálaljuk.

(5) **Töltött rárgarépa.** Szép egyenletes sárgarépákat megtisztítunk, kivájju kés ingemossuk. Kivájt belsejét megdaráljuk, hozzáadunk kevés darált szardellát, áztatott zsemlyét, kis szalonnakockákat, egy nyers és egy vagdalt főt tojást jól elkeverve, megtöltjük vele a répákat és fedő alatt előbb zsíron, azután kevés tejfel hozzáadásával készre pároljuk. Lehet maradékhúst is keverni a töltelékbe és akkor külön vacsorafogásnak is adhatjuk fel.

Csokoládés lepény. Husz deka Epocát 4 tojássárgájával és 20 dkg porcukorral habosra keverünk. 20 dkg Meinl-féle reszelt csokoládét hozzákeverünk, a 4 tojás fehérjének keményre vert habját könnyedén belekeverjük és utoljára könnyedén 20 deka lisztet keverünk hozzá. Sütőpiabban félig készen sütjük, akkor hámozott, hosszúkásra vágott mandulával meghintjük és készre sütjük.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Népmese gyüjtése

legyen nyári vakációd egyik legszebb feladata. Mert ezen a téren még olyan ismeretlen és felkutatatlan területei vannak az országnak, hogy nagyon kevés jóindulattal kincseket szedhetsz össze.

A munka könnyü, csak akarnod kell.

A népmese ma is él nemzedékről, nemzedékre a falu világában.

Ma is beszélik, ma is mondják téli estéken, őszi éjszakákon, amikor fedél alá hajtja az idő az embert.

Kérdezed, hogy kezdheted meg a gyüjtés munkáját.

Mindenek előtt meg kell tudnod, hogy kik a faluban a mesemondók.

Utána járs, hogy kik tudnak a legszebbet mesélni és azután alkalmat keresel arra, hogy ezekkel a legtöbb esetben idősebb mesemondókkal összekerülj.

Ha már összejöttél, akkor könnyen megy a dolog.

Szépen megkéred, hogy mondjon el egy, egy mesét neked, mert hirből hallottad, hogy olyan szépen senki se tud a környéken mesélni, mint ő. Egész bizonyos, hogy a jó szóra elmond egy, két mesét. És ha látja, hogy te milyen szeretettel hallgatod, sőt le is irod azt, amit ő kivülről mond, még jobban megjön a kedve és most már ő hozakodik elő szebbnél szebb mesékkel, históriákkal, történetekkel...

Mindegy, hogy mivel, fogdd a ceruzát és irjad, úgy ahogy elmondja. Szóról szóra, betűről, betűre. Minden szó fontos, minden egyes kifejezés lényeges. Még az is, hogy egyik asszonygya a másik után következik a beszédében a mesélőnek, hogy minden második mondata: így is volt. Csak ird le hűségesen, hivségesen.

Majd meglátod, hogy az első kisérletek után jönnek és hozzák a hirt, hogy ez is, az is tud még mesét mondani. Mert elmegy a hire annak, ha valaki ilyen dolgok iránt érdeklődik.

Ne sajnáld az időt és fáradságot, szedd össze, ird össze mindazt, amit csak hallasz. Még pedig a mesélő nevét, korát, férfi, vagy asszony, sőt esetleg gyermek mondja el. A pontos helyét a mesemondónak, de azt is ird le, ha hasonló mesét különféle változatban mondanak el mások, meg még mások.

Hazajött a kis pacsirta.

Lilike jótevése

Irta: *Gombácsi Irénke.*

Volt egyszer egy hatalmas nagy erdő. Az erd őszélén egy rozzant házikó. Ebben egy szegény, békés kis család lakott. A kisleányuk, Lilike, elhatározta, hogy egy napsütéses reggel elmegy virágot szedni az erdőbe. Másnap reggel boldogan, énekelve kelt föl. A nap megaranyozta a kéklő eget. Lilike útnak eredt. Ahogy megy, a kék virágok Lilike elé hajlongtak, mintha azt mondták volna. Szakíts le engem. Letépett egyet és tovább mendegélt. Egy őzikét pillantott meg. Szegénynek a lába fájt. Meggyőgyította. Az őzike Lilire nézett, mintha azt mondta volna, jót tettél velem, azért az Isten áldjon meg. Ezután csokrot szedett, amelyet édesanyjának adott.

Légyfogó

Irta: *Bartha József.*

A legyek korzója egy asztal tetején volt. Reggel óta itt sétál Bedér úr; fejéről már omlott az izzadtság; néha megállt és lábaival simogatta a potrohát.

A korzó ugyancsak népes volt; karcsú és kövér legyék sétáltak. De mindhiába Zümmike, a csodaszép légy-kisasszony, Bedér úr szerelmese, nem akart megjönni, pedig még reggelre tűz ki a találkát.

Hja a hölgyek a legyeknél se szoktak pontosak lenni. Hosszú idő múlva libegett elő Zümmike, kifulva mondta:

— A papa alig engedett el, jaj úgy siettem.

— Milyen kedves volt, hogy eljött — suttogta Bedér úr.

— Óh a maga kedvéért válaszolta Zümmike — csak a maga kedvéért. Tudja, a papa nem jó néven veszi, hogy maga nem udvarol.

— Már pedig hiába — mennydörögte Bedér úr — ha kell megszöktetem magát. Tudja, hogy nem ijedek meg a magam árnyékától. És akármit kivan azonnal teljesítem.

— Igaz? Mindent teljesit?! — mondta mohón Zümmike — akkor hát menjünk fel oda.

És a karjával a magasba mutatott.

Fennt szédítő magasságba valami keskeny út jött lefelé. De olyan furcsa volt ez az út, gyanúsan fényes. Teljesen ellepték a többi legyek. Mindnyájan olyan ijesztő némán álltak, vagy feküdtek, mintha valami történt volna velük.

Bedér úrnak semmi kedve se volt felrepülni.

— Olyan irtózatos magasba?!

— Miért, talán fél?! — csapott rá Zümmike. Elébb még milyen nagyképűen beszélt. Ez az egy kérésem van, ezt se akarja teljesíteni?! Megharagszom.

— De kedves Zümmike — szólt a légyúrfi könyörögve. Le fog onnan szédülni. Itt sokkal jobb levegő van. Ideérzem, hogy az az út egész kellemetlen szagú.

— Óh dehogy — csicseregte Zümmike — nem látja, hogy most ez a divat. Nézze ott vannak Legyiék is. Legyiné milyen büszke, hogy olyan magasba jutott, szinte csókolja a fejével az utat.

— És olyan mozdulatlanul áll — dörmögte Bedér. Nem találja furcsának ezt a mozdulatlanságot?!

— Nem is mozdulatlan, most felemelte a kezét. Menjünk oda Bedikém.

És könyörögve összekulcsolta kezeit.

— Nem lehet! — mondta Bedér úr határozottan. Nekem olyan rossz érzéseim vannak.

— Igazán olyan vagy Bedér, gyáva vagy! Ki nem állhatlak.

Mindig csak akkor tegezte Bedér urat, ha mérges volt, most nagyon mérges lehetett.

— De Zümmike!

— Egy szót se, jössz vagy nem jössz?!

— Kedves Zümmike.

— Akkor itt hagylak gyáva fráter. És már szállt is a levegőbe a fénylő út felé.

Bedér sóhajtva utána szállt. De még fele úton sem volt, kétségbeesett sikoltást hallott fentről. Odatekintett.

Jól sejtette, Zümmike sikoltott. De milyen kétségbeejtő helyzetben volt. Finom ruhája tönkrement, kezei, lábai összeragadtak.

Nyoma sem volt a régi büszkeségének. Keservesen nyöszörgött.

— Mentsen meg Bedér úr, jaj meghalok!

Bedér úr pillanatig sem habozott. Legnagyobb szerelme életveszélyben volt, azzal nem is törődött, hogy ő is kockáztatja az életét.

Felszállt, óvatosan húzni kezdte Zümmikét. A kezeket kiszabadította és már a lábakat is; akkor azonban megtántorodott és egész testével ráesett a ragadós szörnyűségre.

Keservesen segítségért kiáltott. Várta, hogy a lány segíteni fog neki.

A kiszabadított Zümmike boldogan felkacagott.

— Csakhogy végre szabad vagyok — újjongta. Ni maga mit keres itt?!

Ez az utóbbi kérdés egy másik légynek szólt.

— Maga az Zümmike?! — mondta boldogan a légyfiatalember — jöjjön sétarepülésre.

Elrepültek és hátra se néztek a szerencsétlen Bedér úrra.

A jó Isten legjobban meglizet

Egyszer Sárinéni meg Julis néni bementek a városba tojást eladni.

— Hogy adod majd a tojást? — kérdezte Julisnéni Sárinénitől. — Még nem tudom annak adom, aki legjobban megfizet érte. Igazad van, én is úgy fogok tenni. Alig mondja el, vézna kis asszonyka jön velük szembe. Hangosan sír és futva megy. A két asszony megállítja: Miért sír az úton jó asszony? Halálán van az egyetlen kis fiam... hogyan szerezzek neki ingyen doktort, aki olyan messze kijön a lakásra, mikor még kocsit se tudok adni. Sári néni gondolván egyet átrakta a szegény asszony kosarába a tojást és így szólt: Itt van ez a kosár friss tojás adja oda a doktornak, s még az árából kocsira is telik. Az asszony meghatottságában csak annyit tud szólni, hogy: Isten fizesse meg! A fejét csóválva megszólal Julis néni. Te bolond ingyen adtad oda, mikor az előbb azt mondtad, hogy annak adod, aki legjobban fizet. Annak is adtam, mert az Isten a legjobban fizet. Sári néni mivel nem volt mit eladni visza ment. Délre haza vetődött Julis néni és boldogan mutatta a sok pénzt amit a tojásért kapott. Pár hét mulva nagy dögvész ütött ki a faluban. Alig maradt egy-két tyúk meg. Csodálatos képen Sári néni tyúkjai továbbra is vígan kotkodácsoltak az udvarban. A legközelebbi hetivásáron sok pénzt kapott a tojásokért. Hazatérve megmutatta a pénzt szomszédjainak, mondván: látod csak a jó Isten fizet a legjobban!

Azért bármikor ha tudunk segítsük a szükölködőket, mert a jó Isten a legjobban fizet!

Habetler Márta
Női Felső Ker. V. b. évf.

Mit dalol a kis pacsirta

Hazajött a kis pacsirta.
Szántó-vető kis madonna.

Fenn lebeg a magasságban,
Dalával az Istent áldja.

Fenn a búza táblák felett
Nagy vidáman azt dalolja:

Ébredj hazám,
Az Isten is úgy akarja.

Lesz még egyszer a
magyarnak,
Boldog napja.

Nagy Jenő IV. o. t.

Hegedü szó

Lassan — csendben elmélázva ülök
kint a kertben, egy árnyas fa alatt,
gyönyörködő szemmel nézelődök
az árnyatnyújtó, kedves fa alatt.
Egyszer felfigyelek. — Ajkam
mosolyranyil,
a távolból reszkető hegedüszót
hoz magával a játszó nyári szél,
hozza felém a könnyes magyar
szót.

Lágyan reszketve ér hozzám a dal.
Mélyen érző művész lélekkel bir
az, aki így hegedül — ily csodával
s keze nyomán kedves lágy nóta
kél.
Örömmel hallgatom a kedves
muzsikát,
s az egymást követő változatos
rendet
a kesergő, bús magyar nótát
víg pattogó nóta váltja fel.

Lágyan remeg a hang a vonó
nyomán,
s a nóta száll fenn a levegőben
hozzám egész jól érthetően elszáll
s visszhangot kelt érző szivemben.
Nagyon szeretem a hegedü
szavát,
s most, a kertben is ez érzés leng
körül,
itt a kispadon is ez érzés hat át
szeretem a hegedüt
rendületlenül.

Nagy Erzsébet.

Emlék

Ahogy ülök
kitekintek az ablakon.
Nézem, hogy úsznak
a felhők a magason.
Nem azt nézem
agyamba emlékek
kergetőznek;
Jó, vagy rossz
mindegy, de emlékek:
Néha homlokomra
mély ráncok vetődnek...
Néha az ajkam
kacaja csendül meg.
Gondolatba
ki tudja hol járok.
Közbe pedig
csak ülök és várok:
Emlékeknek is
vége szakad egyszer,
Kitekintek az ablakon
ábrándos szemekkel.
Emléket látok
kint a házakon,
Nem veszem észre, hogy
úsznak
a felhők a magason.

Papp János.

Egyik amerikai repülőgyárban a propellereket vizsgálják át.

London egyik strandja, amely kizárólag gyermekek számára van fenntartva, csaük 12 éves korig engednek be gyermekeket.

Edesanyám névnapjára

Kedves jó Anyukám itt állok előtted.
Örömmel mondom ki a Te drága neved.
Visszagondolok a gyermek világomra.
Gyermek világomra; sok rosszaságomra.

Te tanítottál meg imádkozni engem.
Nevelted nemessé az ifjú lelkem.
Te tanítottál meg magyarul beszélni.
Te tanítottál meg szüleim szeretni.

Virággal kezemben, szívemben hálával.
Itt állok előtted mírtuszfa ágával.
Adja a jó Isten hogy sokáig élhess.
És hogy becsületes magyarrá nevelhess!

Bakó István.

Petőfi emlékére

Hová levél ó költészetünknek
Korán elrepült vezér csillaga?
Hová levél ó Petőfi Sándor
Hazánk lánglelkű hősi dalnoka?

Hová levél, ó hová levél?
Bizonnyal azt nem tudja senki sem.
Valahol Segesvárnak táján
Egy tömegsírban nyugszol csendesen?

A szent szabadságért küzdöttél Te
Szabadságért haltál hősi halált
Mert szolgaföldben élni nem tudtál
Inkább választottál szabad halált.

Életed rövid volt, mint röpke szó
vagy mint egy álombeli vizió
Aztán eltűntél a mindenségbe,
De a neved itt maradt örökre
Szent neved itt él tisztán fényesen
És élni is fog ezredéveken!

Barna Tibor.

Hiába minden

Itt van a nyár,
Sok virággal,
Szép énekkel,
Kis madárral.

A virágok illatoznak,
A madárkák meg;
Azt suttogják, azt dalolják
Itt van a nyár,
Itt van a nyár!

Oláh Erzsike
Téglaskerti iskola II. o. t.

Lili torkossága

Cili szép kis cica volt. Egy hibája volt csupán, a torkosság. Hanem egyszer megjárta! A gazdaasszonya bevitte a kamrába a forró tejet. Cili éppen bent járt és belelépett a tejbe. Le is jött a szőrivel a bőre és egy hétig kínlódott keservesen. Nem szereti azóta a tejet. És nem torkoskodik, még a kamara felé sem megy. Megelégszik azzal, amit kap. A torkos Cili nagy bűnhődéssel bánta meg torkosságát és azóta nagyon jó cica. Mindenki szereti a környéken. Azért pajtikák, ti is elégedjetek meg azzal, amit kaptok.

Tóth Éva.

Ha látsz az utcán

Ha látsz az uccán éhezőt, szegényt,
És néked van egy darab kenyered,
Ádd oda neki kenyered felét,
Mutasd meg neki azt, hogy szereted.

Ha látsz valahol vergődő szegényt,
Meghallod kínos jajj-panaszait
Légy hozzá irgalmas, ápold szegényt,
Meglátod Isten téged megsegít.

S ha látsz az uccán züllött embert,
Kire talán már börtön tömlöc vár
Fogd meg kezét, vezesd ki a sárból,
Vidd e loda, hol lelki üdve vár.

— — — — — — — —

Meglátod, mindezt nem teszed hiába,
Meglátod Isten, téged, ezerszer megáldd.

Kis kertész

Virágok közt sürög-forog,
Körülötte a sok dolog
A nap cég csak mostan kélt fel
Már dolgozik serénységgel.

Rózsa, szekfű, liliomszál
Közöttük sok méh s bogár száll.
Korán gyűjtik a jó mézet,
Zsongják már a nefelejcset.

A kis kertész ezt csak nézi,
Munkáját szorgosan végzi.
Gyomlálj aa virágokat
Kiválasztja a jobbakat...

Megérkezett az éjszaka,
A csöndes béke napszaka.
Ember állat, megnyugodott,
A sok csillag kiragyogott.

És a kis kertész álmában.
Járt Virág-tündérországban
S a virágok királynéje
Díszkoronát tett fejére.

Keresztes Jenő V. o. t.

Az aratók érkezése

Este elül a zaj, a lárma, a hold feljön a sötét égre és bevilágítja fényével a földet. Közbe le-lenéz a dolgozó, munkásemberekre. Később a vidám, apró kis csillagok, mint egy védő bástyát veszik körül a holdat. A szemlélőnek úgy tűnik fel a sötét ég ezer, meg ezer csillagjával, mintha egy sötét bársony takaró lenne, ezüst csillagokkal tele aggatva. Szolgáltatása pedig az lenne, hogy védelmezze a földet, úgy ahogy a házat a háztető.

Ahogy elnéztem e gyönyörű csillagsereget, lágy szellő lebbentette meg ruhámat és kellemes csengésű magyar dal suhant a fülembe. Olyan volt ez a dal, mintha egy angyal sereg dalolt volna szebbnél szebb magya rdalokat. A hang egyre jobban közeledett felém, s egyre szebbnek, kellemesebbnek tűnt fel.

Ezt a gyönyörű dalt szekérzörgés követte. Felálltam és megnéztem, hogy honnan áramlik ez a kellemes fűszer a levegőbe. Akkor láttam, hogy szekerek sokasága vonul végog a csöndes uccán.

Ezen a szekeren arató leányok és ifjak ültek. A leányok magyaros ruhában, fejükön piros babos kendő, miből kívánesian kandikált ki egy-egy szöszke, vagy barna hajfürtöcske. Szemük, arcuk, még a sötétben is az igazi, becsületes, dolgos magyar ifjakat árulta el. Kik a mezőről jöttek haza, vígan dalolva szebbnél-szebb magyar nótákat. Boldogok voltak, mert Isten segítségével elvégezték a legszebb feladatot és betakarították a kenyérnek valót, az áldásos magyar búzát.

Most, mikor már mindent a legnagyobb rendben hagytak a természet ölén, a még néhány napja arany fürtű búzaszemtől dúsan megrakott mezőn, haza mennek.

Mikor hazaérnek, hamar lepihennek a fáradságos munka után, miközben kérik a jó Istent, hogy segítse őket továbbra is és adjon nekik erőt a további munkára. — Igy, im aközben rózsaszín álomfátyol borúl az ifjú leány és legény szemére és álmodoznak, talán Magyarország feltámadásáról.

Nagy Erzsébet
Női Felső Keresk. II. B. évf.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Már megint régen nem küldtem be kislapunk számára verset. Most ismét írtam két verset és beküldöm Imre bácsinak. Ha meg nyerné Imre bácsi tetszését, tessék szíves lenni kitenni kis lapunkba.

Tiszteli Imre bácsit:

Nagy Jenő IV. o. t.

Kedves Imre bácsi!

Most újra tollat fogok és írok a kedvenc kis lapomnak. Ha Imre bácsi tudja használni írásaimat, legyen szíves azt leközölni, ha nem — akkor meg megüzenni. Egy kis folytatásos, gyermekeknek való regényt írtam, beküldhetem-e vagy sem. Tisztelettel, egyik hű munkatársa: **Papp János.**

Kedves Imre bácsi!

Tessék szíves lenni elfogadni az én kis versemet. Tessék megengedni, hogy idáig nem írtam. Most már mindig fogok írni. Ha jónak tetszik találni, tessék közölni. Maradok továbbra is hű munkatársa Imre bácsinak:

Balogh Ilona.

Kedves Imre bácsi!

Ismét küldök két verset, melyeknek címe »Édesanyám névnapjára« és »Ima a magyar hazáért«. Nagyon szeretném, ha viszontlátnám őket a »Gyermekek Debreczen«-jében. Maradok további hű munkatársa: **Bakó István.**

Kedves Imre bácsi!

Olvastam a Debreczen ujságot és nagy kedvem támadt belépni a gyermekek kis táborába. Itt küldöm e mesét, melynek címe: Lilike jótevése. Ha jó, tessék szíves lenni közlni, melynek nagyon örülnék.

Tisztelettel:

Gombácsi Irénke.

Kedves Imre bácsi!

Tessék be venni a Gyermekek táborába. Most már verseket írok. Ha jó, tessék kitenni. Maradok hű munkatársa:

Lőrincz Manci.

Kedves Imre bácsi! Legyen szíves engem bevenni a táborába. Most itt küldök egy kis verset, ha jó, tessék közölni. Maradok tisztelettel kis munkatársa:

Keresztes Jenő V. o. t.

Üzenet: Minden beküldött írást elolvasunk és ha jó, sorát ejtem a közlésnek.

Nagy Erzsébet: Azt kérdezed, hogy fejlődtél-e valamit a versírásban. Igen, de azt ajánlhatom, hogy Arany János, Petőfi gyönyörű verseinek olvasásával igyekezz kifejező képességed gyarapítani, mert ebben vagy gyengébb.

E beti könyvjutalmat Gombácsi Irén, Tóth Éva és Horváti Ádám kapták. Jutalomkönyvüket átvehetik szerdán délután 5—6 óra között, lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

Csak dalolunk

Újabban mindenki dalol. Ennek a mai viszonyokkal össze nem egyeztethető rózsás hangulatnak okait kutatva megállapítottuk, hogy az emberek elsősorban azért dalolnak, hogy amíg dalolnak, ne sírhassanak. Természetesen vannak olyan kivételes személyek is, akik sírva dalolnak és dalolva sírnak. Aki már minden könnyét elsírta és minden hangját eldalolta, az fütyül.

Nézzük hát, mit dalolnak, illetve mit fütyülnek manapság az emberek:

Egy munkanélküli: „De meguntam ezt a cudar életet". (Magyar kesergő.)

A sikkasztó bankpénztáros: „Te érted érdemes volt". (Tangó.) (Hát érdemes volt?)

Egy hencegő zsurfiu: „Ich hab dich dreimal geküsst". (Slox-fox.)

Egy hitelező az adósának: „Az nem lehet, hogy engem elfelejtsen". (Pördal.)

A vőlegény: „Utánad nem jöhet már senki más." (Sajnos.)

Egy kislány, aki bajba került: „Nem lehet a szerelemmel játszani." (Tréfás kuplé.)

Egy kislány, aki nem került bajba: „Köszönöm, hogy vigyázott".. (Fox — de még máskor is.)

Felszarvazott férj: „Pardon, ha zavarom". (Inflagranti tangó.)

Egy kereskedő: „Nem látlak én téged". (Pangó.)

Egy bankár, mikor meglát egy betétest: „Mi kell szivem, mi kell, mivel csitítlak el". (M-oratórium dalban elbeszélve.)

Egy fiatal férj: „Minden embe egyszer bolond lesz". (Kesergő.)

Az urinő: „Talán . . . talán . . ." (Bigin.

Az ügyvéd: „Neked szól e nóta." (Expenz-nóta.)

Az adófőnök: „Én hozzám csak sírni jöjjön." (Tengő.)

Kikapós férj, aki ellen gyermektartási keresetet indítottak: „Minek is a szerelem a világon." (Bölcsődal.)

Egy bamba férj, a baba bölcsője felett: „Ki a mamája, ki a papája." (Fejtörő foxi.)

Egy öregúr: „Szeretnék május éjszakákon". (Műdal.)

Ugyanez az öregúr később: „Nem történt semmi, csak elválunk csönben . . . Gudbáj".

Mintarímtár

Eltünt innen a halikra,
Mintha talált volna likra.
(Likratévedt haltojásrím.)

*

Azért, hogy megdöglött hat malac,
Te azért Pál mégis pap maradsz.
(Papmarasztó malacvészi gyászrím.)

*

Pál kisétál messze gödre,
Mert ott van a meszes gödre.
Van kezében cifra högre,
Ebből önt meszet a dögre.
(Dögügyi mészteles telefazékrím.)

*

Orrodon a sörte néked
Most a leggyönyörübb éked.
(Orrkefészeti díszrím.)

*

Helyre Lomhár, helyre Daru,
A bikátok ferdefaru.
Na de mindegy, szép a szarva,
Rím most nem jön készakarva.
(Bikahibai rímsikkasztás.)

Regénytöredékek

Aladár folyton szemmel tartotta a betörőt, mialatt az a kőfalon fölfelé mászott, de még mielőtt felérhetett volna, szeme kifáradt s a betörő földre zuhant.

*

Elemér, mikor nadrágja kiszakadt, úgy segített magán, hogy hirtelen tüvé tette az egész pályaudvart s a szakadást bevarrta.

*

Mikor a báró megtudta, hogy az összes szállók üresek, magába szállt.

*

A különben is izgatott gróf ez újabb szemrehányásra dühösen kifakadt s mire orvost hívtak hozzá teljesen kifolyt bőréből.

Csak egy mosolyt

BŐBESZÉDŰSÉG.

— Tudja ön, hogy mondja el egy nyelves asszonyság ezt a rövid közmondást: »Több nap, mint kolbász«, a maga szája íze szerint?

— ? ? ?

— Üljön le és úgy hallgassa, mert elfárad! Imé így:

»Számosabbak azon időszakok, amelyeknek keretén belül a tudós világ által földnek nevezett sárgolyó a saját tengelye körül egyszer jobbról balra megforog, mint a kígyódad alakú hustolondékoknak az éléskamrában rendes létszámban való tartása.«

KÖLCSÖNÖSSÉG

— Tudod, szívem, az én kedvemért ad a művész annyi ráadást. Mindig nálam vásárolja a hurkát, én is jól megmérem neki!

A HASONLÓSÁG

— No és így, haj nélkül nem hasonlít rám a kicsike?

ESKÜVŐN

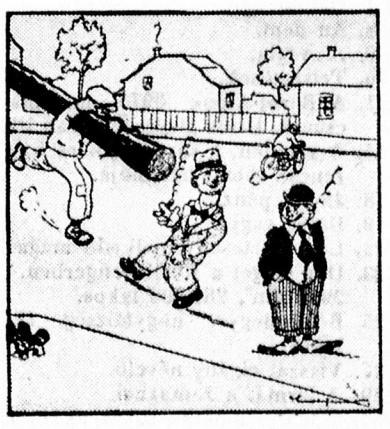
— Hát nem elég, ha csak egyikünk őrzi a menyasszonyt?!

RENDNEK MUSZÁJ LENNI!

— Ha még tovább esik a hó, kénytelenek leszünk a táblát magasabbra tenni . . .

GYORS TELJESÜLÉS

— Most aztán irigyelhetsz, pajtás! Kaptam egy jegyet a mai boxmérkőzésre. Olyan kiütést fogok látni, hogy csoda . . .

ÖNGYILKOSMENTÉS.

— Uram, ne csináljon ilyen bolondságot, ne akassza fel magát . . . Higyje el, hogy egy félóra mulva megbánná tettét.

A NAGY MÉRKŐZÉS UTÁN.

Futballbiró felesége: Ma korán hazabiciklitél a meccsről öregem.

Futballbiró: Igen, mert a publikum közül is soknak volt biciklije.

MÉG CSAK AZ KÉNE.

Egy szabolcsi zsidó hitközség kérvényt adott be a járás főszolgabirájához, hogy engedélyezze annak a kiírását a temető kapuja fölé, hogy feltámadunk!

A főszolgabiró a kérvényre a következő határozatot hozta:

„Az izraelita hitközséget kérelmével elutasítom. Indokolás: Még csak az kéne!"

ENYHITŐ KÖRÜLMÉNY

— Miért tört be háromszor ugyanabba az üzletbe?

— Kérem, én csak egyetlenegy bundát vittem el, de a feleségem kétszer visszaküldött, hogy cseréljem ki.

KÁVÉHÁZBAN.

Egy úr odaszól a pincérnek:

— Hozzon kérem egy pár virslit.

— Mivel parancsolja?

— Mivel éhes vagyok.

BESZÉLGETÉS A FOLYÓPARTON.

— Maga mentette ki a fiamat a vízből?

— Igen.

— Ugy? És hol van a sapkája?

A MEGBIZHATÓ EMBER.

— Megbizható ember az az Ötvös Laci? Megtartja, amit igér?

— Soha.

— No, ennek örülök. Nekem egy pofont igért.

MÁR KÉSŐ.

— Mondjon le az ivásról tisztelt uram, nyolcvan évig is élhet.

— Késő doktor úr, már késő.

— Hogy beszélhet így? Az életben sohasem késő semmi!

— De igen, doktor úr, már rég elmultam nyolcvan éves.

FIGYELMES FÉRFI.

Sári és Pali ladikáztak a tavon. Egyszerre csak felsóhajt a leány:

— A világ végéig is elmennék igy veled, Palikám.

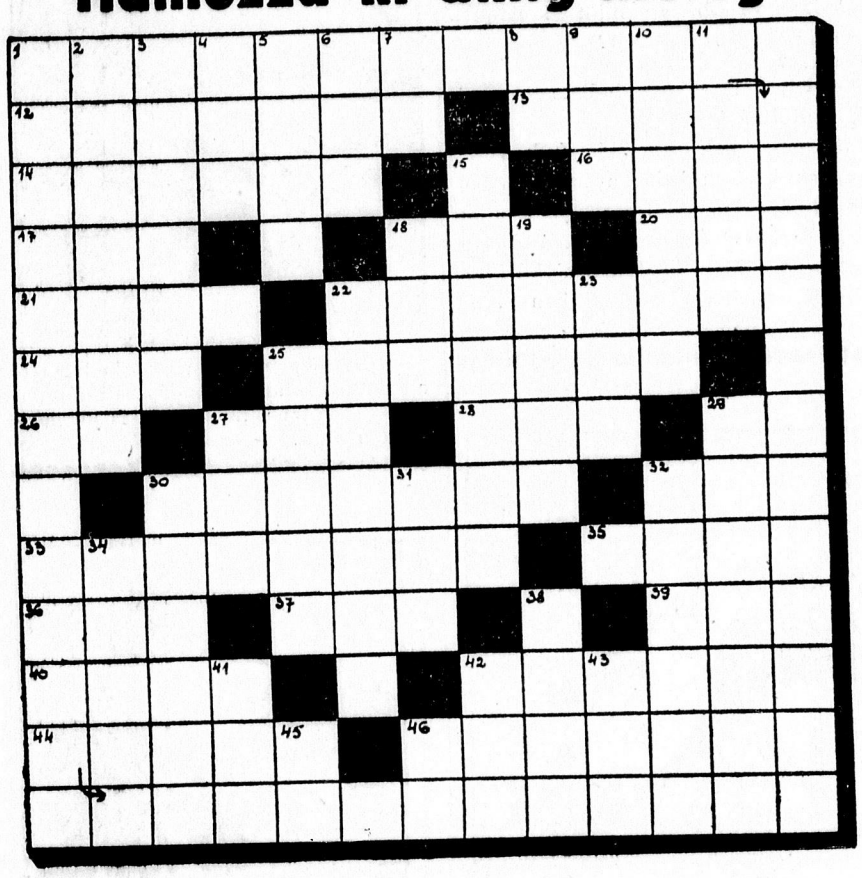
— Hát ami azt illeti . . . csakhogy óránként két pengőbe kerül a csónak.

REJTVÉNYEK FEJTŐRŐK

Rovatvezető: Boross György

Hámozza ki amig meleg!

A megfejtés igazolására elegendő a két nyilas sor beküldése!

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Szállóigévé lett idézet Szent Lukács evangéliumából.
12. Spanyol népfaj.
13. Vígszínház, Hungária, Appoló, Meteor.
14. Ceruzák.
16. Ósdi, avult.
17. Kettőzve: keletázsiai ütőhangszer.
18. Fanyarízű gyümölcs.
20. Láb — latinul.
21. Idegen férfinév.
22. Traces, pletyka.
24. Hézag, rés.
25. A köznemesi osztály tagjai.
26. Azonos mássalhangzók.
27. Előázsiai nép.
28. Vissza: új — németül.
29. Vissza: a protactinium vegyjele.
30. Ez nagyon fontos a mondatban.
32. Ejnye, de hideg ez a víz! (????)
33. Bombamentes helyiség erődítésekben.
35. A latin ábécé négy egymásutáni magánhangzója.
36. Vissza: mars ki!
37. Ásvány — névelővel.
39. Recife — mássalhangzói.
40. Csukott.
42. Nyomtatás céljára készült öntés szedésről, képről, stb. papirmatrica segítségével, — névelővel.
44. Füzetek.
46. Képkiállítás — névelővel.

Függőleges sorok:

1. Hieronymustól eredő szállóige.
2. Mérgesít, ingerel.
3. Sem vegyi, sem pedig mechanikai úton nem osztható parányi anyagi részecskék.
4. . . . zibár.
5. A lélek alvás alatti működése.
6. Vasmegyei nagyközség. XIII. századi román-gót stílben épült temploma Magyarország egyik legbecsesebb műemléke.
7. Dátumrag.
8. An dem.
9. . . . végia.
10. Tetszetősek.
11. A Berni-Alpok 3975 m. magas csúcsa. Híres gleccser is van itt!
15. A véletlen, a sors, a jo- es balszerencse római istennője.
18. Japán pénz.
19. Bátor vagy!
22. Lépcsőzetesen emelkedő magaslat.
23. Dán sziget a Keleti-tengerben. — 2943 km², 280.000 lakos.
25. Békésmegyei nagyközség. 12.000 lakos.
27. Vissza: cigány névelő.
29. A lárma, a ramazuri.
30. Madár, amely sokat akar, de a farka nem birja!
31. Győri labdarugócsapat.
32. Ásvány. Színes változatai becses drágakövek. Szilánkjait csiszolva csapágyakul alkalmazzák.
34. Riadó.
38. Vissza: billiárdeszköz.
41. Bö.
42. Vissza: bota — ikerszava.
43. Lóczi Rantal Oszkár.
45. Fonetikus mássalhangzó.
46. Állott ételen képződik.

EHETI DIJAINK

6×1—1 kötet könyv.

Szállóigék a magyar irodalomból!

5. Vörösmarthy Mihály (1800—1855).

Vörösmarty Mihály „Szózatá"-nak másik szállóigévé lett idézetét iktattuk be mai rejtvényünkbe!

MEGHATÁROZÁSOK:

1. A sikkasztó pénztárában mutatkozik	24	25	26	17	18
2. Susog, zúg	2	22	21	7	13
3. A lajhár ilyen	6	29	5	8	1
4. Irószer	10	19	30	31	32
5. Henyél, lustálkodik	11	4	23	9	25
6. Finnországi tó	12	3	4	13	28
7. Öreg cigányasszony	27	28	16	14	15
8. A bevetett földön hullámzik	33	9	36	34	20

A meghatározások értelmében állítsunk össze nyolc ötbetüs fogalmat s a fogalmak betűit írjuk be a fenti ábrába! A számok azt jelentik, hogy a megfejtett fogalmak betűjt melyik kockába kell beirni! Ezután 1—36-ig olvassuk össze a betűket s már meg is van arejtélyes idézet!

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1938 julius 31-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Egy rejtvény — más semmi!
A látni vágyó napba nem tekint.
A komoly dolog valódi élvezet.

Szállóigék a magyar irodalomból!
Vörösmarty Mihály: Megfogyva bár, de törve nem, él nemzet a hazán!

Vajh ki ő? Francisco Goya y Lucientes.

Ki ez? Tasnády Fekete Mária.

Betürejtvények: 1. Pincelakás. 2. Nekrológ.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.

2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.

3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között *»Rejtvényfejtők figyelmébe«* cím alatt helyeztük el.

4. Szelvényt mellékelni kötelező.

Betürejtvény

1.

P Zsebkendő

—R

2.

KÉKH SPONGYA

0

—S

3.

Latin Nap

0

4.

IGAZ
ASZU

5.

ET S

6.

Biléta — gy S K V

7.

Vékonydongájú

I S—G

Ki ez?

31. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

A Debreczen rádióműsora

1938 augusztus 7-től auguszlus 13-ig

VASÁRNAP

AUGUSZTUS 7.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Magyarász Ferenc O. Cist., bakonykoppányi plébános mondja. — Énekel a templom énekkara. Sugár Viktor vezetésével.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál P. Gaudy László hitoktatási igazgató. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből 13., 320 és a Himnusz. — Orgonál Kapi-Králik Jenő.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Händel—Harty: Bevezető és rigaudon. 2. Mozart: Két menüett. 3. Szerémi Gusztáv: A természetben — szvit. 4. Siklós Albert: Elégia. 5. Karch Pál: Diáknünnep Jénában.
Szünetben kb. 13.05: „Esztergom." — (Városkép a Szent István év alkalmából.) Irta Babits Mihály. (Felolvasás.)
13.50: „Egészségügyi Kalendárium." (Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.) Felolvassa Faragó Ferenc dr.
14: Hanglemezek.
15: „Gyümölcsszedés, válogatás és csomagolás." Horn János kertészeti tanintézeti tanár előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.
16.30: „Trencsén." Rexa Dezső előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Szatmári Tibor zongorázik.
17.30: „Világhirű dalok különös történetei." Kilián Zoltán előadása. — (Hanglemezekkel.)
18.30: Közvetítés a városligeti Fényes-cirkuszból. A Rimac kubai jazzenekar játszik.
18.50: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 1. Suppé: Szép Galathea — nyitány. 2. Stephanides Károly: Rokokóidill. 3. Grieg: A tavaszhoz. 4. Ganne: Részletek a „Furulyás Jancsi" c. operettből. 5. Liszt: XIII. rapszódia.
19.30: A Szent István emlékév nemzetközi repülőtalálkozója. Közvetítés a közforgalmi repülőtérről. Beszél Budinszky Sándor. (Viaszfelvétel).
20: Sporteredmények.
20.10: „Autón szerzett menyasszony." Vidám zenés rádiójáték három részben. Irta Szilágyi Ödön. Verseit és zenéjét irta és rendezi Kiszely Gyula. Személyek: Deruői Gáspár — Laurisin Lajos; Vica, a huga — Keéry Panni; Koos Miklós — Kubányi György; Koos Miklósné — Zala Karola; Klári — Neményi Lili; Kemenes Laci — Matány Antal; Zólyomi Géza — Gabányi László; Zólyomi Gézáné — Iványi Irén; Várszeghy Balázs — Sugár Lajos; Várszeghy Balázsné — Hahnel Aranka; Giizke, leányuk — Mester Ilona; Manci — Herándy Gizi; János, inas — Kédly Gyula; Marcsa, szakácsnő — Simon Marcsa; Julis, szolgáló — Sándor Böske; Péter soffőr — Kertész Lajos; Portás — Kovách Imre; Titkar — Ross Jenő; Lajkó, cigányprimás — Dózsa István.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazzhármasa játszik.
22.50: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 1. Boieldieu: Párisi János — nyitány. 2. Hoppe: Balett keringő. 3. Ponchielli: Gioconda — Órák tánca. 4. Figedy Sándor: Románc. 5. Strauss János: Pizzicato polka. 6. Yoshitomo: Utazás a Föld körül — egyveleg. 7. Fürst: Badenweili induló.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.20: Weidinger Ede szalonzenekara.
15: Hanglemezek.
16.35: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.
17.05: A rádió tárgysorsjáték ismertetése.
18.25: „Petőfi képzelete." — Földessy Gyula előadása.
19: „Gizella királyné a krónikák tükrében." Szabó Béla előadaása.
19.30: Hanglemezek.
20.10: Hírek, lóversenyeredmények.
21: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál, Szalay László énekel.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson pedig 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Deutschlandsender 11: Hangverseny Salzburgból. — Bécs 20.10: Lehár: A paesirta, operett.
TÁNCZENE: Köln 20.10, Belgrád 22.45, Prága II. 22.30, Königsberg 22.40, Luxemburg 23.

HÉTFŐ

AUGUSZTUS 8.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Erkel: Hunyadi induló. 2. Ralf: Éjféli szerenád (Odeon művészzenekar). 3. Strauss János: Örüljetek az életnek — keringő. 4. „Ach, Her Schmidt" — Rheinländler (Forst zenekara). 5. Dankó: Nem jó mindig minden este; Még azt mondják nincs Szegeden boszorkány; Nem fuj a szél, nem forog a dorozsmai szélmalom — csárdások (Magyari Imre cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hol hogyan és mit esznek az emberek." (Felolvasás.)
10.45: „A középkor mesés szörnyei." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Farnadi Edit zongorázik. Kálmán Mária hegedül, zongorakisérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Scasola: Britannicus — nyitány. 2. Meyerbeer: Hugenották — ábránd. 3. Ziehrer: Bécsi lányok — keringő. 4. Kálmán Imre: Részletek „A montmartrei ibolya" c. operettből.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „III. Béla király." Ferdinándy Mihály előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
18: „A jövő háboruja." Irta Suhay Imre ny. altábornagy. (Felolvasás.)
18.30: Hanglemezek.
Közben 19.15: Hírek szlovák nyelven.
19.35: Diószeghy Miklós elbeszélései: 1. Baromfi kiállítás. 2. Vidéki riport.
20: A „Turandot" ismertetése.
20.10: A Szegedi Ünnepi Játékok keretében a „Turandot" közvetítése. Dalmű három felvonásban, öt képben. Szövegét irta G. Adami és R. Simoni. Forditotta Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Puccini. (Az utolsó énekkettőst és a finálét F. Alfano fejezte be.) Vezényel Fleischer Antal. Rendező Nádasdy Kálmán. Karigazgató Roubal Vilmos. — Személyek: Turandot hercegnő Gina Cigna; Altum császár — Toronyi Gyula; Timur, a tatárok elüzött királya — Székely Mihály; Az ismeretlen herceg (Kalaf) — Giuseppe Breviario; Liu, ifju rabszolganő — Dóra Doria; Ping, nagykancellár — Lendvai Andor; Pang, marsall — Szügyi Kálmán; Pong, főpohárnok — Somló József; Mandarin — Jámbor László; Első udvarhölgy — Egerszeghy Gitta; Második udvarhölgy — Petri Kató.
I. felv. után kb. 20.45: Hírek.
II. felv. után kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 23: Közvetítés a Britannia szállóból. Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 23.30: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.35: „Híres magyar természettudósok." (Gothard Jenő és Fényi Gyula.) Cavalloni Ferenc előadása.
19.30: Friss Antal gordonkázik zongorakisérettel.
20: Hírek.
20.25: Tánclemezek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lipcse 19: Beethoven: Fidelio, opera. Olasz II. 21.10: A szerencsetánc, operett.
TÁNCZENE: Olasz III. 22.15, Droitwich 23.15.

KEDD

AUGUSZTUS 9.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Örök sírás, örök mosoly." — Irta Vághy Panna. (Felolvasás.)
10.45: Divattudósítás. (Felolbasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A mindenre ráérő asszony és akinek semmire sincsen ideje." Kner Imréné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A hódmezővásárhelyi cserepes legények." Kiss Lajos muzeumi igazgató előadása.
17.25: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Magyarországi Épitőmunkások Országos Szövetsége Dalárdája és a Budai Szabadság Dalkör.
18.15: „A légoltalom műszaki kérdései." Székely Ádám főmérnök előadása.
18.35: Gémes Irén hárfázik.
19: „Madárlesen a nyári Tiszan." — Nagymihályi Sándor előadása.
19.30: Magyar nótaest. László Imre énekel, Sárvári János tárogatózik, kisér Bura Sándor és cigányzenekara.
20.30: Tréfás székely mesék. 1. A nagy gazda fia. 2. Bolondos férj. 3. Erős János (Hanglemezek.) — Bevezetőt mond Ortutay Gyula.
21: Hírek.
21.20: Faragó György zongorázik.
21.55: Időjárásjelentés.
22: A rádió szalonzenekara. Francia szerzők művei. — 1. Saint-Saens: Marche humoresque. 2. Gutraud: Piccolino — nyitány. 3. Ganne: Extase. 4. Saint-Saens: Szvit. 5. Debussy: Közjáték a „Pelleas és Melisande" c. operából. 6. Ravel: Ludanyó meséi — szvit.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Megyeri Gyula és jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.35: Ádám Dezső elbeszélései: „Válás után". „Emlék".
19: Takács Paula énekel, zongorakisérettel. — 1. Verdi: Trubadur — cavatina. 2. a) Cornelius: Énekek éneke; b) Franz: Eljött a párom; c) Wagner: Fájdalmak. 3. Strauss Richárd: Halottak napján. 4. a) Tarnay Alajos: Kinyult egy kéz; b) Polgár Tibor: Szonett.
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.25: Filmrészletek és táncszámok. — (Hanglemezek.)
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Luxemburg 21: Wagner: Tannhäuser, opera. Svájci al. 21.30: Az elutazás, vígopera.
TÁNCZENE: Varsó 17, London 22.30. Olasz II. 23.15, Droitwich 23.15.

SZERDA

AUGUSZTUS 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Donáth Jenő: Ép testben ép lélek — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Popy: A Gangesz partján (Kristály zenekar). 3. Erichsen: Tengerész keringő. 4. Kramer: Harmonika polka. 5. Borzó Miska csárdása (Magyari Imre cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Fürdőélet hajdanában." (Felolvasás.)
10.45: „Kisgyermekek ruházkodása." Irta Gyurkovics Sándorné. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Eugen Stepat balalajka zenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Auber: Az érceparipa — nyitány. 2. Liszt: E-dur polonaise. 3. Gounod: Tavaszi dal. 4. Muszorgszkij: a) Könnyek; b) Gopak. 5. Bortkievicz Ezeregyéj — balettszvit. 6. Losonczy Dezső: Harlequin farsangja.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája: „Egy deákos költő." (Virág Benedek.) Ráthonyi József előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hajós László, a kaunási operaház hangversenymestere hegedül, zongorán kíséri Nováki László. — 1. Tartini: Ördögtrilla szonáta. 2. Csajkovszkij: Serenade melancoliqua. 3. Saint-Saens: Bevezető és rondo capriccioso.
17.30: „A honfoglalás korának magyar katonája." Erdélyi Gyula sztk. százados, egyetemi magántanár előadása.
18: Tánclemezek.
19: „Magányos jegenye." Tóth László elbeszélése.
19.30: Gyenge Anna énekel, zongorakísérettel. — 1. Strauss János: Cigánybáró — Szaffi áriája. 2. Lehár: Paganini — Szép álom szállj a szívemre — keringődal. 3. a) Noseda: Piros rózsák; b) Lavotta Rezső: Valahol messze; c) Huszka Jenő: Két veréb; d) Polgár Tibor: Megbocsátok; e) Rékai Nándor: Mért kacag és ri az a nóta; f) Kun: Sosem nyílt
20.25: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Nagypál Béla: Hungária — nyitány. 2. Strauss János: Északi tengeri képek — keringő. 3. Bayer: Babatündér — egyveleg. 4. Bizet: Részletek a „Carmen" c. operából.
21.30: Közvetítés a budai Kis Royal étteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 21.50: Időjárásjelentés.
22.30: T. B. Marle angolnyelvű előadása: „Dinner is served in Hungary." (Magyar vacsorák.)
22.45: Közvetítés a Gellért szállóból. Ilniczky László jazzenekara játszik, Lányi László énekel.
Közben kb. 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 19.25: „Az egészséges és a beteg szív." Részegh József dr. előadása.
20: Hanglemezek.
21.30: Hírek, időjárásjelentés.
18: „Látogatás a tündérrózsák királynőjénél." Közvetítés az Egyetemi Füvészkertből, ahol most virágzik a Victoria Regia. Beszélő Budinszky Sándor.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Szófia 19.15: Verdi: Aida, opera. Olasz III. 20.30: Costa: Maxim királya, operett.
TÁNCZENE: Szófia 22.40, Luxemburg 22.20, Königsberg 22.45, Prága 22.40 Droitwich 23.

CSÜTÖRTÖK

AUGUSZTUS 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Figedy Sándor: Toldi induló (1. h. gy. ezred zenekara). 2. Repülő polka. 3. Courtieux—Laurent: A virág megszólal keringő. 4. Noack: Törpék diszszemléje (Ferdy Kaufmann zenekara). 5. Csárdás egyveleg (Kiss Lajos cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények
10: Hírek.
10.20: „Egzotikus világok asszonyai." Irta Sz. Solymos Bea. (Felolvasás.)
10.45: „Az öreg Rókus." Irta Kuszák László. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc — 1. Kremser: Balett nyitány. 2. Siklós Albert: Bihari szvit. 3. Delibes: Coppelia — ábránd. 4. Verő György: Részletek „A szultán" c. operettből. 5. Antonius: Induló.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Befőzési tanácsadó." Saccláry Györgyné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Nagy Lajos elbeszélései: 1. Apai szeretet. 2. Jó reggelt tanár úr.
17.30: Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.
18.30: "Magyar táj magyar szemmel." (Kazinczy a Felvidéken.) Irta Gogolák Lajos. (Felolvasás.)
19: Közvetítés a városligeti Központi Tejcsarnokból. Melles Béla zenekara játszik. Vezényel Melles Béla. 1. Adam: A nürnbergi baba — nyitány. 2. Jacobi: Sybill — egyveleg. 3. Urbach: Ábránd Grieg műveiből. 4. Hruby: Bécsi különlegességek — egyveleg.
Közben kb. 19.15: Hírek szlovák nyelven.
20.15: „Legyen úgy mint régen volt." Az Erzsébetvárosi Szinház előadásának közvetítése. Operett három felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Erdélyi Mihály. Rendező Loránth Vilmos. Vezényel Nagypál Béla. — Személyek: Andorlaky Ilona — Honthy Hanna; A nagyasszony — Zala Karola; Toponári Áron István huszárfőhadnagy — Jávor Pál; Kitty — Kiss Manyi; Prézli Csibi — Somogyi Nusi; Béri Balogh József őrmester — Rátkai Márton; Tom Mix — Sziklai József; Tamara — Fenyvessy Éva; Csicsogó cigány — Tamás Benő; Suba Marci — Jenei Ottó; Mári — Kőműves Erzsi; Marion Wels tengerészhadnagy — Krémer Ferenc; Tatjána — Lengyel Irén, Baloghné — Ács Rózsi; Csudar Kecseli, Jójárt, Nagy hadifoglyok — Sik Rezső, Horváth Jenő, Sós Mihály, Békéssi József; Li-lo — Rajna Mária.
I. felvonás után kb. 21.25: Hírek, időjárásjelentés.
II. felvonás után kb. 22.40: Hírek német és olasz nyelven.
Előadás után kb. 23.25: Közvetítés a Debrecen étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 19.35: „Szamosközi István erdélyi történetíró." Geréb László előadása.
20: Hírek.
20.25: A rádió szalonzenekarának műsora. 1. Strauss János: A királyné csipkekendője — nyitány. 2. Kigyósi Árpád: Magyar Ábránd (a hegedű szólót B. Fehér Miklós játsza). 3. Waldteufel: Őszi dallamok — keringő. 4. Huszka Jenő: Aludj, aludj — dal. 5. Engleman: Babaházban — szvit. 6. Székely—Bertha: Magyar ábránd. 7. Langer: Nagymamácska — Ländler. 8. Szücs János: Mosoly keringő. 9. Coates: Miniatür szvit.
21.45: Időjárásjelentés.
TÁNCZENE: Prága II. 22.30, Droitwich 23.15, Luxemburg 23.05, Olasz I. 23.15, Frankfurt 24.

PÉNTEK

AUGUSZTUS 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Kálmán Imre: Huszár induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Figedy Sándor). 2. Conor—Desgranges: Polka (piszton: Fovocau). 3. Bordin: Lidói emlék — keringő (Inog bécsi zenekar). 4. Rathke: Matróz zene a hajón (jazzzenekar). 5. Janssen: Dániai emlékek — induló (Berlini rendőr fuvószenekar, vez. Richter).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A szegedi tanyák csodálatos világa." (Felolvasás.)
10.45: „Budapest rádiumos forrásai." Irta De Chatel András. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Suppé: Költő és paraszt — nyitány. 2. Ivanovici: Keleti rózsák — keringő. 3. Maillart: A remete csengettyűje — ábránd. 4. Eördögh János: Kis szvit. 5. Liszt: I. Magyar rapszódia. 6. Vincze Zsigmond: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Goethe szülővárosa" (Majna-Frankfurt). — Irta Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Vedres Mária elbeszélése: „Nyaklevessel végződik."
17.25: A rádió szalonzenekara. 1. Armandola: Manók indulója. 2. Zakál Dénes: Virágok közt — szvit. 3. Merikanto: Idill. 4. Major Ervin: Lavotta táncok. 5. Cortopassi: Rusticanella. 6. Stephanides Károly: Valse amoroso. 7. Blech Leo: Gyermekdalok. 8. Farkas Ferenc: Tarantella.
Közben 18: Sportközlemények.
18.30: „Magyar gyerekek a tulipánok országában." Ladvenszky Magda előadása.
19: Tánclemezek.
19.45: A rádió külügyi negyedórája.
20: Hírek.
20.20: Operettrészletek. Közreműködik Ladányi Ilona és Laurisin Lajos, az Operaház tagjai és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor. — 1. Strauss János: Denevér — nyitány. 2. Lehár: Pacsirta — a) Kettős; b) Juliska belépője (Ladányi); c) Pali dala (Laurisin); d) Induló és palotás. 3. Jacobi: Leányvásár — a) Tom balladája (Laurisin); b) Lucy belépője (Ladányi); c) Kettős. 4. Rényi Aladár: Kis gróf — nyitány. 5. Huszka Jenő: Részletek az „Aranyvirág"-ból. 6. Schubert—Berté: Részletek a „Három a kislány"-ból. 7. Kálmán Imre: Cirkuszhercegnő — dal (Laurisin). 8. Máder: Huszárvér — nyitány.
21.45: Időjárásjelentés.
21.50: B. Nagy Béla zongorázik. — 1. Franck: Preludium, Ária, Finale. 2. Debussy: Két etüd: a) Pour les arpéges composés; b) Pour le huit doigts. 3. Ravel: Aldorado del gracioso.
22.30: Radó Antal olasznyelvű előadása: „L'Italia nella poesia di arcuni cuni poeti ungheresi (Olaszország magyar költők verseiben.)
22.45: Közvetítés a Vadászkürt szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 19: „A bor." Irta Révész Béla. (Felolvasás.)
19.30: „Mikszáth, a boldog ember." Irta Bory István. (Felolvasás.)
20.25: Kamarazene (Hanglemezek). — 1. Haydn: Esz-dur vonósnégyes (Pro Arte vonósnégyes). 2. Schubert: Oktett (Előadja a kiegészített Léner vonósnégyes és klarinét, fagot, kürt).
21.35: Hírek.

SZOMBAT

AUGUSZTUS 13.

BUDAPTST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. — 1. Fricsay: Járjatok be minden földet — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Gangleberg: Mackó úr — koncertpolka fagótszólóval (Paul Godwin zenekara). 3. Baptiste—Alexander: A víg fütytyös — keringő (Bijou harmonika zenekar). 4. Michaelis: Erdei kovács műhely (Beka vonószenekar). 5. Csárdások (Magyari Imre cigányzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Pakots József elbeszéléseiből. (Felolvasás.)
10.45: Mit nézzünk meg? Strobl Alajos szobrainak gyüjteménye a Szépművészeti Muzeumban. Ismerteti B. Bakay Margit.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Sinding: Tavaszi zsongás. 2. Polgár Tibor: Nápolyi szerenád. 3. Morena: Halló, itt Bécs — egyveleg. 4. Logody Frigyes: Árvalányhaj. 5. Pécsi József: A csepürágó. 6. Grieg: Norvég táncok. 7. Godard: Firenzei szerenád. 8. Drigo: Esmeralda — balettszvitt. 9. Bossi: Marche sollenelle.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Dégh Gyöngyi meséi: „Icipici tündér". „Muki."
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: A m. kir. posta műszaki tanácsadójának közleménye.
17.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
18: Dallos Sándor elbeszélése: „A koldusasszony."
18.35: A Székesfővárosi Zenekar műsorának közvetítése a Fővárosi Képtár kertjéből. Vezényel Bor Dezső. Közreműködik Marjay Erzsébet (ének). 1. Weber: A bűvös vadász — nyitány. 2. Glazunov: Balettjelenetek. 3. Weber: Oberon — Ocean ária (Marjay). 4. Losonczy: Alföldi képek. 5. a) Hubay: A cremonai hegedüs — madárdal; b) Lavotta: Rég volt (Marjay). 6. Figedy Sándor: Magyar ábránd.
20: Két egyfelvonásos. Rendező Gyarmathy Sándor. 1. Csinján kell bánni a féfiakkal. Hangjáték 1 felvonásban. Irta Csürös Zoltán. Személyek: A férj — Somló István; A feleség — Füzess Anna; Mariska — Takács Rózsi. — 2. „Ut a boldogság felé." Hangjáték 1 felvonásban. Irta Csürös Zoltán. Személyek: A férj — Somló István; A feleség — Füzes Anna: A barátnő — Takács Rózsi.
Utnáa kb. 20.45: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.
Közben kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: Közvetítés a margitszigeti Piccaidlly-étteremből. Buttola Ede jazz zenekara játszik, Buttola Ede énekel.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.15: 1 h. gy. e. zenekara. Vezényel Figedy Sándor. (Katonaindulók.)
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
19: Komor András elbeszélése: „Mese a színekről."
19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek.
20.25: Bartha Klára zongorázik.
21. Hanglemezek.

Az ősi Kollégium 400 éves története

A diákok fegyveres rohama a városháza ellen. — Rektoria és legáció.

A szegény diákok segítése terén igen hasznos intézmény volt a rektória, mely lehetővé tette, hogy azok is külföldön tanuljanak tovább, akik nem kaptak tanulmányi díjat sem a várostól, sem magánosoktól. A debreceni anyaiskola irányítása alatt levő kisebb vidéki iskolához mentek rektornak a sikeresen végzett növendékei a debreceni iskolának és

egy—két év alatt kerestek annyit, hogy kimehettek külföldi egyetemre tovább tanulni.

Egy másik intézmény a legáció, már nem az egyes diákok segítségét célozta, hanem az egész ifjúság támogatását. A legáció régebben azt a kötelességet rótta a diákokra, azoknak szegényebb rétegére, hogy maguk szedjék össze rendszeres gyüjtés útján a szükséges pénzt és élelmiszeradományokat a Kollégium szegénysorsú tanulói számára. Ilyenek pedig igen nagy számban voltak és érthető, hogy

a legációt kiterjesztették nemcsak a szomszédos megyék területére, hanem tizenkilenc megye területét hálózták be a szorgalmas gyüjtők.

A befolyt adományokat a diákság vezetői kezelték, abból fizettek, abból adtak külföldi tanulmányi segélyt is. A nyár és az ősz volt az adománygyüjtés ideje, akkor

mentek ki a diákok az adományonyokért a vidékre és akkor szedték össze a debreceni polgároktól is az évente megadott támogatást, pénzben és élelmiszerben.

volt a legáció.

A napi élelmezést is jórészt gyüjtésből fedezték. Sok debreceni család volt, ahol az ebéd úgy készült, hogy mindég jutott a naponta megjelenő diáknak is, aki elvitte az edényben az élelmet, kiosztották és szépen kimosva vitték vissza az adakozó polgár házához az edényt.

A diákok szép sorrendben kijelölték maguk közül az ebédhordókat és mosogatókat. Igy éltek a közadakozás segítségével,

mert bizony abban az időben nem volt nagy vagyoni alap ahhoz, hogy eltartsák, neveljék a szegény diáksereget. A legációnak nagy előnye volt, az anyagiaktól eltekintve, hogy a diák megismerte az országot, bővült tapasztalata és gyakorolta is magát, mert minden új községben, ahol megjelentek, sőt családoknál is, prédikációt mondtak.

Ennek a kornak a történetét már jól ismerjük, írásbeli feljegyzések vannak, mert

1658-tól rendszeres feljegyzések vannak az iskola tanárairól, tanítványairól. Nincs még egy hasonló intézet az országban, ahol megszakítás nélkül működtek volna ilyen hosszú ideig s a működésnek egykorú írásában megmaradt bizonyítékai lennének.

Az írásbeli feljegyzések értékét növelték azzal, hogy 1674-től minden új diák maga írta be be nevét az iskola könyvébe.

Véres diáklázadás Debrecenben

A wittenbergi egyetemen kialakult cétus mintájára Debrecenben is megszervezték a diákok köztársaságát és megválasztották vezetőiket. Az első sénior 1589-ben Kevi Gáspár lett. A saját maguk választotta vezetőik irányítása alatt éltek

az ifjak, igyekeztek függetlenek lenni, annyira mentek ezen a téren, hogy szembehelyezkedtek a rektorral, tanáraikkal még tanulmányi kérdésekben is diktálni akartak.

Hatalmaskodó szervezet lett a diákság testülete és bizony sok borsot törtek a békés polgárok orra alá. A hatalmaskodásban addig mentek, hogy megtámadták a város vezetőségét is, pedig a város adta a legnagyobb támogatást a diákoknak.

A város, mint a Kollégium főtámogatója 1592-ben elrendelte, — hogy az Ispotály szegényei számára befolyó jövedelem harmadrészét a diákok részére kell adni.

A vagyonos céheket a város vezetői kötelezték arra, hogy minden évben jelentős adományt adjanak a szegény diákok céljaira. A város ezenkivül még külön ösztöndíjakkal támogatta a külföldre induló tehetségesebb ifjakat. *Megyesi Pálnak* például a külföldi útjára 200 aranyat, 100 tallért és 100 magyar forintot adott ki. Magánosok is alapítványokat tettek, földeket adományoztak, kötelezték magukat az évi rendszeres adakozásra. Az adományokat a diákság vezetői kezelték, 12—14 tagú tanács. A sénior gondoskodott a földek, szőlők jövedelméről is.

A diákság köztársaságának az ereje megnőtt s többször féktelenkedtek a városban. Tüntetést rendeztek 1644-ben és 1648-ban zendülés volt Mányoki István rektor és Szokolyai István tanár ellen, akik szembemertek helyezkedni a cétus álláspontjával.

A diákság nyugtalankodásai olyan nagyméretüekké váltak, hogy II. Rákóczi György fejedelem maga vállalkozott a rendcsinálásra és Váradon zsinat is volt a város vezetőinek, az iskola vezetőinek és a diákok vezetőinek a meghallgatásával.

A zsinat figyelmeztette a diákokat, hogy ne nyugtalankodjanak, ne bontsák meg a polgárok békéjét, de ugyanakkor figyelmeztette az adakozókat arra is, hogy az adományokat ne vonják meg a diákságlól.

Végeredményben megnyirbálták a diákok jogait és ez annyira elkeserített sok diákot, hogy elhagyták a Kollégiumot és kivonultak a hajdúsági városokba. A váradi békítésnek nem sok haszna lett, mert már

1657-ben annyira fajultak a dolgok, hogy egy uccai verekedésből kifolyólag Budai István rektorsága idején véres zendülés támadt s a diákok fegyverrel rohamozták meg a városházát.

Ezután új történt adtak a diákoknak, kimondván, hogy fegyverrel nem járhatnak többé. A jogok megnyirbálása következtében többen ismét elhagyták a debreceni iskolát.

Az első 25 forint

Az iskola diákjai részére magánosok részéről történő adakozások sorát egykorú feljegyzések szerint *Szücs Jánosné* nyitotta meg, aki 1576-ban 25 forintot adott a tanulók segítésére. Ez a debreceni asszony vezette be hosszú listáját az áldott emlékü adakozóknak. A diószegi vár tulajdonosa *Zólyomi Dávid* minden évben 50 forint megadására kötelezte magát írásban és nagyobb természetbeni adományra, melyet a diákoknak kellett átvenni a várban. A nagy végrendeleti alapítványok sorát *Bocskay István* vezeti 1607-ben, 1609-ben, *Báthori Gábor*, 1614-ben *Bethlen Gábor*, 1636-ban I. *Rákóczi György*, aki megalapítja a második rendszeres tanszéket. Az iskolának később több tanára lett, de a tanárok csak a tógás diákokat tanították. Az alsóbb osztályosokat osztálytanítók tanították. A város az osztályostanítóknak 20—30 forint fizetést adott.

Az iskolánál 1657-től 1848-ig hat osztályos tagozat volt.

A magántanítványok ügyét is szabályozták a Kollégiumnál.

A legjobban rászorult szegény tanulókat rendelték ki magántanítványok mellé és gondoskodtak arról, hogy ne vehesse el egyik sem a másik tanítványát.

A tanárokat olyan szigorúan kezelték, mint a tanítványokat. Büntetési oldala volt mindegyiknek. Ha tanár nem végezte el munkáját jól, akkor mint botrányos naplopót elmozdították hivatalából.

A rektortól sok mindent követeltek, elsősorban nagy tudást, jóhírnevet, egyes életet.

A rektornak tartózkodni kellett a mások ócsárlásától, rágalmazásától, árulkodástól.

Lopott fával ételt melegiteni nem szabad

A régi diákkor törvényei közül való, hogy a bentlakos tógás diák sem az uccára, sem az előadóterembe nem mehetett tóga nélkül.

Tilos volt a tánc, kocsmázás, fegyverrel hadakozás, kártya és kockajáték.

Nem volt szabad török kalapot hordani, sem nagas gallért, bodorított fürtöket. A vétkeseket nehezebb munkára osztották be, ételhordás a házaktól, mosogatás, favágás stb. Az összehordott ételeket lopott fával nem volt szabad melegíteni, tehát bizony előfordult, hogy a szegény diákságnak összegyült az ebédrevaló, de a melegítéshez való fát már csak úgy »szerezték« az élelmes diákok.

Tilos volt a kertek dézsmálása, az iskola kerítés átmászása.

Szigorúan tiltották a vezetők elleni összeesküvést.

Az ítélkezést a cétus biráskodó szerve végezte és alaposan gyüjtötték a cétus javára a dénárokat.

Aki a templomban nem énekelt, egy dénárt fizetett, aki nem figyelt a prédikációra, már 3 dénárt fizetett.

A gyümölcslopó 25 dénárt, de ha ismételte a lopást, kicsapták. Ha a diák súlyos bünt követett el, akkor előbb kicsapták és úgy adták át a világi hatóságnak, mint aki már nem tagja az iskolának.

A cétus vagyonával segítette a külföldön való továbbtanulást és intézte az élelmezést és más kiadásokat.

Később, mikor már alapítványokból jobban telt, külön konyhát tartottak a diákok az iskola mellett és személyzetük volt a főzésre. Jellemző a cétus gazdálkodására, saját malmában őrölte a maga földjén termelt, vagy másoktól kapott búzát.

Az egyházi újítások sok gondot okoztak az iskola irányítóinak a város és egyház vezetőinek. Nemcsak a szekták ellen kellett küzdeni, hanem az ellen is hathatósan védekeztek, hogy

a külföldről hazatérő egyetemet járt diákok új tanokat ne hirdessenek.

A debreceni zsinat 1638-ban ezért mondotta ki, hogy a vezetők hátamögött senki egyházi újítást nem kezdhet. Azoknak, akik külföldről tértek haza, előbb vizsgázniuk kellett, hogy hitbéli eltévelyedésnek nem hozták-é a magvát magukkal.

Esküt is kellett tenni, hogy hitbeli meggyőződésük nem változott meg és az egyházat csak úgy szolgálhatták tovább.

Meg kell említeni ebből az időből az explorátor szerepét. Ez olyan diák volt, akit azzal biztak meg, időnként mindig mást, hogy állandóan kémlelje a polgárok házait és ha valahol vendégség, mulatozás volt, azonnal hírt vinni az iskolába. A vendégségkémlelő jelentése után megindultak a jóhangú diákok és az explorátor vezetése alatt a vendégeskedő polgár házához mentek és ott énekelgettek. A diákokat természetesen megkínálták, de azok vendégségben ott nem maradhattak, visszatértek az iskolába.

Az iskola vagyonára diákőrség ügyelt és este 9 órától, hajnal 3 óráig 2—3 diák őrködött. Tilos volt nekik a szunyókálás, vagy kamrákba való behúzódás.

Az oktatás nyelve latin volt ezidőben és büntették, aki magyarul beszélt. Pénzbüntetéseket szabtak ki és ez is a cétus vagyonát gyarapította. A magyar beszédnek az iskolában való eltiltásával azt célozták, hogy minél jobban megtanulják a latint, melyen írtak is

Evi 3000 q kősó mint alapitvány

Az iskola történetében új korszak indult 1660-ban, *Mártonfalvi György* rektorságával.

A harmadik tanszék ekkor létesül és így kialakult az intézet kollégiumi minősége.

Váradról a török basa elüzte Mártonfalvi György rektort a növendékeivel együtt és még szekereket is rendelt, hogy szállítsák őket el Debrecenbe. A török elleni harcban ugyanis kivették részüket a diákok és a vár feladásával kötött egyezség egyik pontja volt a védősereg kivonulásának biztosítása.

Apaffi Mihály erdélyi fejdelem, aki nagy tisztelője volt Mártonfalvi rektornak, a maga és utódai nevében évi 3000 mázsa kősót rendelt adni az iskolának és ezzel lehetővé tette a harmadik tanszék felállítását. A város vezetői az új rektor javadalmát megtoldották és lakást is adtak részére. Említésre méltó a városnak ez a ténykedése, hiszen

abban az időben sietett a Kollégiumnak a segítségére, amikor a város maga is nagyon nehéz helyzetben volt, szörnyen sanyargatták a dúló ellenséges seregek.

Szejdi basa 300 ezer tallért sarcolt ki a városból 1660-ban. A gonosz, kapzsi basa a következő évben kivégeztette a város főbíráját. A török után jött a német és kétszer is feldulták az egész várost.

Gróf Strassoldó tábornok csapatai nagy posztitást okoztak. A németek a Kollégiumban is romboltak. Az értékes könyveket, iratokat széttépték és mint egykorú írások beszámolnak a pusztításáról, a könyvekkel és írásokkal tele voltak a német táborhelyek. Lovak alá kerültek az ifjúság kincsei.

A lakosok és diákok menekültek ingóványos részekre, ahová a német már nem merte őket követni. Igy menekedtek meg a kinzásoktól, dúlásoktól, így mentették meg értékeiket és a Kollégium sok ma is nagyértékü könyve, iratos feljegyzései így maradtak meg

A cétus könyve azonban elveszett ezekben az időkben.

Debrecen ekkor szenvedte a legtöbbet, emberben és vagyonban a legtöbbet veszítette a rabló, kinzó német hadakból.

Megjelent a Dóczi Leány-gimnázium 1937-38. tanévi értesítője

dr Papp Ferenc tanügyi főtanácsos, igazgató szerkesztésében

Novemberben lesz 100 éves a Dóczi intézet.

Az iskolai értesítők hagyományos keretei közül messze kiemelkedik a Dóczi intézet leánygimnáziumának a napokban megjelent pompásan és odaadó gonddal szerkesztett értesítője.

Forgatjuk az ízléses, fehér fedelű vaskos füzet lapjait és mindjárt az elején sok-sok ismert, kedves debreceni kép mosolyog ránk. Irodalmi sétára vezeti az olvasót *Péterffy László* c. igazgató és a körséta nevezetesebb állomásait szemléltetik bizonyos vonatkozásban a szebbnél-szebb és kiválóan tiszta képek. Figyelmébe ajánljuk minden olvas.ónknek e remekben készült irodalmi tanulmányt — ami az értesítő harminckét első oldalán olvasható.

Az iskola belső életéről tizenhárom nagyobb fejezetben számol be az értesítő, dr *Papp Ferenc* tanügyi főtanácsos, igazgató szerkesztésében.

ORSZÁGOS ÜNNEPSÉG LESZ A DÓCZI INTÉZET CENTENNÁRIUMÁN.

Az első fejezetből megtudjuk, hogy *az 1938. év az intézet alapítási ideje: tehát a ránk következő iskolai év fontos jubiláris esztendő 'esz az intézet életében, —, amit hir szerint — országos ünnepség keretében tesz emlékezetessé ez országoshirű iskola.*

De érdekes elolvasni, hogy a lefolyt száz év alatt hogyan fejlődött és erősödött meg a harminc tanulóval induló iskola, 1563 növendéket számláló intézetté. Tulajdonítható ez az eredmény annak az ősi kálvini protestáns szellemnek, amely az igazság keresésében és hirdetésében mindig lankadatlanul tört a magasba sajátos egyéni szint és tartalmat adván vezetőknek és vezetetteknek. Ez az ősi puritán szellem adott a hazának országoshirű pedagógusokat a vezetők sorából és dolgoskezű, művelt magyar nőket és anyákat a vezetettek közül.

Hatalmasan bővült a tanári testület az elmult évben is, amely testület a másvallású hitoktatókat is beleszámítva harminckét tagot számlál. Komoly és magasszinvonalú munkájuk szép elismerése, hogy a nőtanárjelöltek gyakorlati kiképzése ezen intézet tanártestülete mellett történik.

Jellemző a növendékek nemes buzgóságára, hogy igen nagy számmal tanultak rendkivüli tárgyat, így: német, francia, angol és olasz nyelveket, még pedig igen szép eredménnyel.

Meg kell emlékeznünk ezen a helyen is a Volt Iskolatársak Szövetségének nagyértékü munkásságáról és önzetlen nagylelküségéről, aminek ez évben a növendékek segélyezése céljából 2500 pengő volt az eredménye.

Több módszeres és szülői értekezletet tartott a tanári testület és a módszer egyöntetűsége érdekében nagyjelentőségű és nagyhatású bemutató tanítások folytak le. A tanári testület tagjai gazdag irodalmi, tudományos és társadalmi munkásságot fejtettek s fejtenek ki, méltán egészíti ki a vezetők munkáát azj ifjúság munkája az Önképzőkör, Segítőegyesület, Cserkészet, Vöröskereszt Egyesület, Természetrajzi kis Önképzőkör, német, francia olvasókör és Gyorsírókör, valamint a Tornakör.

KÖZEL HARMINCEZER PENGŐ SEGÉLY A NÖVENDÉKEKNEK.

Külön figyelmet érdemel az iskolai jótéteményekről szóló értesítés, amely

kimutatja, hogy ez az intézet az elmult iskolai évben nyolcféle címen összesen 28160.28 pengőt osztott szét a növendékek között segély, vagy jutalom címen. Gondoljuk meg, mekkora anyagi megterhelés volt ez a szülők számára a mai nehéz viszonyok között.

Örömmel olvashatjuk, hogy osztályonként is, egyes osztályokban pedig milyen feltünően nagyszámú a szorgalmukért, vagy magaviseletükért dicsérettel kitüntetett tanulók névsora.

A NÖVENDÉKEKNEK CSAKNEM FELE JELES TANULÓ.

Jól esik látni továbbá a sok vastagbetűs nevet, a tanulók osztályonkénti kimutatásában. Legtöbb osztályban 30 40-es létszám mellett 12, 14 a jelesrendűek száma, sőt van olyan osztály is, ahol 45 közül 19 vastagbetűset olvastunk meg.

Igen nagy szerkesztői munkáról tanuskodnak az értesítőben közölt statisztikai kimutatások.

Mindent összevéve a legnagyobb elismeréssel adózhatunk e nagyhírű iskolának, benne folyó nagyértékű munkájáért és centennáriuma küszöbén Isten áldását és segítségét kivánjuk egy újabb nagy fejlődést igérő centennárium számára.

Két kis debreceni diák kalandos útja Debrecenből Budapestre

Pénzt akartak keresni, hogy segítsenek szüleik szorult anyagi helyzetén. — Rádiókörözés útján fogták el őket Budapesten és hazatoloncolják.

Két kis debreceni diákgyermek eltünése tartotta izgalomban napokon keresztül a két gyermek szüleit. A kalandos természetű kisdiákok most már megkerültek, még pedig Budapesten, ahová a szemérmességük és talán a nyomoruk vitte.

A két kisdiák édesapja egyik debreceni nagyszálló alkalmazottja. Több hónapja súlyos beteg, családját az OTI tól kapott táppénzből tartja fenn. — Mindkét gyerek elvégezte iskoláit, meg lehetősen jó eredménnyel. Mint más diákok élvezték a nyári hosszú vakáció gyönyöreit. Játszottak, futballoztak és strandra jártak. Édesanyjuk, aki rajongásig szerette a gyermekeit, minden kivánságukat teljesítette. De az édesapjuk betegsége és a nagy drágaság arra kényszerítette az édesanyát, hogy egyik napon így szóljon két fiához:

— *Jobban tennétek, ha nem játszanátok annyit, hanem elmennétek valahová kifutónak, hogy az őszi beiratásra valót megkeresnétek.*

Ezt a két kisfiú édesanyja nem komolyan mondta, hanem csak talán elkeseredésében, mert valószínű az elközelgő szeptemberi beiratásra gondolt. Honnan vesz pénzt majd...

A gyerekek összenéztek, majd szégyenlősen elsomfordáltak. Aztán összebujva az udvar zugában nagy tervet főztek ki, arra vonatkozólag, hogyan keressenek pénzt a beiratásra. A kisebbik azt mondotta, hogy ő megfogadja az édesanyja tanácsát és elmegy kifutónak itt Debrecenben. A másik, a nagyobbik, aki szégyenlősebb volt, azt tanácsolta, hogy legjobb lenne a bélyeggyüjteményt eladni és abból pénzt csinálni. A tanácsot a kisebbik diák elfogadhatónak találta és elmentek együtt egy könyvkereskedésbe, ahol az évek óta gyüjtött bélyegeket elég jó áron értékesítették. A vásár után kimentek a Nagyállomásra és két darab Budapestre szóló vasúti jegyet vásároltak. Szerencsésen meg is érkeztek a fővárosba és rögtön elkapta őket a főváros szépsége. Nem tudtak eltelni a főváros népségétől és észre sem vették hogy rájuk esteledett. Bizony az álláskeresésből semmi sem lett. Elmentek a Városligetbe és lefeküdtek egy kemény padon. Ott töltötték az éjszakát. Reggel, amikor felébredtek, első dolguk volt, hogy levelezőlapot vegyenek és írjanak édesanyjuknak. A szükszavú lapon megírták, hogy szerencsésen megérkeztek Budapestre, ahol állást keresnek. Ne aggódjon értük, mert erre semmi ok nincsen. Sőt még azt is megírták, hogy az első keresetükből pénzt is küldenek haza.

Ellehet képzelni, hogy a lap megérkezése után az édesanya milyen lelki állapotba került. Azonnal jelentette az eltünést és még aznap a rádió is köröztette a két debreceni kisfiút. A rádiókörözésnek meg lett az eredménye, mert az egyik budapesti rendőrőrszem a személyleirás alapján elfogta a bámészkodó kis eltünteket.

Napokig sirás—rívás volt az édesanya házánál, mert semmi hírt nem kapott az eltünekről, mig egy nap hivatalos értesítés érkezett Budapestről, hogy a gyermekek megkerültek, sőt a *fiatalkorú bíróság elé is állitották őket* Innen jött az értesítés.

A hivatalos irat megérkezése némileg enyhítette az anya aggodalmát. — Azonnal érintkezésbe lépett a hatóságokkal. Itt előadta, hogy a gyermekek megkerültek és átvehetők.

— Kérem uraim, — mondotta sürü könnyek között az anya, segítsenek, mitévő legyek. Egyetlen egy fillér sincs a háznál, hogyan utazzak fel értük. Ez hatvan pengőbe kerülne.

Alig tudták a minden ízében remegő asszonyt megnyugtatni. Azzal eresztették el, hogy mindent megtesznek a két gyermek érdekében. Azonnal levél ment a fiatalkorúak bíróságához Budapestre, hogy a gyermekeket tartsák vissza és ha másképpen nem megy, toloncoljják haza. Erre a szóra, hogy hazatoloncoljják ismét sírni kezdett az édesanya, de végre is belátta, hogy az adott esetben másra nincsen mód.

Igy végződött két kis debreceni diák kalandos budapesti útja, akik tulajdonképpen nem is kalandvágyból szöktek el hazulról, hanem szüleiken akartak segíteni.

Amikor e sorok megjelennek, talán már együtt van a kis család és az édesanya a nagy kalandtól kifáradt kis fiait boldogan öleli keblére, akik valószinűleg megigérték, hogy ilyen izgalmat soha sem fognak szüleiknek okozni.

Két esztendeje csak boron él egy debreceni ember

Az idős férfi gyomra nem birja az ételt, a bor az egyetlen tápláléka.

Nem mindennapi, mint orvosi eset sem az öreg *Ruskás Mihály* históriája. A 67 éves idős férfi már több, mint két esztendeje nem vesz magához semmiféle ennivalót. Egyedüli tápláléka a gyenge szesztartalmú, de kellemes ízü könnyű, debreceni homoki bor.

Ruskás Mihály, *Csomor Gyulának*, a »Meteor« mozgó tulajdonosnak, városi törvényhatósági bizottsági tagnak, Debrecen külsőségén levő tanyáján lakik. *Ott él együtt hasonlókorú feleségével*, elvezve egy munkában eltöltött élet után a nyugodt, boldog öregséget.

Ez az öregség mégsem egészen zavartalanul boldog azonban, mert Ruskás Mihályt,

a környék közismert Mihály bácsiját pár évvel ezelőtt betegség támadta meg. Súlyos gyomorbaj. Orvoshoz is ment vele Ruskás bácsi, akkor javult is valamit az állapota, de teljesen nem gyógyult meg és később visszaesett. Két esztendő óta pedig nem veszi be a gyomra az ennivalót.

— Megkövetem, nem tudom én miféle nyavalya ez — mondotta munkatársunknak Ruskás Mihály. — Tisztességgel essik szólásom, nem értem, mi a fészkes fene eshetett a gyomromba. Olyan vót az, kirem valamikor

mint a vas.... most meg, addig tart az egész, míg megeszem aztán mán jön is kifele. Semmiféle ennivalót nem áll a gyomrom, mindjárt rettenetesen fájni kezdenek a beleim...

Aztán émelygést érzek és felkavarodik minden. Hányinger kinoz addig, amig csak bennem van az ennivaló.

A bor az egyedüli, amit áll a gyomrom. Az szinte enyhülést hoz. Valami kellemes melegség járja át a hasamat és érzem, hogy az nem árt.

— Mennyi bort fogyaszt el naponta Ruskás bácsi? — kérdezzük.

— Fél liter és egy liter között mozog aszerint, hogy jobb étvágyam van-e, vagy gyengébb.

Az igazán nem sok ahhoz képest, hogy ez az egyedüli tápláléka — mondjuk.

— Hát nem is részegeskedésből iszom én — mondja Ruskás bácsi és nyilt, becsületes magyar arca elpirul. Lehet, hogy megszólnak érte, de én, jó uram, nem tehetek róla, ha egyszer mást nem birok enni.

— És azelőtt ivott gyakran Ruskás bácsi? — érdeklődünk.

— Csak rendesen. Mindig megittam a jó bort, de sohasem mentem a falnak érte. Nem vittem részegségig. — Aztán most nem tudom, mi az Isten csodája ez rajtam.

— Lehet, hogy éppen az Ruskás bácsi. *Isten csodája. Olyan dolog, ami orvosi szempontból is komolyan figyelemreméltó lehet.*

Ruskás bácsi komolyan bólogat...

— Lehet, nagyon meglehet. Csak azt azért nem szeretem, hogy hire futott annak, hogy én így élek, aztán az emberek biztosan félrebeszélik a dolgot.

Vigasztalni próbáljuk.

— Ugyan dehogy. Szó sincsen róla.

— Igazán? — kérdi tamáskodva az öreg. — Azután megnyugszik.

— Isten rendelése — mondja. — *Még jó, hogy így is van, hogy azt legalább beveszi a gyomrom.*

— Körülbelül mennyi bort ihatott meg a két év alatt Ruskás bácsi? — kérdezzük.

— *Hát, ha úgy átlagban számítjuk, lehetett vagy hat hektó az összes.*

Vagyis ez azt jelenti, hogy *a hat hektoliter borban volt annyi tápanyag, hogy egy ember két esztendeig meg tudott élni rajta.*

Ruskás bácsi érdekes esete azonban nemcsak orvosi szempontból figyelemreméltó, hanem kitünő propagandáját jelenti a könnyű magyar bornak. Azt jelenti, hogy gyomorbajok egy fajtájának egyáltalán nem ellensége a bor, sőt az ilyen esetben az egyedüli táplálék. *(parvus).*

„Mostanában talán vaknak kell lenni ahhoz, hogy szépnek lássuk a világot“

Beszélgetés egy világtalan férfival, aki négy mesterséget tud, nagyon sokat olvasott, gyakran volt szerelmes és érzékeivel látja az embereket

A véletlen sodorta a szerkesztőségbe *Soltész Józsefet*, aki 19 éves, feltünően intelligens fiatalember, két szemét hályog boritja és 10 éves kis húga vezetgeti. De csak Debrecenben, mert itt még nem ismeri a járást. Miskolcon és Kisirázon, hol rendszerint tartózkodik, egyedül szokott járni.

Debrecenben a Németh uccán lakó rokonaihoz jött *Soltész József* hugával együtt és a szerkesztőséget azért kereste fel, hogy nem e tudnánk valami munkát számára.

— Milyen mesterséget tud? — kérdezzük a jóképü, szerény megjelenésü fiatalembert, akinek szemei elől két hatalmas hályog zárja el a világot, az életet, minden szépségével és szörnyüségével együtt.

— Négy mesterséget tanultam a budapesti Vakok Intézetében — mondja csendesen. — Ott nevelkedtem 16 éves koromig és kitanultam a kosárfonást, zongorahangolást, kefekötést s a gépirást.

Leül az irógéphez, ujjai skálázva futnak végig a gépen és boldogan mondja:

— Imerem ezt a rendszert....

A következő pillanatban ujjai fürgén szaporán szaladnak neki a billentyüknek. Kitünően, gyorsan és szinte hibátlanul gépel a világtalan ember. Valami különös csodája az emberi természetnek ez a világtalan, szegény gyerek, ahogy a gép felé hajol és rójja a sorokat egymásután, a munkára szomjas ember gyönyörüségével.

— Hány éves kora óta világtalan — érdeklődünk.

— Három éves koromban egy hülésből kifolyólag vakultam meg. Azóta nem látok.

— Nem lehetne mütéttel segíteni?

— Az orvosok azt mondják, hogy nem, mert belül, az idegeken nőtt a hályog.

— Hallott valamit a szem átültetéséről....

Izgatott gesztussal válaszol:

— Óh igen.... Tudom, hogy Amerikában kisérleteznek vele és, ha igaz, sikerrel. Nem tudom, mikor jut el hozzánk is.

— Nagyon szeretne látni.

— Szinte kicsordul hangjából a forró vágy:

— Nagyon....

Aztán kicsit elgondolkozva hozzá teszi:

— Ámbár nem tudom, jobb lenne-e akkor. Az ember érzi, hogy rideg, vigasztalan, fojtó élet az, ami körülötte van. Lehet, hogy nagyon csalódnék. Valaki azt mondta egyszer nekem, hogy ne búsúljak, nem is vagyok én olyan szerencsétlen... Mostanában talán vaknak kell lenni az embernek ahhoz, hogy szépnek lássa az életet.

— Olvasni tud?

— Igen, a vakirást, ami speciális betüinkkel készült könyvet, az úgynevezett Bralle-irást. Ezt ujjunkkal olvassuk. Az intézetben hétezer kötet könyv van ilyen s én nagyon sokat olvastam. Különösen Jókait. Ezeket a könyveket lemez között készitik s domború alakban kinyomódnak a papiron a pontok s ezen ujjunkat végigvezetve, egészen jól tudjuk olvasni.

— Mi a kedvenc szórakozása?

— A rádiózás. Mintha csak nekünk találták volna ki, akik nem látunk.

— Moziba, színházba nem jár?

— Dehogynem és nagyon jól élvezem. A hangokból ki tudom olvasni, mi folyik a színpadon.

— Szóval maga elképzeli a világot?

— Igen... körülbelül, de ez az elképzelés egészen pontos. Én a hangjáról meg tudom mondani valakiről, hogy milyen a haja színe, hogy igazat mond, avagy hazudik.... szeret-e engem, vagy nem. A szavak sokszor csalnak, mást mondanak, mint az érzés, de a hang soha nem hazudik és nem csal az a különös áramlat, ami minden egyéniségből a másik felé vonul, amikor összetalálkoznak.

— Volt már szerelmes....

Elmosolyodik Soltész József.

— Én nem tagadom... nagyon gyakran voltam szerelmes. Általában szerelmes természetü vagyok. És mondom, ez nem csak képzelődés, én mikor valaki beszél velem, egészen jól látom az illetőt... A vonásait, a haja színét, az alakját. A multkor is összetalálkoztam egy malomtulajdons leányával és megmondtam neki, hogy nagyon szép, finom, fehér bőre van. Nagyot nevetett és nem hitte, hogy én azt látom róla, az érzéseimmel. Aztán kérdezte, hogy milyen az orra, a szája, a szeme színe és én mindent pontosan megmondtam... Bizonyosan megtudom mondani egy nőről, ahogy belép a szobába, hogy szép-e, vagy csunya?

— És ha véletlenül egy csúnya nő kérdezi meg, hogy milyennek látja, mit mond akkor neki Soltész József.

Jóizü mosoly szalad fel a vak férfi arcára.

— Akkor egy kicsit szebbnek mondom, mint amilyennek érzem. Akkor elhiszi, hogy tényleg látom.

— Most hova fog menni Debrecenből?

— Először Kisirázra az édesapámhoz, aztán ha nem kapok munkát Debrecenben, akkor visszamegyek Sajóbábonyra...

— Azt honnan tudja meg, hogy hol jár?

— A lépés zajáról tudom meg. — Ugyanúgy azt is, hogy kövér ember-e, vagy sovány az, aki belépett.

— Mondja Soltész József — kérdezzük — boldog maga általában?

— Igen — mondja meggyőződéssel. — Nem kellene más, csak, hogy munkám legyen és akkor azt hiszem boldog lennék... Szeretnék nagyon látni, de már megszoktam igy és bele is törődtem... Aztán hátha valamikor nálunk is megcsinálják a szemátültetést...

Feláll a gép mellől, mégegyszer végigcirógatja, szinte szerelmes mozdulattal.

— Nagyon szeretek dolgozni — suttogja. Másnak is szörnyü lehet tétlenül zsibbadni, de nekem, akinek örökös éjszaka a világ, még ezerszer roszszabb.

Megígérjük, hogy megirjuk az esetét, hátha kerül valami munkaalkalom. Erre boldog lesz... valami nagyon szép, gyermekes mosoly aranylik arcán. Ugy látszik a vakoknak, akik nem láthatnak sok súlyos és szörnyü dolgot az életben, nagyon sok marad meg lelkében a gyermekből...

— Ne tessék elfelejtkezni akkor a munkáról — mondja még egyszer bucsuzóul.

Aztán elindulnak a vak fiu és a huga. A kislány karon fogja és vezetgeti testvérét. Az ugusztusi nap aranysugarakban fürdeti arcukat, testük néha összekoccan és megy Soltész József örök sötétségben, melyben csak a képzelet ezerfényü lámpása világit.

(kiss).

Kina vérázott földjére elindult egy debreceni szerzetes

Egy fogadalom, melyet a kommunizmus alatt tettek, hivta életre a kinai missziót s annak egy munkása lesz Nagy Károly szerzetes

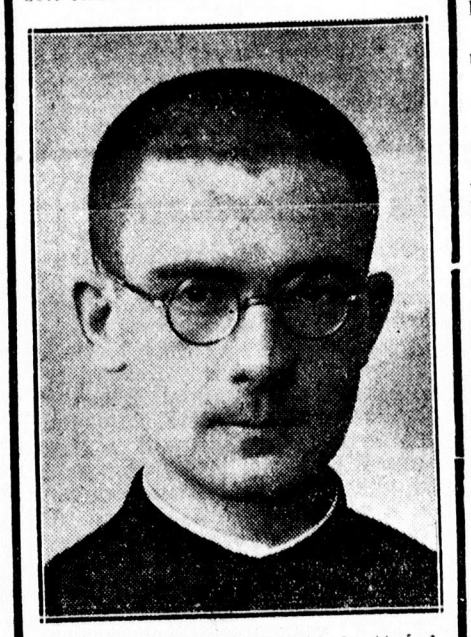
A DEBRECZEN beszámolt arról, hogy *Nagy Károly* debreceni miszszionárius, aki itt végezte középiskoláját a piarista főgimnáziumban és most a jezsuita-rend tagja, rövid idő mulva elindul missziós munkára Kina harcoktól, éhinségtől dúlt földjére.

A DEBRECZEN munkatársa hosszasan elbeszélgetett a nagy és szép útra induló fiatal szerzetessel, aki fanatikus hittel, izzó meggyőződéssel indul el a Távol Keletre.

— Milyen elhatározás hozta létre ezt az utat? — kérdezzük.

— Egy belső meggyőződés, hogy *nekem ott a helyem és mennem kell* —, mondotta Nagy Károly.

Aztán a kinai misszió eredetét ismertette a nagytudásu, kitünően képzett fiatalember:

Nagy Kálmán, 1929-ben érettségizett piarista diák.

— A magyar jezsuitáknak van ottan 1922 óta egy missziós területük. Az *egész missziós munka úgy jött létre, hogy az összes jezsuitákat, akik Pestről a kommunizmus alatt nem tudtak elmenekülni, bebörtönözték és akkor a tartományfőnök fogadalmat tett, hogyha sikerül megmenekülni a magyar rendtartománynak, akkor ő missziót vállal.*

— A menekülés sikerült és 1922-ben alakult a misszió. A következő években mindig ment egy-két ember Magyarországról. Összesen huszonhárom magyar ember volt s körülbelül ugyanannyi kalocsai apáca.

— Milyen munkásságot fejtettek ki? — érdeklődünk.

— Olyan munkaterületet kaptak, mint a Duna-Tisza köze, leszámitva a Bácskát. Itten *kétmillió lakos él, körülbelül kétezer faluban. A hittérítő munka betegkezeléssel, gyógyitással indul. A misszionáriusok kiképezik magukat sebkezelésre, gyógykezelésre s ezáltal nyerik meg a kinai lakosság bizalmát.*

A másik bizalomkeltő eszköz a karitatív tevékenység. Vannak ott árvaházaink, van kollégiumunk, konviktusokkal s természetesen ezeknek hallgatói nagyrészt pogányok. Hopeli tartományban terül el a munkaterület, amelyet Japán teljesen elfoglalt.

— A háború nem akadályozta a missziós munkát?

— Nem, sőt új feladatokat állitott. A japánok nem üldözték a misszionáriusokat, hagyták dolgozni őket.

— Hogyan keletkezett hivatásérzete, hogy kimenjen a kinai misszióhoz?

— Mikor jezsuitának jelentkeztem négy évvel ezelőtt, éppen *akkor búcsúztattak ott egy misszionárius csoportot, akik Kinába indultak.*

Akkor érdeklődtem, hogy miért mennek Kinába? A válasz az volt, hogy Krisztust követni és Krisztust hirdetni. Ekkor támadt bennem az az érzés, hogy én is csatlakozom hozzájuk. Ezt a gondolatot érleltem lelkemben éveken keresztül a rendgyakorlatokban s kértem elöljáróimtól, hogy ha lehetséges küldjenek ki. A vágyam teljesedett. Augusztus hó 30-án indulunk Kinába, ahol nagy és gyönyörü munka vár rám és két társamra. Először Pekingbe megyünk, ott van nekünk kinai nyelvü iskolánk, ahol befejezzük a theológiai tanulmányainkat, megtanulunk kinaiul és két esztendős előkészités után kimegyünk a térítési munkára.

— Indulásunk előtt Debrecenben tartunk búcsúünnepélyt a piarista gimnáziumban.

— Ezen az ünnepélyen búcsút veszek Debrecentől, a sok színes, gyermekkori emlékektől, ami idefüz — a vidám diákesztendőktől, a Szent Anna ucca árnyas, öreg fáitól. Egész eddigi életemtől.

Egy fiatal szerzetes elindul Keletre, ahol tombol a háború, éhinség tizedeli az embereket. Ahol nagyon nehéz az élet, nagyon kell a vigasz, a szeretet sugara, amely a Nagy Károlyok meleg szivéből fog sugározni a szerencsétlen sorsú, nehéz életterhet cipelő kinai kulik felé. (?)

DEBRECEN LAKÁSMÉRLEGE.

A város területén júliusban 25 egyszobás, 17 kétszobás, 10 háromszobás, 1 hatszobás lakás keletkezett, ezzel szemben megszünt 19 egyszobás, 4 kétszobás, 4 háromszobás és egy hatszobás lakás.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A Tiszántulon nincs száj és körömfájás

A debreceni közigazgatási bizottság előtt dr *Zsupán Kálmán* állategészségügyi tanácsos a következő jelentést terjesztette elő:

Debrecen sz. kir. város területén az állategészségügyi állapotok július hónapban jók voltak.

A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül fellépett a juhhimlő a III. állategészségügyi kerületben és a sertésorbánc a IX. á. kerületben; megszünt a sercegő üszök az I. á. kerületben és a sertéspestis a II. á. kerületben.

Az állatforgalom július hónapban a következő volt: vasúton elszállíttatott 157 darab ló, 63 darab szarvasmarha és 91 darab borjú, t. 6 db jún, 510 db hízott sertés, 408 drab soványsertés. Gépkocsin szállíttatott el 26 darab borjú. Az előző hónaphoz képest az állatforgalom lovakban s borjúkban emelkedett, a felnőtt szarvasmarhákban csökkent, a sertéseket illetőleg változatlan.

A ragadós száj- és körömfájás terjedéséről jelenthetem, hogy a folyó évi július hó 15-iki hivatalos kimutatás szerint 15 vármegyében és városban, 54 járásnak 534 községe 10.239 udvarral volt fertőzve ezen betegségel. A betegség az ország nyugati részétől kelet felé terjedőben van, de még a tiszántúli részen nem állapíttatott meg. A száj- és körömfájás lefolyása enyhe, csupán a borjuk között történtek elhullások.

Miniszteri rendelet a lovak és öszvérek összeirásáról

Budapest, augusztus 3. A földmüvelésügyi miniszter rendeletet adott ki a lovak és öszvérek őszi összeirása és állatorvosi vizsgálata tárgyában. A rendelet értelmében évenként szeptember 1-től 10-ig terjedő időközben össze kell irni az összeirás idején fennálló állapot szerint korra való tekintet nélkül minden nem állami tulajdonban lévő lovat és öszvért. Az összeirás lóbejelentő lap vagy lóvizsgálati igazolvány ürlapok kitöltése útján történik. Minden egyes lóról és öszvérről korra való tekintet nélkül külön ürlapot kell a ló vagy az öszvértulajdonosnak kitöltenie. A községi előljáróság az ürlapokból minden év szeptember 1-ig minden ló- és öszvértulajdonosnak annyi ürlapot szolgáltat ki, ahány lova, illetőleg öszvére van. Az ürlapokat a tulajdonosok kötelesek a valóságnak megfelelően pontosan és olvashatóan kitölteni és legkésőbb szeptember 10-ig visszajuttatni ahhoz a hatósághoz, amely azt kiszolgáltatta. A rendelet arról is intézkedik, hogy az összeirási kötelezettség alá eső lovak és öszvérek közül azokat, amelyek az összeirás idejében legalább kétévesek, évenként október 1-től november 30-ig terjedő időközben állatorvosi vizsgálatnak kell alávetni és a tulajdonosok kötelesek a vizsgálati kötelezettség alá eső lovakat és öszvéreket a hatóság által megállapított időpontban és helyre elővezetni, vagy elővezettetni.

Tormatermesztés kiskertben

A torma termesztésével újabban sokat foglalkoznak, mióta hírét vették, hogy a bagaméri torma külföldiek előtt csemege lett és minden mennyiséget eladnak. A kiskertek tulajdonosai is szeretnének tormát termelni, de a torma minőségi termesztése nem mindenütt sikerül. Azok számára, akik kis területen akarnak tormát termelni a következőket közöljük:

A tormatermesztésből csak úgy biztosíthatunk jövedelmet, hogyha elsőrendű, vastag gyökerű, édes tormát termesztünk. A földet 50—60 centi mélyen kell megforgatni és porhanyó, érett istállótrágyával jól összekeverni. A tormagyökér töveket vonalazva, egymástól 30 centi távolságra, 60 centi magas bakhátakra szoktuk ültetni. A bakhát oldalán uborka, paradicsom, a bakhát fenekén káposzta, salátaféle termeszthető. A tormagyökér ültetése pálca leszúrásával történik a bakhát közepén és annyira dugjuk, hogy a tormagyökér tetejét 2 ujjnyi föld takarja. Az ültetőpálcával a földet oldalról jól odanyomkodjuk a gyökérhez. Igazán szép termést csak úgy nyerhetünk és nevelhetünk, ha növése közben a törzsgyökérről lekacsoljuk az oldalhajtásokat kétszer-háromszor. Ebből a célból nyáron a földet lehúzzuk a dugványról és késsel levágjuk a mellékgyökereket, majd posztódarabbal a vágást elsimitjuk és a földet a torma gyökeréhez visszahúzzuk. Igy nevelik az értékes, vastag, síma tormát. Szokás az árkokat vízzel is elárasztani, ez azonban csak ott szükséges, ahol a talaj nem elég nedves. A tormát késő ősszel szedjük fel, a fagyok előtt. A felső vastag részét értékesítjük. Az alsó gyökerekből a következő évi dugványt nyerjük. A torma évi terméshozama a jelzett területen 32—35 métermázsa lehet és ezenkívül a bakhátak fenék- és oldalzöldségtermései.

A gyapju kezelése

Juhtenyésztő gazdáknál fontos az, hogyha még nem került eladásra a gyapju, helyesen legyen kezelve. A gyapju helyes kezelésével kapcsolatban a következőket közöljük:

A piszkos bundarészeket, nevezetesen a haslábrészeket külön célszerű zsákolni. A végbélnyilás körüli részt, ha nagyon koloncos, el kell dobni, vagyha mégis értékesíteni szeretnénk, akkor ki kell mosni és külön csomagokba tenni. A csomagot legjobb, ha »kézmosta hulladék« jelzéssel látjuk el. A gyapjut értékesítésig nem túlságosan megtömött zsákokban (1 zsák körülbelül 80—90 kg. legyen) száraz, szellős helyen tartsuk. A zsákokat időnkint forgassuk. Ha a zsákokba túlságos sok gyapjut tömnénk, a gyapju befülled, fermentálódik, benne a baktériumok elszaporodnak. Az ilyen gyapjut eladásnál leértékelik. Általában egy zsákba egyféle gyapjut tegyünk. A zsákokat tartalmuknak megfelelő jól olvasható jelzéssel különböztessük meg, pl. anyagyapju, kosgyapju, ürügyapju.

A szemzések kötésének átvizsgálása

Sok helyen még a gyakorlottabb kertész is megelégszik azzal, hogy jól elvégzi a szemzést, megköti raffiával és nem néz feléje huzamosabb időn át. A kötést pedig vizsgálni kell, mert a növény növekedése folytán olyan szorossá lehet, hogy a szemzést elpusztithatja. Az olyan alanyoknál, melyeknek fejlődése erős és szemzés után még erősödnek, igen veszélyessé válhat, ha a raffia bevágja a szemzést.

Ezért a szemzéseket ebből a szempontból is figyelemmel kell kisérnünk. Körülbelül három hét múlva a szemzés után a kötelékeket átvizsgáljuk és ha szorosak, úgy feloldjuk és új háncsal ismét, de valamivel lazábban átkötjük. Leginkább előfordul ez az eset a mirobalán, St. Julien, mandula és vadbarack alanyoknál, mert ősz felé ezek vastagodnak a legerősebben. Már kevésbé fordul elő az almánál, ennél inkább az esetben, ha az alany erős és jó talajban, kedvező időjárást kap. Legritkábban fordul elő, hogy a kötést újra kell kötni a körte alanyoknál.

A koca hizlalása zsirra

Sokan vannak, akik zsírra szeretnék hizlalni a kocát és panaszkodnak, hogy nem eszik a koca úgy, hogy a hizlalás sikerét várhatnák. Több oka lehet a koca étvágytalanságának. Mindenekelőtt a kocákat hízóbaállítás előtt rendszerint miskároltatjuk, ha van ismerőse, megbizható miskároló, aki a magzatfészket kivágja és ezáltal a további búgást megszünteti. — Gyakorolt kezű miskárolók olyan biztos munkát végeznek, hogy kezük után csakis félszazalék az elhullás. Uradalmakban a miskárolás ritkán okoz 500 kocánál 3—4 darab elhullást, de ezeket is a baj súlyosbodása esetén, kényszerlevágás útján értékesitik, hogy károsodás ne érje a tenyészetet. Zsírra hízlalni a kocát miskárolás nélkül ritkán sikerül. Az étvágy javítására igen jó hatással van a fűszernövényfőzet. Víz helyett az állatoknak minden nap más fűszernövényt főzünk (ánizs, köménymag, kapor, fodormenta, bazsalika, majoránna), megfigyeljük közben, hogy melyik főzettel van jobb étvágya és ebből többször főzünk. A miskárolás nélkül hízóba állított kocát, ha szükséges, felbúgatjuk, mert ezután mohón eszik, bővebben gyarapodik és levágásnál a magzatburok elvetése (baromfiakkal megetetése) nem okoz nagyobb veszteséget. A jó étvágy és gyors gyarapodás többszörösen pótolja ezt a veszteséget. Csak természetes, hogy a felbúgatás a hízó idő felén túl törhet. A kukoricadarával való etetés igen egyhangú, célszerű változatosabban takarmányozni, többféle eleséget etetni.

Az alakfákon való gyümölcstermelés

Ott, ahol minden kis területet kihasználni akarnak, ahol nincs nagyobb terület a gyümölcsös számára, igen célravezető az alakfákon való gyümölcstermelés. Ez a termelési mód, dacára, hogy fajtát és területet, illetőleg szük körre szorítkozik, módja a legintenzívebb termelésnek.

A legegyszerűbb alak az úgynevezett függőleges fűzér és az egy, vagy kétkarú fűzérfa. Aki kis kertbe telepít és gyümölcstermelés tanulmányait kezdi meg, annak a legalkalmasabbb az alakfatelepités. A formaalakítással nincs gond, egyedül a termőrészek helyes kifejlesztése és egyensulybantartása a teendő. A fűzérek végén lévő hajtásra, amelyik a továbbnövekedést szolgálja, figyelni kell és azok fejlődését a termőrészek megfelelő csonkításával vagy szabadrahagyásával korrigálni is lehet. Mindezekkel már a kezdő és szaktapasztalatokat nélkülöző termelő is foglalkozni tud.

Az alakfákkal való termelésnél a legfontosabb, hogy az alakfákat megfelelő növekedésre bírjuk, — különösen a vízszintes fűzérfákat — amelyeken a lehajlított galyakon mindig erősebbb hajtások találhatók a rövid törzs folytatásában vagy a fa vége felé, ott tehát, ahol a növekedés kívánatos volna. A termőrészek kifejlesztése mellett az erősebb hajtásokat kell féken tartani és igy a nedvkeringést helyes és a megkivánt növekedés irányába terelni. Ez elérhető a hajtásvégek visszacsipésével, a hajtások visszahajlitásával és rögzítésével. Az alakfák gondos kezelése mellett kis helyen annyit és olyan minőséget termelnek, amely felülmúlja minden más közép- vagy magastörzsű gyümölcsfa termését.

Az uj árpa etetéséről

Sokan vannak, akik az új árpát a nyár végén és ősz elején már etetik. Az új árpát nem tanácsos tehenek abrakolásához használni, csak szükségből használjuk, mert télen sokkal jobban tudjuk értékesíteni az eladásra nem kerülő árpát. Az árpát jól használhatjuk a süldő nevelésnél, hizlalásnál.

— Az árpa és kukoricahizlalásnál. Az árpa és kukoricadara keverékével hizlalt süldő jobb súlyt ér el és jobb vágóárú, mintha csak kukoricadarát kap. Az árpát jól értékesíthetjük a borjak és növendék állatok abrakkeverésében is.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Jó munkát kell adni, nem sorsolást

Az egyik debreceni kárpitos az üzlete kirakatában egy karosszéket helyezett el, cédulát tett rá azzal a felirással, hogy ezt a széket a megrendelői között ki fogja sorsolni. Emiatt panaszt tettek ellene az üzleti verseny tisztességét sértő eljárása miatt. Az eljárás meg is indult.

Az Iparosszék helyt adott a panasznak és **a sorsolás hirdetése miatt feddésre ítélték a kárpitost,** kötelezték arra, hogy a legközelebbi szakosztályi ülésen jelenjék meg és ott tegyen nyilvános nyilatkozatot, hogy jövőben hasonló cselekedetektől az üzleti és kari tisztesség érdekében tartózkodni fog. A Szék kilátásba helyezte a sulyosabb fenyitéket, ha ennek a felszólításnak nem tesz eleget.

A kárpitos azonban a kirótt határozatot nem hajtotta végre és igy az ügy ujból foglalkoztatta a széket, amely most megtartott ülésén ismét felszólitotta az iparost, hogy nyilatkozattétel végett a legközelebbi ülésen jelenjen meg, mert ha ezt nem tenné, már most 20 pengő birságra itélik.

Uj iparok

Lőwi József épület, tűzifa és építési anyag adásvétel. — Nádudvari Lajos festék, olaj, kence, háztartási cikkek stb. kereskedése. — Bajdó Bálint női- és férfi konfekció keresk. — Varga Lajosné gyümölcs, déligyümölcs, zöldség stb keresk. — Molnár József széna szalma, abrak stb keresk. — Goldstein Ármin rövid, kötött, szövöttárukeresk. nagyban. — Özv. Végh Istvánné szatócs. — Özv. Danes Kálmánné gyümölcs, főzelékfélék, gomba stb. ker. Deutsch Mór fűszer, gyarmatárú, kátrány stb. keresk. — Kádár Juliánna kifőzés. — Füzesi István árusító asztalkölcsönzés. — Palaics József bérciséplés. — Dobár Márton őszeres. — Ferenc Mihály kövező. — Csonka Géza orvosi műszerész. — Elek Béla szatócs. — Horovitz Gyula fiúruha kereskedés. — Wirthmann Mór rőfös. — Linker János érckoszorú készítés. — Nagy Józsefné kocsma. — Nagy Endre és Nagy Zoltán gépüzemű famegmunkáló. — Strébeli Pálné fehérnemű készítés. — Varga Imre kosár, gyékényárú kereskedő.

Megszünt iparok

Juhász András ács. — Gellér László hentes. — Cseresznyés Ferenc szatócs. Burai Mária szatócs. — Mayer Mózes gombkészítő. — Balogh Lajosné cukorkakészítő. — Makai Károly vendéglős. — Bleier Andor gumijavító. — Balogh János kosárfonó. — Debreceni Kefegyár kft. kefekötő. — Molnár József cipőfelsőrész készítő. — Klein József férfiszabó. — Balogh József fuvaros. — Pap Ferenc csizmadia.

MUNKABÉREK.

Július hónapban Debrecenben a munkabérek a következőképen alakultak: asztalos órabér 27—67 fillér, szabó 25—62 fillér, kerékgyártó hetibére ellátással 6—14 pengő, kovács heti bére ellátással 6—14 pengő, borbély heti bére 6—7 pengő, napszámos napi bére 1.60—2.00 pengő, háztartási alkalmazott havi bére 8—25 pengő.

Galamb Ferenc elnök nyilatkozata az Ipartestület átszervezéséről

Az egyes, közös érdekkel bíró szakmai csoportok külön ipartestületté fejlődnek ki egy alelnök vezetése alatt. — A jövőben értékesebb munkát végeznek az iparosság vezetői.

A debreceni Ipartestület élete lényegében megváltozott a múlthoz képest. Más a tempó, más a szolgálat, más az iparosok bevonásának szelleme a saját érdekeikért folyó harcban. Tehát nemcsak külsőleg mutatkozik fejlődés s átalakulás az Ipartestület termeiben, hanem belülről is.

Ezekről a kérdésekről beszélgettünk *Galamb Ferenc* ipartestületi elnökkel, a programjáról, annak kiviteléről. — *Galamb Ferenc* elnök a következőket mondta:

— Az Ipartestületnél a megválasztásomkor mondott program alapján haladok előre, következetesen igyekszem azt keresztül vinni. Már eddig sikerült elérni a *polgármester jóvoltából* a testület adminisztrációjának kedvezőbb elhelyezését, még megoldásra várnak a szakosztályok külön helyének kérdései. Ez is az őszre rendben lesz.

— Ami a belső részt illeti, *az ősz folyamán alapszabálymódositást is akarunk keresztül vinni, hogy az Ipartestületnél eddig volt két alelnöki állást néggyre szaporitsuk. Ebben az esetben mindegyik alelnök a képesítésének megfelelően intézné azoknak a szakmai csoportoknak érdekképviseleti munkáját, amelyek tudásához legközelebb állanak.*

— Megalakítanánk például az *élelmiszeriparosok csoportját, a ruházati iparosokét, az épitőiparosokét és végül egy vegyes szakmákat magában foglaló csoportot.* Ez az akció végeredményen elökészitené azt az új helyzetet — ha meg lehetne változtatni az 1912 évi XII. tc. idevonatkozó rendelkezéseit —, hogy *hasonlóan a budapesti helyzethez, itt is az egyérdekü és egyképesitésü szakmák külön-külön ipartestületet alkossanak.* Debrecenben négyezer iparos, hetven szakma van képviselve az Ipartestületben. *Sokkal élénkebben szolgálhatnák saját érdekeiket, ha az azonos érdekü iparosok egy csoportba kerülnének.* Később ezek az önálló alakulatok *külön ipartestületekké fejlődnének, mindegyik élén az új alelnök állana. Ezek a nagy szakosztályok kidolgoznák a saját problémáik megoldásának terveit, ezeket alaposan megtárgyalná az élükön álló alelnökkel.*

— Az ipartestületi elnök adná meg nekik az általános irányitást, *magát a szakmai dolgot, az intenzivebb érdekképviseleti munkát ezek az önálló, külön ipartestületek végeznék.*

— *Ujitás lesz az is, hogy az ipartestületi elnök mellett működik majd egy beosztott tisztviselő, aki az elnök irányitása mellett a törvények és rendeletekből megfelelő tanácsokkal látja el a szakosztályi vezetőket, előkészíti a beadványaikat, az árrombolás, tisztességtelen verseny, kontárügyekben szükséges panaszokat kidolgozza, általában közreműködik abban, hogy a szakosztályvezetők értékes működést fejthessenek ki az össziparosság érdekében és az egyes szakmákat a károsodásoktól megóvják.*

— Mint már emlitettem, az ősszel, amikor a légoltalmi liga helyiségeit megkapjuk, *minden szakosztály részére hetenként egy gyülés tartására termet óhajtunk kijelölni, azon a héten csak az a szakosztály használhatja ezt a termet, abban folytathatnk megbeszéléseket, intézhetik ügyeiket.*

— Ha ezek a változtatások megtörténtek, akkor minden egyes szakosztályt felkeresek, hogy minden tennivalót velük személyesen megbeszéljek és jogaikra, kötelességeikre kioktassam a vezetőket. Csak igy lehetséges az Ipartestületben eredményes munkát kifejteni.

IPAROK FORGALMA JULIUSBAN.

A város iparügyi hatósága júliusban 72 iparjogositványt adott ki, amelyek közül kisiparosok a következő szakmában váltottak ki ipart: szobafestő 1 kefekötő 1, nőiszabó 1, cipész 2, csizmadia 1, szappanos 1, órás 1, fodrász 2, molnár 1, kövező 1, féregirtó 1, olaj, kenőcs készítés 1, szatyor lábmelegítő készítő 1, fehérnemű 2, koszorú 1, gép üzemű famegmunkáló 1.

Ipardij cimén 743 pengőt fizettek be a folyamodók a házipénztárba. — Ipart 37 esetben szüntettek meg.

HATÓSÁGI MUNKAKÖZVETITÉS.

A hatósági munkaközvetitő júliusban 495 munkahelyet, 506 munkakeresőt tartott nyilván, közvetitett 458 esetben. Száz munkahelyre 102 munkereső jutott. A munkahelyek közül tizenegyet a férfiak, háromszáznyolcvanhármat a nők részére jelentettek be. A szakmunkások részére 95 férfi munkahelyet, a segédmunkások részére 17 férfi és 386 női munkahelyet ajánlottak. A munkakeresők között 99 férfi szakmunkás, 21 férfi és 386 segédmunkás volt. A munkapiac helyzete a szakmunkásokra közepes, a segédmunkásokra kedvező volt. A vas- és fém-, a ruházati iparban a segédmunkásokra nézve kedvező volt a munkapiac.

A DEBRECENI IPARTESTÜLET KÖZBELÉPÉSÉRE ELHALASZTOTTÁK A MISKOLCI IPARI VÁSÁRT.

A miskolci iparosok ugyancsak a TIKÁV idejében ipari vásárt akartak rendezni. Hosszú harc folyt, hogy halasszák el, sőt Galamb Ferenc az iparügyi miniszterhez is fordult ez ügyben. Végül közölték a miskolciakkal, hogy ha a jövőben ők rendeznek kiállitást, majd a debrecenieknek is kontrakarirozzák munkájukat.

Végre a miskolci ipartestület belátta, hogy Galamb Ferencnek igaza van és most értesitették a debreceni Ipartestületet, hogy a miskolci ipari vásárt október 2—9-re halasztották. Válaszul Galamb Ferenc azt kérte, támogassák a miskolci iparosok a TIKÁV-ot és az ő kiállitásukra elmennek a debreceniek is októberben.

Kik kaptak épitési engedélyt

A tegnapi napig a következők kértek építési engedélyt: Kórizs János Branyiszkó ucca 7. alatt lakóházat épitett. — Wolay Ferencné, Csapó u. 63. sz. tatarozást. — Dr Radeczki József, Csapó ucca 96. átalakitást. — Kovács Gyula és társai, Ferenc József út 17. ajtó behelyezés. — Dr Szelényi Dezső, Dégenfeld tér 3. ajtó behelyezés Alföldi Takarékpénztár, Délisor 23. sz. átalakitást. — Károlyi Sándor, Homok ucca 128. átalakitás és kapu. — Dr Szele György, Ferenc József út 18. átalakitást. — Szabó András, Fülöp ucca 31., lakóházat. — Kormos Lászlóné, Luther ucca 7., toldalékot. — Kontsek Kornél, Kossuth ucca 5. átalakitást. — Magyar Általános Takarékpénztár, Deák Ferenc ucca 22., átalakitást. — Simon Sándor, István út 10 B. átalakitást. — Gödény Ferenc, Bellegelő 91., lakóház és melléképület. — Takács Zoltán, Kassa út 32. lakóházat. — Bán Dezsőné, Honthy ucca 21., told. és kerítést. — Kovács Péter, Csigekert u. 41., kerítést. — Galambos László, Korponai ucca 3. told. és átalakitást. — Dr Kovács Istvánné, Vörösmarty ucca 15. sz., toldalékot épitett.

Cipésziparosok és cipészsegédek figyelmébe

Az Ipartestület felhivja az érdekeltek figyelmét arra, hogy **a cipészipari továbbképző tanfolyam — amennyiben a szükséges 20 jelentkező megvan — a közeli időben megkezdődik.** A tanfolyamra igen kivánatos azoknak a jelentkezése is, **akik önállósitani akarják magukat és az ehhez szükséges mestervizsgát le kell tenniök.** A tanfolyam dija 10 pengő, mely összeg jelentkezéskor egy összegben azonnal lefizetendő. — Jelentkezéseket felvesz az Ipartestület jegyzője a hivatalos órák alatt.

Ipartestület.

Tanonctartó iparosok figyelmébe

Az Ipartestület ezuton közli érdekeltt tagjaival, hogy a fiu és nőipariskolában, a munkaadók kivánságára, az iskolák szakirányú oktatásnak figyelembevételével az átirásokat szept. hó 6-tól szeptember 20-ig, minden délelőtt 11—1 óra közti időben tartja meg az igazgatóság. A szeptember 20. után érkező kivánságokat, az iskola pedagógiai munkásságára és a tanitás eredményességének biztositására tekintettel figyelembe nem veszik. A pótbeirások szept. 1—3 napjain d. e. 8—12, és d. u. 3—6 óráig történnek; a rendes tanitás szeptember hó 5-én, d. e. 8 órakor veszi kezdetét.

Ipartestület.

Előleget vett, de nem szállitott

Egy debreceni orvos panaszos beadványt nyujtott be egy lakatos ellen, mert megrendelt tőle egy üstházat, előlegeket vett fel, de nem szállitott és az előlegeket sem fizette vissza.

Az ügy az iparosszék elé kerül, amely bizonyára megfelelő itéletet fog hozni, mert általános iparos érdek, hogy mindenki a vállalt kötelezettséget teljesitse.

Apróhirdetés eleje a 16 oldalon

Megbízható
magános nőnek takarításért lakást adok. Széchenyi u. 103. 1735

Irodakisasszony
délelőttre, csak tökéletes gépíró és ügyvédi irodai gyakorlattal felvételik. Dr Balázs, Rákosi Jenő u. 5. 1692

Fiatal,
megbízható bejárót, — esetleg német nőt keresek egész napra hároméves kisleányhoz. Jelentkezni bizonyítványnyal este 7—8 óra között. Cím: Haász Imre, Hatvan u. 53. 1694

Kiszolgálónőt
italmérésbe, 24 éven felülit, felveszek. Varga utca 35. 1696

Önállóan
dolgozó segédleányt és tanulókat felvesz „Lady" kalapszalon, Szent Anna u. 6. sz. 1642

Bejáró
mindenesleányt és mosogató asszonyt felveszek. Batthyány u. 4. Étkezde. 1722

Keresztyén
vallású elárusító kisasszonyt, vagy fiatalembert, ki a könyv- és papírszakmában gyakorlattal bír, kisegítésre 2—3 hónapra felveszünk. Irásbeli ajánlatokat „Megbízható 1700" jeligére a kiadóhivatalba kérünk. 1755

Intelligens
kiszolgáló kisasszonyt azonnal felveszek. Mindenesleányt 15-re. — Svájci tejivó, Gambrinusz átjáró. 1761

Kifutó
és egy tanuló felvételik. Fejérvári cipőfelsőrészkészítő, Csillag u. 29. 1768

Gyakorlott
ügyes kiszolgálóleány fűszerüzletbe azonnal felvételik. Árpád tér 10. 1779

Délelőttre
keresek németül beszélő leánykát. Batthyány 16. Keresztépület. 1795

Hölgyfodrász-
segéd, férfi vagy nő, felvételik a fürdő közelében, Szilfákalja u. 40. Winkler Ferenc, Hajdú szoboszló. 1804

Tanulóleányt
felveszek. — Toledót, hímzést kiadok. Styl szalon, Széchenyi utca 11. 1774

Segédleányokat,
tanulólányt felvesz női divat szalon, Miklós 2. Papp. 1775

Szőnyegszövő
é tanulóleányok felvételnek. Borz u. 24. 1751

Fehérneműszalon
felvesz szept. 1-re gyakorlott, jómegjelenésü kisasszonyt(segédet). Ajánlatot „Állandó" jeligrée. 1773

Segédleányokat
varrodába állandó munkára felveszek. Csapó utca 95. 3. ajtó. 1787

Jómegjelenésü
kiszolgáló kisasszony teljes csemegei gyakorlattal azonnalra felvételik. Gödény, Csapó u. 7. 17[illegible]5

Varróleányok
felvételnek, kik szűcsmunkában jártasak — előnyben. Ilyés szűcs, Piac u. 42. 1820

Gyakorlott
varróleányok felvételnek. Miklós u. 5. 1806

Férfiing-
varrónők állandó munkára, szabni tudó nő felvételik. Simonffy u. 37. 1814

Háztartási alkalmazott

Mindenes
jól főzőnőt 25 pengővel felveszek, Komlóssy 43. Reggel 7—8 között. 1679

Bejárónő
reggeli órákra felvételik jó bizonyítvánnyal. Thaly Kálmán u. 6. 1656

Jobb
családból való 12—14 éves kislányt 4 éves kislányom mellé felveszek. József kir. herceg u. 5. sz. 3. kapu jobbra. 8-tól 12-ig. 1660

Bejáró
mindenest egész napra felveszek. — Étkezde, Piac u. 58. I. em. 1791

Hosszú
bizonyítvánnyal mindenesleány felvételik. — Weiszné, Csapó u. 26. 1808

Alkalmazást keres nő

Lakásért
házmesteri teendőket vállalok, magányosnál is. Levelekre házhoz megyek. Cím a kiadóban. 1650

Ajánlat

Egészségesen
lebarnulni és nem fájdalmasan leégni csak tejnapolajjal lehetséges. Földes illatszertár, Vígmoz ibejáratánál. vv

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz, telefon : 14-27 1650 10 1

Benzin
ruha, parkett tisztításhoz, autóolajok, padlóolaj, Dunlop gumi, Renault autó. — Victoria motorkerékpár képviselet. Emerich, Sas u. 4. 134. 8. 9.

Pletyka,
szép, gyökeres futónövény nagyon olcsón kapható. Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 1170

Ciánozási
vállalat Varga u. 10. sz. Szücs Imre és Szücs Imréné, 1072 8, 30

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRÁSZOK figyelmébe!
A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért. vv

Épületek
tatarozását, reparálását, új épületek építését, speciális falszigetelést és minden e szakmába vágó munkákat jutányosan vállal garanciaképes vállalkozó. Kérjen ajánlatot: Torma Lajos debreceni Rákóci u. 28. sz. alatti vállalkozótól. 1667

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Mükögyár R. T. Fürdő utca 2 számú telepén 109+

Gyári
maradékokban rendkívül olcsón vásárolhat különleges selymeket s egyebeket, dr Révésznénél, Piac ucca 42. sz. Pannonia udvarban. 113+

Boroshordó,
új és használt minden nagyságban és mennyiségben kapható báró Györffy hordógyártási telepén, Nap u. 4. Javítások gyorsan készülnek. Szőlőprés eladó. Telefon: 12—83. 147 +

Csapó u. 14.
szám alatt levő festékáruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készséggel állok szolgálatukra. — Nádudvary Lajos. 52+

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, asztalok, székek, jégszekrények, konyhabútorok olcsón: Bútormagazin, Széchenyi u. 6. szám. 50+

Hálók,
ebédlők, irodaberendezések, konyhák, villanymotorok, rekamiék, különféle bútorok eladása. Dégenfeld tér 6. 62 +

Jó házikoszt
bentétkezésre és kihordásra kapható a Szent Anna ucca 36. szám alatti étkezdében. 4 fogásos menü 60 fillér. Ugyanott egy nagy asztali tűzhely és moslék van eladó. 1703

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 1689. 9. 7.

Zománctűzhelyek,
lakatostűzhelyek, tornyostűzhelyek, üstök, üstházak, nyugágyak, vendégágyak, cseléd-ágyak, kerti lócák, gumicsövek, petróleumfőzők, virágtartók, madárházak. Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 1712

Paplant
varrni házhoz is megyek. Hívásra megjelenek. Szilágyiné, Rákóczi 9. 1708

Szótár,
magyar—német és német—magyar, magyar tudóstársaság kiadványa, 100 éves. 1797

Ágysodronyok,
vas- és drótkerítések, drótfonatok, vaságyak, mosdók, gyermekágyak, fogasok Ottónál, Rákóczi 13. 1810

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 7. Legdiszkrétebben — nyomoz, megfigyel. 1715

Kereslet

Lakbértörlesztésre
(nagyobb) keresek két-három szobás házat, lehetőleg gyümölcsössel, vagy szőlővel. Cím a kiadóban. 1641

Füszerüzletet
keresek lakással. Cím a kiadóban. 1600

Vadat,
foglyot — bármilyen mennyiségben veszek. Wagnerné, Simonffy u. 3. sz. vassátor. 1772

Havi
80—100 pengős részletre vennék házat közeli külsőségen is. Levelet „Lakbér-kölcsre" a kiadóba. 1748

Megvételre
keresek 2 szobás, komfortos házat. Átvételkor egy pár ezer pengőt fizetnék, a fennmaradó összeg havi részletekben. Cím a kiadóhivatalban. 1687

Szőnyegszövő-
széket, 2.5—3 méterest, kölcsön keresek. Domokos Lajos u. 6. 1005

Kevéssé
használt kétcolos horganyozott fúrott kútcsövek, valamint hidrofor, fürdőszoba és vízvezetéki tárgyak e lap kiadóhivatalához „Kész pénz" jeligére ajánlhatók. 1757

Fűszerüzlet-
berendezést, mérlegeket keresek. Cím a kiadóhivatalban. 1789

Elelmiszer ital

Bor
100 hektó eladó Faragó u. 8. 1770

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban **szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59** szám, telefon : 23-39. 949 vv

Katolikus
úri családnál teljes ellátást keres egyetemre jövő úri leányka. Cím Frank Éva, Piac 40. 1788

Diákot keres

Diákokat
teljes ellátásra tanításfelveszek. Ny. főjegyző, Erzsébet4. 1655

Diákot
teljes ellátásra felvesz gondos felügyelet mellett kertes, fürdőszobás lakásba uricsalád. Domokos Lajos u. 6. sz. Vénkert. 1001

Özvegy
tisztviselőnő vidéki iskolás leányokat elfogad Csillag u. 99. 1633

Társ

15—20.000-rel
társat keres régi, megalapozott vállalat havi 3—400 pengő biztos jövedelemmel. „Közreműködés nem szükséges" jeligére a kiadóba. 1724

Pénz

Kölcsön
kettőezerötszáz pengőt keresek. Biztosíték: lakbérem, vidéki házam, szőlőm. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóhivatalban. 1580

Oktatás

Deutsche Stunden.
Einzelstunden und Kurse für Anfänger und Fortgeschrittene. — Märchenkurse für die Kleinsten. — Leichte literarische Kurse für die Grösseren, Konversationsstunden. — Deutsche Stenographie. Turai Lászlóné, Rákosi Jenő ucca 6. 1781

Rádió

Eladó
3+1 amatőr rádió, — üzemképes, Csuka u. 7. sz. 1765

Hangszer

Zongora
bérbeadó. — Maróthy György u. 21. Megtekinthető kizárólag dél; után 2—3 óra között. Ugyanott táskagramofon és hanglemezek megvételre kerestetnek. Ajánlatok: Háztulajdonos, Maróthy György u. 21. szám címre levélben kéretnek. 1005

Zongora,
márkás bécsi gyártmány, könyvszekrény, íróasztal eladó. Megtekinthető hétfőtől d. e. 10—12 között. Svelits palota III. 4. 1662

Kitünő
hangu, jóállapotban levő zongora igen olcsón eladó. Batthyányi u. 1. I 2. 1801

Jóhangú
hosszú zongora bérbeadó jó helyre, havonta 4 pengőért, hol naponta egy órát is gyakorolhatnék. Cserepes u. 7. 1790

Eladó
bécsi gyártmányu zongora Nap ucca 15 emelet. 1751

Bútor

Hálószoba-bútor
féregmentes, elköltözés miatt olcsón eladó. Rákóczi u. 18. szám. 1699 vv

Szép
rézágy éjjeliszekrénnyel eladó. Arany János u. 19. szám. (A)

Teljes
ebédlő, hálóberendezés elköltözés miatt eladó. Kossuth u. 18., asztalos. 1805

Tüzelő anyagok

Tüzifa
és szénszükségletét legolcsóbban beszerezheti Sándor László tüzifatelep, Dózsa u. 25. Telefon: 27—01. 1170. VII. 30. VIII. 30.

Autó, motor kerékpár

Uj üzlet!
Kerékpárok, kerékpáralkatrészek legolcsóbban Emerich, Sas ucca 4. 134. 8. 9.

Legolcsóbb
kerékpárjavító műhely: belsőgumi P 1.20, külső gumi príma P 4.20, pedál 2.80, lánc 3.50. — Keszler, Széchenyi u. 1. 1431 vv

Motorkerékpár,
oldalkocsis, jó állapotban levő eladó Karsaynál, Károly Ferenc József út 1. Munkásotthon mellett. 1128. 8. 9.

Uj
kerékpár külsőgumi 3 pengő 90 fillér, garantált jóminőség, friss áru. Karsay műszerésznél, Károly Ferenc József út 1. Munkásotthon mellett. 1129. 8. 9.

175 kbem-es
generaljavított „Excelsior" eladó. Szoboszlói uti vámháznál. 1673

Eladó
egy sárga tankos Csepel motorkerékpár. Malvin-u. 61. 1652

Csepel
segédmotoros kerékpár eladó. Sas u. 4. sz. házmester. 1634

Gyönyörü
kiállitásu négyüléses, nyitott személyautó, remekkarban, alkalmi áron eladó. Piac 41. Házfelügyelő. 1776

Fiat
Topolino kis autó olcsón eladó . Kassa ut 23. sz. 1686

8 lóerős
villanymotor eladó. — Piac ucca 7. Gumiüzem. 1782

Autót,
keveset futott, kisebb négyülésest veszek. — Cím kiadóban. 1793

Rudge
500-as, felülvezérelt motorkerékpár eladó. Honvéd ucca 63. 1809

Átadó üzlet vendéglő

Hid ucca 14.
számu ház a közkedvelt **Bagolyvár** vendéglővel elköltözés miatt eladó. v. v.

Nyugati ucca 22.
számú étkezde eladó. 1690

Jóforgalmú
sarok fűszerüzlet családi okok miatt olcsón kiadó. István út 25/b. 1719

Egy
jóforgalmú fűszerüzlet öregség miatt azonnal átadandó, esetleg a házzal együtt eladó. Cim a kiadóban. 1778

Kocsma,
kitűnő menetelü, kiadó. Értekezni háztulajdonosnál, Késes ucca 54. 1763

Pékség
lakással október elsejére kiadó. Csapó ucca 73. 1801

Kiadó
jelenlegi Márkus étterem és szálloda. Hunyadi u. 1. Értekezni Kovács elnöknél, Teleki u. 56. 1822

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Terményüzletnek
kiválóan alkalmas helyiségek kiadók. Salétrom u. 12. 1729

Raktárnak,
vagy műhelynek kétszobás lakás kiadó. — Szepességi u. 6. 1743

Udvari
üzlethelyiségek főucca szivében, forgalmas üzletudvarban kiadók. — Piac 41. Házfelügyelő. 1777

Csapó 68.
műszerészüzlet műhelyivel, két szoba, konyhás lakással kiadó. 1818

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz szept. 1-re. Megtekinthető 10-től 12-ig. Maróthy Gy. 23. 1668

Kiadó
egy szoba konyha, spájz Gyár u. 6/b. Postakert. 1648

Modern
szoba, konyha, speiz, szept. 1-re kiadó. Bercsényi 77. sz. 1647

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Csonka u. 7. sz. 1738

Azonnal
kiadó egy szoba, konyha. Jókai ucca 3. 1766

Uj villában
egy uccai szoba kiadó. István út 39a. 1769

Szép
szoba, konyha, speiz, kamara elsejére kiadó. Csapó ucca 73. 1802

Világos,
padlós szép pinceszoba, konyha kiadó. Csapó 44. 1813

Nagy
szoba, előszoba, konyha, kamara mosókonyhahasználattal kiadó. Honvéd 59. 1803

Kiadó lakás kétszobás

Boldogfalva u. 16.
szám alatt két uccai szoba, előszoba, konyha, speiz 1-re kiadó. 1542

Kiadó
két szoba, konyha, előszobás lakás. Tanító u. 16. Értekezni lehet csak délután. 1001

Két
utcai szoba, konyha és mellékhelyiség nov. elsejére kiadó. Kétmalom utca 3. sz. 1697

Kiadó
szép utcai 2 szoba, előszoba, konyha speiz november 1-re. Cegléd u. 1. 1669

Két
szoba, előszoba, konyha, spájz, mellékhelyiséggel szeptember 1-re kiadó. Kalotaszeg u. 8. Böszörményi ut felől.

Kettőszobás
garzon lakás magánosnak, vagy irodának azonnalra kiadó Jókai u. 8. 1606

Kiadó
uccai kétszobás, előszoba, konyha, konyha, speiz mellékhelyiségekkel szept. elsejére. Homok 74. 1632

Htavan u. 6. sz.
bérházban november re kiadó egy kétszobás, eseléd-, fürdőszoba, előszoba, konyha, kamrával ellátott lakás központi fütéssel, állandó melegviz szolgáltatással, díjmentes lifthasználattal. 1663

Kettőszobás
mellékhelyiségekből álló lakás unitárius egyház szép udvarában kiadó. Hatvan u. 24. Kerasztépület. 1681

Kiadó
kétszobás, előszobás, verandás nagy lakás azonnalra. Kassa út 19. 1771

Kiadó
kétszobás, konyhás lakás mellékhelyiségekkel, jószágtartással. Domokos Lajos 8. 1760

Kiadó
uccai két szoba, előszobás lakás mellékhelyiségekkel. Eötvös 10. sz. 1749

Kettőszobás,
előszobás, fürdőszobás, parkettás lakás, zárt verandával novembertől kiadó. Domokos Lajos ucca 28. 1736

Két
kisebb szobás komfortos lakás novemberre kiadó Rothermere 15. Megtekinthető 11—2. 1734

Modern
udvari kettőszobás lakás októberre kiadó. — Kigyó 30. 1792

Szép
uccai kétszobás, fürdőszobás, mellékhelyiségekből álló lakás kiadó november elsejére. — Kigyó 23. Csapó ucca felől is bejárat. 1786

Kettőszobás
lakás kiadó. Csapó 28. 1811

2 szoba,
mellékhelyiség sertéstartással augusztus 15-re kiadó. Bekecs u. 1/b. szám. 1615

Kiadó lakás háromszobás

Teleki 19.
alatt 3 szobás lakás szept. 1-re kiadó. 1658

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
emeleti 4 szobás, parkettes, fürdőszobás modern lakás azonnali átvételre. Károly Ferenc József út 23. 51+

Uccai
négyszobás, fürdőszobás comfortos lakás parkirozott udvarban azonnalra, — vagy november 1-re kiadó Rákóczi 35. 1706

4 szobás
komfortos lakás főuccai erkéllyel, 2 szobás garconlakás esetleg egybeszakitva — Hungária palotában kiadó. 1709

Kiadó
uccai emeleti 4 szobás lakás, — azonnal beköltözhető Kossuth u. 22. 1726

Lakást keres

Háromszobás
komfortos lakást keresek nov. 1-re e. Cimet „Tisztviselő" jeligére a kiadóhivatalba. 1640

Állami
tisztviselő pár keres egy vagy kettő utcai fürdőszobás lakást mellékhelyiséggel. „Gyermektelen" jeligére a kiadóba. 1645

Belvárosban
3—4 szobás lakást novemberre keresek. Ajánlatokat „Tisztviselő" jeligére kiadóba. 1619

Kettő-
vagy háromszobás földszintes, utcai, féregmentes lakást keres nyugdijas házaspár novemberre. Ajánlatok: Honvédtemető ucca 8. 1585

Nagyerdő
közelében 3—4 szobás, közműves villalakást keres állami tisztviselő. Ajánlatokat Rendőrség II. emelet 87. számú szoba Császárhos kér. 1759

Fixfizetésű
gyermektelen házaspár egy szoba, konyhás, mellékhelyiségekből álló lakást esendes udvarban, belvárosban keres. Cim a kiadóban. 1688

Butorozott szoba

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, esetleg ellátással, úri családnál 15-re kiadó. Eötvös 48. 1449

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Arany János u. 29, keresztépület. 1486 vv

Uccai
butorozott szoba azonnalra is kiadó. Maróthy György u. 38. 1702

Kapualatti
bejárattal elegáns utcai butorozott szoba kiadó. Bethlen u. 40. 1725

Kapualatti
teljesen különbejáratu butorozott szoba kiadó Széchenyi u. 18. sz. 1732

Uccai
parkettás butorozott szoba kiadó Piac u. 77., I. e. 4. 1744

Bútorozott
szoba, strand és egyetemhez közel, kiadó. — Magoss György tér 9. 1812

Különbejáratú
uccai szép bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg 35. I. jobboldal. 1817

Vegyes

Pincsi,
hím, találtatott. Átvehető Simonyi út 2 alatt. 1604

Grafológusnő
problémáit megoldja, sorsát boldogulása felé irányítja. Széchenyi 43. 1676

Tánc
és vikkend kirándulásra kellemes, feltétlen urilány ismeretségét keresem. — Levelet cim megjelöléssel a kiadóhivatalba „szabadság" jeligére kérek. 1730

Elveszett

Elveszett
szerdán kocsiuton Wesselényi, Rakovszky, Kassai, Sámsoni uton kules köteg. Jutalom ellenében Sámsoni ut 9. alá vigye. 1653

Elveszett
egy fekete levéltárca az Eötvös utcától a Diószegi ut 9. kilométerig. Benne lévő járlatlevél, katonai behivó és egyéb jegyzékkel együtt. Szíves megtaláló öt pengő jutalomban részesül, ha Jánosi 70. sz. vagy Fancsika 76. alá le adja. N. J. 1661

Ingóságvétel

Üvegeket
veszek, literest, félliterest, hétdecist és kicsiket. Széchenyi utca 25. 1615

Dóczi
intézeti ruhát vennék 156 cm. magas leány részére. Cim a kiadóban. 1695

Ingóság eladás

Erős
nagy kapu, bontásból ócska ajtók, ablakok eladók. Tanító utca 18. 1006 v. v

Ablakok,
üvegezett verandához valók kétszárnyú ajtóval jutányosan eladók. Maróthy György u. 21. Megtekinthetők kizárólag délután 2—3 óra között. 1006

Női
gyapjú bordó trikó 25 pengős, vékony alakra, keveset használt 6 pengőért eladó. Domokos Lajos u. 6. sz. 1005

Bontásból
kikerült ablakok és ajtók eladók. Deák Ferenc u. 20. 1640.

Wertheim
kassza 1.20 m. magas eladó. Megtekinthető Tóth és Sebestyén Fürdő u. 2. 1675

Asztal tűzhely
jókarban lévő azonnal eladó. Barna utca 2-b. 1677

Eladó
kiselejtezett papir azonnal 2—3 mázsa Gazdák Bankjában. Kossuth utca. 1683

Falimosdó
W. C. viztartály eladó Burgundia 15 1665.

Egy
gyerek kocsi eladó. Varga utca 15 1644

Rollós
kirakatajtó eladó Sallétrom u. 22. 1643.

Korona
vadászfegyver ejektoros, vadászkellékek agganes, fegyverszekrény eladó. Erzsébet u. 4. 1636

Eladó
szivattyus kut, kerti eső garnitura és kerti fecskendő. Kut utca 60. sz. 1700

Szép
nagy Phönix pálma eladó Eötvös 15. 1637.

Eladó
modern ebédlő, ingaóra Wesselényi utca 119. 1707

Eladó
kék szalongarnitura Zelemér u. 5. sz. 1789

Gyermekkocsi
jókarban levő és egy fél háló eladó Böszörményi ut 48. sz. 1810

Vadászfegyverek:
Szauer 16-os, Browning és belga 12-es, távesöves 6.7 mm Mauser és Mannlicherek Nagy puskaművesnél eladók. 1737

Eladó
ebédlő kredene és asztal 4 bőrszékkel Egymalom u. 5. 1740

Eladó
egy darab 16-os, kakasos belga vadászfegyver. Rákóczi utca 20. Házfügyelőnél. 1727

Eladó
háromkerekü üzleti ládás bicikli, jég szekrény, porszivógép, villanyfőző és vasaló, petroleum és kalorkályhák, — női ruhák, Hüvelyes u. 9. sz. 1754

Mosó-
és facsarógép, gyermek iskolapad, 5 águ enédlő csillár, konyhaszekrény stb. eladó Kalotaszeg u. 8., első benyiló ucca a Böszörményi uton. 1761

Eladó
2 drb óceska ajtó, — négykerkü kézikocsi Pesti ucca 59. 1780

Tiszticipő
41-es, erős, küldönöknek kitünő; diófa könyvszekrény eladó Arany J. 21. 1797

Mosdótál,
korsó és szappantartó, valódi festett porcellán, — képek, konyhakredenc, stb. olcsón eladó Arany J. 21. 1797

Kútszivattyú,
használt, olcsón eladó. Kassa út 5. Eötvös u. 23. 1821

Kocsi,
homokfutó és ekhós, eladó. Gyulai, Hatvan 31. 1824

Gazdasági termények

Téglaskert
Basahalom 22. török szalma, házastelek 5 hold földdel eladó — vagy kiadó. 1746

Ingatlanforgalmi irodák

Felszeghy Gábor
ingatlanforgalmi irodájában eladó több ház a város minden részén és több kisebb nagyobb birtok. Kerestetik 100 holdas és 3—400 holdas bérlet és lakbértörlesztésre ház. Eladó prima eredeti Bösendorfer koncert zongora. — Iroda Egymalom utca 3. 1659

Eladó házhely

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy perenvire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Eladó
a Dicsőfi uccában 300 négyszögöles telek. Értekezni lehet dr Ticz János ügyvédnél, Piac ucca 87. 1710

Hajdúszoboszlón
piac és fürdő központján 800 négyszögöl villatelek részben vagy egészben eladó. Nagy Ferenc Debrecen, Szondi 5a. 1767

Férfizoknik
kis gyári hibával
csoda olcsón
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Házhely
325—600 négyszögöles, bekeritve, összközművekkel eladó Széchenyi 76. 1784

Házhely
358 négyszögöl Munkás u. és Hold u. sarok a Nyilastelepen olcsón eladó. Vasuti fodrásznál, pályaudvar. 1678

Gerömböly-Tapolcán
eladó 144 négyszögöl villatelek, erdőközeiében. Kerekes Józsefné Mád. 1602

Eladó ház

Szőlő
házzal gyümölcsös elköltözés miatt olcsón eladó. Rázsó u 27. 1631

Eladó
egy, -három parkettas, fürdő, valamint manzárd szobából álló modern — villa. Arany János ucca folytatása. Postakert ucca 5-ö. 1651

Sestakerti villa
háromszobás komfortos parkettás, külön mandzart szobával és nyárikonyhával adomentesen eladó, Közvetlen a Horthy köröndnél Mikszáth u 4. 1636

Eladó
Hajduszoboszlón vendéglő épület sok szobával Járásbiróság mellett. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1687

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Sestakert Andrássy úton két szobás ház nagy kerttel; Kossuthkert ben 3 szobás teraszos villa egy hold termő szőlővel; Nyilastelepen jó családi ház gyümölcsössel, szőlőlugassal; Biharitelep Csorba Lajos uccán családi ház; Csapókert Báthory uccán 950 négyszögöles két szobás ház; Wolaffka telepen jövedelmező ház. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1685.

Olcsón
eladó nagyjövedelmü bérház Apaffy u. 28 sz. 1682.

Péterfia
és Magoss György tér elején széles frontú, megosztható telkü ház eladó. Eötvös 8. 1750

Ház
kedvező fizetési feltétel mellett eladó. Csap u. 18. 1745

Nagyjövedelmü
sarokház forgalmas helyen Csapó 98. eladó. 1701

Patay
utca 7 számú ház eladó 1576.

Eladó
vásárpénztár mellett Tengerész u. 3. kétrendbeli lakással, — két fáskamra, mosókonyha, tehénistálló, villany és jó viz, 360 kvadrát kert fölforgatva szőlőnek, tiz sertésre ól, maromfiudvar, — 6000 pengő lakbértörlesztéssel — **Svetits házfelügyelőnél.** 1670

Eladó
Baksai S. u. 6. Kassai utból, villamos megálló, 3 szoba, előtér, fürdő, kamara, konyha, vizvezeték, festve, azonnal elfoglalható. 816 8, 23

Villatelkek,
beállított gyümölcsösökkel eladók, Sesztina ucca 4. 373 8. 13.

Erdő
közelében háromszobás adómentes sarokház teherrel eladó. Lugosi ucca 1. 1603

Nagyjövedelmü
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vizvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérlekötéssel most megvásárolható. 9+

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Király Ferenc ucca 7. sz. alatt. A telek 320 négyszögöles, három lakosztállyal. Ára: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel esetleg lakbérlekötéssel. 8+

Eladó
ház a város szívében 7 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfi udvar, Sempernova front. Elsőrendü tőkebefektetés, Rákóczi ucca 35. szám. Értekezni a keresztépületben 101+

Valóságos kúriát
szerez könnyüszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Miért lenne továbbra is lakó??
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámháztól 5 percnyire fekvő Csapókert, György ucca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törleszti lakbérlekötéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, istálló, kút, jégverem, villanyvilágitás. Rendkivül olcsó ára 3000 P. 1+

Olcsón
eladó Poroszlay út 33. számú ház. Értekezhetni Mester u. 9. 1756

Házak
a város minden részén 3000 pengőtől, gyümölcsösök, telkek eladók Balázs, Rákosi Jenő ucca 5. 1692

Eladó
478 □-öl gyümölcsös uj lakóházzal. Tócóskert, Lőcsei u. 3. Kis állomás háta mögött. 1780

Eladó
ház, kettőszobás, egy szobás lakással, részben adómentes. Kut u. 33. 1716

Földbérlet

Kismacs 6.
szám alatt 22 és fél kat. hold, Ondódon 20 kat. hold szntó haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet dr Molnár Zoltán ref. lelkésznél Hajdúhadházon. 1599

40 hold
tanyásbirtok a Bocskay állomás mellett azonnal haszonbérbe adó. Rákóczi 29. 1613

40 hold
elsőrendü tanyásbirtok kiadó. — Értekezni Simonffy utca 59. 1618

Bérbeadó
30 hold pusztaöld Elepen, Bethlen u. 55. 1654

5—10 holdas
tanyásföldet bérbevennék. Szaboles, Virág u. 11. sz. 1635

45 kat.
hold búzatermő tanyásbirtok köves ut mellett kiadó. Értekezni Dézsi András Monostorpályi. 1497

Fancsikán
9 hold szántó 1 hold termő szőlővel kiadó. Nyil u. 116. 1680

10 hold
szántóföld bérletbe kiadó. Értekezni Monti ezredes utca 17. sz. 1649

Berettyóujfaluban
33 kat. hold prima szántóföld 3 évre haszonbérbe kiadó. Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál. Tóth András téglatelepén, Berettyóujfalu. 1638

Haszonbérbeadó
Halápon egy 50 holdas és egy 60 holdas tanyásbirtok. Értekezni lehet dr Ticz Jánosnál, Piac u. 87. 1711

Halápon
országut mellett buzatermő kaszáló 75 hold kiadó. Magoss tér 18. 9—10 között. 1705

Kiadó
Nagyeserén 28 kat. hold föld és Cserepes ucca 9. számu ház eladó. Értekezni lehet Rakovszky ucca 42. szám, III. emelet 8. 1758

Ondódon
Vedres dülőben 3 hold föld kiadó, Meszena 13. 1720

Földek, házak,

telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal **Dienes József** O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21

Samu János

OFB által engedélyezett adásvételi irodája, áthelyezve: Deák Ferenc ucca 7. szám alá. —

Eladó ingatlanok.
Házak: Teleki ucca 25., Széchenyi ucca 90/a számu szép adómentes urivilla, előnyös vétel, ez egy alkalmi vétel, Központi egyetemi épülettel szemben, Komlóssy ut 43. számu 3 szobás villa most olcsón vételár felével megvehető, Pacsirta u. 8, Harsányi Gusztáv u. 16., Nyil u. 120. és 126. Földek: első osztályu fekete 27, 5, — ezen birtokok Debrecen és Szoboszló között vannak, — Mikepéres és Debrecen között 47 hold prima tanyásbirtok, Homokon 13½ hold tanyás holdankénti ára 450 P, város alatt 32, 15, 24, 50, 70, Bánkon 32, 14. Iroda Deak Ferenc ucca 7. 1799

OFB. INGATLANIRODA
PATAY FERENC
CSAPÓ-U. 49.

Maróthy György utcán jó családi ház olcsón, bankteherrel megvehető.

Pereces utcán kisebb családi ház.

Csapó utca és Faragó utca sarok mellett szép kis családi ház. Eötvös utca elején 2 szoba, konyhás, alápincézett, üzletre is alkalmas.

Erzsébet utcán több rendbeli lakás, Szappanos utcán 3 szobás nagy udvarrai, istállóval.

Huszár utcán szép villa, 800 négyszögöl telekkel.

Jerikó uccában adómentes urilakás, 881 négyszögöl beültett termő szőlővel.

Malvin utcán 1 szoba konyhás, új épület, ára 1500 pengő.

Malvin utcán 3x1 szobás, ugay udvarral, kevés pénzzel megvehető.

Budai Ézsaiás uccán 2 szoba, konyhás, gyümölcsössel, nagyon olcsó.

Wolaffka utcán két szoba, konyhás, beültetett gyümölcsössel, ára 1500 pengő.

Dohánygyárral szemben 300 négyszögöles telek nagyon olcsón eladó.

A Tócóskertben 2000 négyszögöl körüli kertészetnek való föld lakással.

FÖLDEK:

Cserén 13 holdas barna homok, Halápon 27 hold tanyával, 30 hold tanyával. Bellegelőn 24 hold tanyával, Fancsikán 9 hold tanyával, 4 hold tanyával, Marikán 8 hold új tanyával.

Ezenkívül több vidéki földek és bérletek kaphatók. Cserén 7 hold felesbérletbe kiadó.

PATAY IRODA,
Csapó u. 49.

Haláp
50. számu tanyás 10 holdas föld kiadó. — Értekezni Monostorpályi ut 28. 1717

Bérbeadó birtokok!
Feketén 100 holdas prima tanyás, homokon köves ut mentén 32 hold. Megbizott Samu János, Deák Ferenc ucca 7. 1799

Bérbeadó
vágóhid háta mögött 18 hold tanyásbirtok, kövesút melett, gazdasági épületekkel. Cegléd u. 7. 1807

141 holdas
homoki tanyásbirtok kiadó. Domb ucca 2. 1823

Eladó föld

Eladó
Haláp 73. szám alatti 51 hold tanyásbirtok Értekezhetni Miklós u. 32. 1731

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102 +

Szepesen
13 hold prima szikmentes, Fancsikán 9 hold tanyás, Nyírségben 24 hold prima föld eladó. Balázs Rákosi Jenő utca 5. 1692

Unghvári
szőlőskertben egy hold szőlő, gyümölcsös kettőszobás lakással eladó. Értekezés Nyil ucca 25. 1733

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

Búzatermő
16 hold föld város alatt eladó. Dénes, Cegléd 22. 1825

Eladó
Ondód Verébdülő, Látóképi áll. közel 4 k. h. szántóföld és Malvin u. 34. sz. ház. Értekezni ugyanott. 1714

14 k. hold
föld uj épületekkel, szépen fásitva Veréb dülőben, látóképi állomás és iskola közelében eladók. Érdeklődni Balmazujváros Árpád ucca 76. 1664

Nagyléta—Vértesen
18 hold prima fekete föld eladó, Némethy, Pacsirta 7. Értekezni 3—5-ig. 1666

Eladó
Feketén 80, 31, 17, 11 holdas tanyás földek, 2¼ puszta az Ondódon. Patai, Csapó 49 1672

Kismacson
egy és fél hold föld eladó. Értekezni Mikes Kelemen u. 9. sz. 1617

Felparcellázottan eladók a macsi uradalom területéből — legjobb minőségü szántóföldek a balmazujvárosi vasutvonal és kőut mentén, **Látókép csárda és Macs vasutállomás** közvetlen közelében, a vevő tetszése szerinti kisebb-nagyobb darabokban. A parcellák mérnök által már ki vannak cövekelve s a helyszinen barmikor — megtekinthetők. Kivánatra kedvező kölcsön kapható. Felvilágositás kapható az uradalmi tiszttartótól akár személyesen akár a debreceni 23—02. sz. telefonon. 1539

Kiadó
Gerébi-telepen, Bellegelő 277. szám alatt lévő tanyás ingatlan, mintegy 16 kat. hold földdel. Érdeklődni lehet Városi Takarék- és Hitelintézet Rt. Csapó ucca 4. sz. Pásthy Ferencnél. 1752

Eladó
Kishegyesen 10 hold puszta föld. Értekezni Tanitó 15. 1706

Monostorpályi
úton 4 hold szántó, — Wolff gazdaságnál, eladó. Szávay Gyula u. 23. Kerekes-telep. 1819

Eladó állafok

Eladó
6 éves 20 literes hollandi tehén, kettő lóra való hám, gyeplő. Pacsirta u. 39. 1747

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása